The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

WEDNESDAY, AUGUST 24.

LATVIJA
AMERIKA

68./997. n-rs. TREŠDIEN, 1960. GADA 24. AUGUSTĀ 10. gads.

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$-6.40 par vienu collas slejas telpu.

BERLĪNE TRAUKSMES STĀVOKLĪ

Berlīnes „sturmēšanai" Austrumvācijas rīcībā varētu būt 1,1 miljons apmācītu vīru.

Kopš Maskavas piedraudējuma Rietumiem nolīgt atsevišķu miera līgumu ar Pankovu un pēdējā laika Austrumvācijas atkārtotajiem draudiem Berlīnes jautājumā, Berlīnes iedzīvotājus pārņēmušas pamatotas bažas par turpmākā stāvokļa attīstību ieslēgtajā pilsētā. Šīs bažas paliekinā vērojumi, ka Berlīnes apkārtnē trauksmes gatavībā ir sapulcinātas lielākas „tautas armijas", kā arī sarkanarmijas vienības.

(mo) Par pašreizējo stāvokļa attīstību Berlīnē satrauktas ne tikvien civiliedzīvotāju masas, bet arī politiskie un militārie novērotāji. Kaut arī amerikāņu pretizlūkošanas dienests atkārtoti uzsvēris, ka pašreizējā politiskajā situācijā nav paredzama aktīva krievu militāra akcija pret Rietumberlīni, pārējo Rietumberlīnes jautājumā ieinteresēto valstu pārstāvji un novērotāji, pašus rietumvāciešus ieskaitot, ir pārliecināti, ka arvien jāpieņem pretējais no amerikāņu pretizlūkošanas daļas aģentu ziņojumiem. Šo domu ievērojami pastiprina apstāklis, ka pēc iegūtās informācijas Berlīnes tuvākajā apkārtnē pastāv 19 lielākas militāras novietnes un to lidlauki, kuŗos pēdējā laikā novērota ļoti dzīva kustība un aktivitāte, kas liek domāt par militāro spēku koncentrēšanu pašā Berlīnes pievārtē.

Šādos apstākļos iedzīvotāju starpā cirkulē dažādas baumas, tā satraucot citkārt ar politiskiem saspīlējumiem apradušo berlīniešu prātus. Avots šīm baumām, kā tagad izrādās, ir Vīne, kur Chruščevs savā Austrijas apmeklējuma laikā izteicies, ka Berlīnes jautājums tiksot likvidēts augusta vai septembŗa mēnesī. Kaut arī vēlākā laikā izteicieni par laika terminiem no Vīnes avotiem tika atsaukti, tomēr palika fakts, ka Chruščevs Austrijas politiķu aprindās ir piedraudējis Berlīnes jautājumu likvidēt katrā viņam tikamā veidā.

Politiskās aprindās domā, ka Chruščevs, zaudējis katru cerību Berlīnes jautājumu izkārtot miera ceļā (protams, pēc krievu plāna!), tagad gaida tikai uz kādu provokācijas gadījumu no Rietumu sabiedroto vai Rietumvācijas puses, lai liktu komūnistu armijām iesoļot pilsētas rietumu sektoros.

Stāvokļa attīstībā tautas policisti pēdējā laikā vairākkārt mēģinājuši traucēt satiksmi starp Rietumvāciju un pilsētas rietumu daļu. Tā nesen tie konfiscējuši vairākus transporta mašīnas, apvainojot to lietošanu kara materiālu pārvešanai uz Berlīni. Aktivitāti attīstījušas arī austrumu komūnistu grupas Berlīnē. Nule Rietumberlīnes policisti apcietinājuši vairākus jauniešus, kas Rietumberlīnē izplatījuši komūnistiskās proklamācijas.

Kaut arī militāras sadursmes gadījumā krievi izvairītos Berlīnē iesaistīt sarkanarmijas vienības, tad pietiekami liels ir militāri labi apmācīto „tautas armijas" vienību skaits, kas sakomplektēts no pašiem vāciešiem.

Pēc Rietumvācijas militāro speciālistu vērtējuma „tautas armijā" zem ieročiem pašreiz atrodas 110.000 vīru, kuŗu atbalstam pāris dienu laikā var rekrutēt 130.000 rezervistu.

Blakus tai pastāv vēl otra armija, tā sauktā robežu policija 50.000 vīru apmērā, kas apbruņota moderniem tankiem, tanketēm, prettanku, zenīta un parasto artileriju.

Šīs abas regulārās armijas vienības vajadzības gadījumā varētu tikt papildinātas ar apmēram 300.000 fabriku kaujas vienību vīriem, 30.000 trauksmes policistiem, 78.000 tautas policistiem un 400.000 piederīgajiem no militāri labi apmācītās „Sporta un technikas" savienības". Kopsummā militāri apmācito pilsoņu skaitu Austrumvācijā lēš uz 1,1 miljonu, kas „demokratisko tautas republiku" atestē par visvairāk militarizēto apgabalu visā pasaulē.

Dabiski, ka, zinot šādu militāro spēku koncentrējumu ap sevi, kam vēl pievienojas Austrumvācijā stacionētās sarkanarmijas vienības ar vismodernāko apbruņojumu, nervu saspīlējums ir liels.

(Nobeigums 5. lpp.)

KANADAS ĀRLIETU MINISTRS ATGRIEŽAS

Otavā. Pēc atgriešanās no Apvienoto Nāciju atbruņošanas komisijas sarunām Ņujorkā, Kanadas ārlietu ministrs Grīns atzīst, ka viņš savu pienākumu veicis un ka pasaulei dots ieskats, ka nepieciešama atbruņošanās sarunu atsākšana. Kā zināms, Kanadas ārlietu ministrs gribētu, lai sarunas tiktu atsāktas desmit valstu atbruņošanās komitejā, kas darbību pārtrauca šī gada jūnijā. Nav tomēr nekādu cerību, ka Kanadas prasībai būs lielvalstu atsaucība. Padomju Savienība par atbruņošanos grib runāt Apvienoto Nāciju pilnsapulcē, kamēr Sav. Valstis pilnīgi atmetušas cerību, ka šādas sarunas vispār varētu dod kaut kādus panākumus.

Kanadas ārlietu ministrs Grīns izteica pārliecību, ka viņa runai Apvienotajās Nācijās bijuši noteikti panākumi, proti, ka viņam izdevies pārliecināt kā atomvalstis, tā arī valstis bez atomieročiem, ka atomkaŗš nozīmē pasaules bojāeju un ka tādēļ nepieciešams, lai visi piestrādā pie šādu briesmu likvidēšanas. Šeit gan jāatzīmē, ka visstiprāk Kanadas ārlietu ministra uzstāšanos Apvienoto Nāciju atbruņošanās komisijā uzņēma pats ārlietu ministrs Grīns. Lielvalstu reakcija bija negatīva. Pārējās valstis vienkārši klusēja.

MASKAVA DRAUD AR BRĪVPRĀTĪGIEM

Ārlietu ministra vietnieka Kuzņecova kareivīgais gars rada saspīlējumu Drošības padomē.

Apvienotajās Nācijās, Ņujorkā. Drošības padomes debašu turpinājumā Apvienotajās Nācijās Pad. Savienība izspēlēja savu parasto kārti (tāpat kā savā laikā Suecā un vēlāk Libānā) un, proti, piedraudēja ar savu un Afrikas valstu „brīvprātīgo plūdiem" Kongo situācijas normālizēšanai. Ārlietu ministra vietnieks Kuzņecovs atkārtoti pieprasīja kanadiešu izvākšanu no Kongo (par ko Kanadas valdība pagaidām vēl nav domājusi) un brīdināja, ka, Rietumiem mēģinot radīt ārzemju leģionu, kas aizstāvot Beļģijas un Katangas neatkarības intereses, Padomju Savienībā un tās bloka valstīs, tāpat Afrikas valstīs uz Kongo nosūtīšot savus brīvprātīgos, kus tad situāciju pārņemšot savās rokās.

Padomju Savienības likumu bija brīvprātīga, viņš bija devis savu parakstu, ka līdmašīnu un instrumentus ienaidniekam nekādos apstākļos neļaus sagūstīt. Tāpat pēc apcietināšanas Pauerss krieviem daudz pastāstījis par amerikāņu pretizlūkošanu Padomju Savienībā. Par to pēc atgriešanās lidotājs tomēr tiešāks netikšot. Pat vēl vairāk. Pauersa darba devēji arī nākotnē turpinās maksāt viņa algu; nav zināms, vai visus $2.500,- mēnesī, vai tikai daļu, bet katrā ziņā gādās, lai viņa dzīvesbiedrei nebūtu jācieš trūkums. Pēdējā, starp citu, par savu nākotni vēl nav izšķirusies. Ir pat iespējams, ka viņa paliek Padomju Savienībā, lai gaidītu savu vīra atbrīvošanu no apcietinājuma.

Sav. Valsţu valdība resp. prezidents Eizenhauers lidotājam Pauersam piespriesto cietumsodu ieskata par ļoti smagu. Neoficiāli tai pašā laikā pacēlušās balsis par Pauersa apmaiņu pret padomju spiegu plkv. Ābelu, ko amerikāņi notiesāja uz 30 gadiem cietumā. Vai no šādas ieceres apmaiņas kaut kas iznāks, nav zināms. Krievi par šādu iespēju atklāti vēl līdz šim nav runājuši. To darījuši vienīgi amerikāņi.

PAUERSAM PIESPRIESTI 10 GADI

Sav. Valstu valdība apsola, ka U-2 izlūklidmašīnas pilots Pauerss par amerikāņu noslēpumu izpaušanu pēc atgriešanās netiks sodīts.

Pagājušās nedēļas nogalē beidzās lidotāja Fransisa Pauersa prāva, kuŗā Padomju Savienības kara tribunāls viņam piesprieda desmit gadu cietumā. Soda izciešanas laiks tomēr tulkojams mazliet savādāk. Un proti, pirmie trīs gadi lidotājam būs jāpavada cietumā, bet pēdējos 7 viņu deportēs.

KREMĻA BALSS KONGO KĻŪST ARVIEN SKAĻĀKA

Padomju Savienība pieprasa Kanadas spēku izvākšanu no Afrikas

Amerikāņu lidotāja Pauersa tiesāšana ir beigusies, un Pad. Savienības propagandas mašinērija tagad var koncentrēties uz Afriku — uz Apvienoto Nāciju centieniem radīt normālus dzīves apstākļus jaunajā Kongo republikā, kas grib atkratīties no beļģiem, bet bez ārvalstu palīdzības nespēj eksistēt.

Nodevis visas nacionālās lietas Padomju Savienības ziņā, Kongo republikas ministru prezidents Lumumba tagad akli seko Maskavas pavadā un ar katru jaunu soli tuvina savu valsti pilsoņu karam un militāriem sareģījumiem ar Katangas provinci, kās prasa neatkarību un pašreiz atrodas Apvienoto Nāciju karaspēka aizsardzībā.

Pagājušajā nedēļā turpat divu mēnešu vecais Kongo strīdus parādījās jaunā gaismā. Vispirms republikas premjērs Lumumba pieprasīja visu balto karaspēka izvākšanu. Otrkārt, ģenerālsekretāra Hammeršilda pūliņu vietā Lumumba gribēja redzēt 14 āzijas un Afrikas valstu pārstāvjus, kas pārraudzītu beļģu karavīru izvākšanos no Kongo. Vissirsnīgāk Lumumba protestēja pret zviedru karavīru stacionēšanu Katangā (kas ir potencionāls šķērslis Kongo republikas karaspēka invāzijai), un vēlāk savā „melnajā" grāmatā ierindoja arī Kanadas militāro personālu, kas neesot padevies Kongo likumiem. Kanadieši neesot uzrādījuši savas personības apliecības, kad tādas pieprasījuši Kongo ļaudis. Incidentu rezultātā, automatiskiem ieročiem bruņoti, melnie ielenkuši kādu kanadiešu līdmašīnu un līdz nesamanai piekāvuši kādu Kanadas armijas kapteini. Pēc kanadiešu „neuzvedības" Kongo valdība pieprasījusi Kanadas spēku izvākšanu no Kongo. To nedēļas nogalē pieprasīja arī Pad. Savienība, kas ar katru dienu kļūst aktīvāka Kongo lietās un mēģina aizstāvēt kreisā ministru prezidenta Lumumbas politiskās intereses. Un to Padomju Savienība dara neatkarīgi no Apvienotajām Nācijām. Tādā pašā veidā izpaužas arī visa pārējā krievu palīdzība jaunajai Afrikas republikai. Sav. Valstis dod daudz vairāk nekā Padomju Savienība, bet amerikāņu palīdzība nāk ar Apvienoto Nāciju vārdu, kādēļ paliek relātīvi neievērota. Turpretim katrs maizes klaips, kas nāk no Padomju Savienības, kā tāds arī tiek apzīmēts, rezultātā radot iespaidu, it kā Padomju Savienība ir lielākā Kongo republikas atbalstītāja. Pat medicinisko palīdzību Padomju Savienība sniedz tieši un nevis caur Apvienotajām Nācijām. Krievu mediciniskais personāls Kongo paskaidro, ka tas padots tieši ministru prezidentam Lumumbam un ka tādēļ tam ar Apvienotajām Nācijām nav nekāda darīšana.

Lumumbas neapšaubāmi komūnistiskās saites un viņa ruppības pret Apvienoto Nāciju karaspēku, kas galu galā taču mēģina pasargāt viņa melno impēriju, bez sekām tomēr nepaliks. Pamazām Lumumba sāk iegūt diktātora slavu. Nupat viņš pat apcietinājis vienu no saviem senātoriem, kas bija mēģinājis ţēloties Apvienotajām Nācijām, ka Kongo republikā valda diktatūra. Lumumbas draudi Katangas provincē nekādas pārmaiņas nav atnesusi un tur stacionētie zviedri par izvākšanos nedomā. Par sava karaspēka izvākšanu nedomā arī Kanada. Nedēļas nogalē Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs Hammeršilds izteica Kongo republikas valdībai asu protestu sakarā ar pēdējās karavīru nekorrekto apiešanos ar kanadiešiem. Asu protestu Lumumbam izteica arī Kanadas valdība, piedraudot, ka tā var mainīt savu līdzšinējo nostāju pret jauno Āfrikas republiku, tas ir, —atraut pēdējai palīdzību.

Līdz šim Lumumbam ir izdevies iztikt ar draudiem. Bet viņa spēle kļūst par daudz pārdrošu, nekauniga un atklāta. Mēģinādams gūt labumus no Rietumiem, Kongo premjērs turpina draudzēties ar Austrumiem. Ņo draudzēšanās ar Rietumiem Lumumba saņem gatavus augļus, bet no otras draudzības netiek saņemts nekas dadz vairāk par solījumu. Uz to vien Kongo republika savu nākotni nevar balstīt. To saprot daudz vietējo, kas Lumumbas politiskās dienas ieskata par skaitītām.

MASKAVA TURPINA PROPAGANDU

DROŠĪBAS PADOMES LĒMUMI VIEN PADOMJU SAVIENĪBAS VALDĪBU NEAPMIERINA, PĒDĒJĀ PIEPRASA DEBATES PAR AMERIKĀŅU SPIEGU LIDMAŠĪNĀM APVIENOTO NĀCIJU PILNSAPULCĒ.

Ārlietu ministrs Gromiko nūle kā nosūtījis vēstuli Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāram Hammeršildam, pieprasot pilnsapulcē vispārējas debates par amerikāņu spiegu lidmašīnām, uzsverot, ka Sav. Valstu spiegošana no gaisa esot tikai viens no daudzajiem Sav. Valstu nepārtrauktas agresijas veidiem pret Padomju Savienību. Lai gan vēstule rakstīta ļoti vispārējā un Padomju Savienības diplomātijai parastajā tonī, Gromiko ieskatījis par vajadzīgu īpaši pieminēt 2 gadījumus, kur amerikāņi nodarbojušies ar agresīvu spiegošanu pret Padomju Savienību. Otrs jau ir daudz pretrunīgākais RB-47 incidents. Padomju Savienība apgalvo, ka amerikāņi atradušies virs Padomju Savienības nacionālajiem ūdeņiem, kamēr amerikāņu pat pārliecināja Apvienoto Nāciju Drošības padomi un, proti, ka nogāšanas brīdī RB - 47 atradies virs starptautiskajiem ūdeņiem. Kā vienā, tā otrā gadījumā Apvienoto Nāciju Drošības padome noraidīja Padomju Savienības apvainojumus, ka amerikāņu lidojumiem būtu bijis agresīvs raksturs.

Ar savu vēstuli Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāram Padomju Savienības ārlietu ministrs nepārprotami pierāda, ka viņa valdība gatavojas turpināt uzsākto kampaņu pret Sav. Valstīm un to grib turpināt visas pasaules acu priekšā resp. Apvienoto Nāciju pilnsapulcē. Ļoti iespējams, ka līdz tam laikam noskaidrojas arī divu citu amerikāņu lidotāju liktenis — to divu lidotāju, kas izglābās pēc uzbrukuma viņu RB-47 izlūklidmašīnai un, kas pašreiz atrodas apcietinājumā Padomju Savienībā. Tāpat kā Pauersu, arī šos divus lidotājus Padomju Savienība gatavojas tiesāt par spiegošanu. Vēstulē Hammeršildam Gromiko pastāsta, ka abi lidotāji uzdevuši savas vienības (nākot no Stratēģiskās gaisa komandas) un atzinušies, ka nodarbojušies ar militāru izlūkošanu.

MALI FEDERĀCIJA SAŠĶELAS

Baidās no pilsoņu kara agrākās franču territorijās Rietumafrikā

Parīzē. Pašreiz lielākajā agrākajām franču territorijām Senegali un Sudanu, kas pēdējos 18 mēnešus pavadīja kā Mali federācija. Vēsas attieksmes abu politisko partneŗu starpā tika pārrautas pagājušās nedēļas nogalē Dakarā, kad Senegales valdība paziņoja, ka no federācijas izstājas. Lūzums nāca pēc tam, kad Sudanas ministru prezidents Keita, kas reizē ir arī federācijas ministru prezidents, paziņoja, ka atņēmis Senegales ministru prezidentam Diam federācijas drošības policijas un aizsardzības ministra tiesības un valsti izsludinājis izņēmuma stāvoklī.

Lai izvairītos no saspīlējuma izvēršanās atklātā karā, Francijas prezidents de Golls nekavējoties pieprasījis, lai Senegales un Sudanas ministru prezidenti ierastos Parīzē uz sarunām. Lai gan Senegale un Sudana ir brīvas valstis, tās vēl joprojām pieder pie Francijas valstu saimes. Komūnistiem draudzīgā Gvineja, kā zināms, no Francijas valstu saimes izstājās.

Kad Kongo sākās jukas, tūlīt pēc republikas neatkarības pasludināšanas un ģenerālsekretārs Hammeršilds sāka formēt Apvienoto Nāciju karaspēku, vienu bataljonu uz Kongo nosūtīja arī Mali federācija. Bet tā kā tagad jukas sākušās arī pašu mājās, bataljons lūdzis starptautiskās armijas vadību to atbrīvot no Apvienoto Nāciju dienesta un nosūtīt atpakaļ mājās.

INVĀZIJA PASAULES TELPĀ TURPINĀS

SAV. VALSTIS UN PADOMJU SAVIENĪBA LEPOJAS AR JAUNIEM PANĀKUMIEM STARPPLANĒTU TELPAS IEKAROŠANĀ

Cilvēka ciņa par starpplanētu telpu pagājušās nedēļas nogalē deva jaunus panākumus. 19. augustā amerikāņiem izdevās gaisā nozvejot satelita kapsulu, kas atgriezās no daudzkārtēja lidojuma ap zemes lodi. Pagājušās nedēļas ceturtdienā amerikāņu gaisa spēki ievadīja orbitā savu jaunāko satelītu Discoverer 14. Kad pēdējais jau bija apriņķojis zemes lodi 17 reizu, no satelita atdalījās kāda 85 mārciņu smaga kapsula, kas meteorita ātrumā drāzās atpakaļ uz zemi. Satelits ap zemes lodi riņķoja no 116 līdz 502 jūdžu augstumā. 10.000 pēdu virs Klusā okeana kritošo satelita kapsulu lidojumā uztvēra kāda amerikāņu gaisa spēku lidmašīnu, tā atzīmējot pirmo sādu gadījumu. Iepriekšējā gadījumā, kad amerikāņiem arī izdevās notvert sava satelita kapsulu, pēdējā iekrita okeanā un to uztvēra kāds kara kuģis.

Ar jauniem panākumiem starpplanētu telpas iekarošanā var lepoties arī Padomju Savienība. Nedēļas nogalē krievi izšāva piecas tonnas smagu zemes satelitu, kuŗa kapsulā televizijas aparāti novēro un noraida atpakaļ uz zemi attēlus par divu pasažieru — suņu Bielkas un Strielkas izturēšanos, riņķojot ap zemes lodi. Pēdējās ziņas liecina, ka abi suņi vēl vienmēr ir dzīvi un no sava starpplanētu lidojuma nerāda nekādas jaunbadīgas fiziskās pazīmes. Lai gan Padomju Savienība to nav oficiāli paziņojusi, amerikāņu zinātnieki ir pārliecināti, ka krievi mēģinās savu „suņu kapsulu" dabūt atpakaļ zemē.

Pēdējās ziņas no Maskavas vēsti, ka Padomju Savienības zinātnieki ar nedēļas nogales panākumiem varot justies ļoti apmierināti. Pēc 17 lidojumiem ap zemes lodi piektdien orbitā ielaistais satelits tika laimīgi nogādāts atpakaļ uz zemes. Īpašā kapsulā, bet ne kopā ar satelitu, atpakaļ zemē tika nogādāta arī dzīvnieku pasažieru saime — divi suņi, peles, žurkas, mušas un citi insekti, kas visi daudzkārtējo riņķošanu ap zemes lodi pārcietuši bez jebkādām jaunām sekām.

Lidojuma laikā padomju zinātnieki savus dzīvniekus novēroja televizijā un ar redzēto ir ļoti apmierināti. Tāpat viņi apmierināti ar dažādiem fizioloģiskiem un bioloģiskiem datiem, kas arī iegūti no pagājušās nedēļas nogales mēģinājuma un kas ar laiku tiks izmantoti pirmā cilvēka nosūtīšanai lidojumā starpplanētu telpā.

PĀRTRAUKTAS DIPLOMĀTISKĀS ATTIEKSMES AR HOLANDI

Jakartā. Atzīmējot Indonēzijas republikas 15. gada dienu, prezidents Sukarno paziņoja, ka pārtraucis diplomātiskās attieksmes ar Holandi, no kuŗas Indonēzija ieguva savu neatkarību. Attieksmes abu valstu starpā bijušas saspīlētas jau ilgu laiku, Indonēzijai pieprasot Holandes pārvaldīto Rietumu Jaungvineju. Lūzums nāca brīdī, kad Holande uz Jaungvineju nosūtīja kādu lidmašīnu bazes kuģi un divus iznīcinātājus. Holandes kara kuģu atrašanos tik tuvos kaimiņos Sukarno ieskata par nepiedodamu apvainojumu, kuŗam vienīgā atbilde esot diplomātisko attieksmju pārtraukšana.

DV dienās Klīvlendā uzvedīs M. Zīverta lugu Rūda. Attēlā redzams ansamblis mēģinājumā un B. Sniedzes īpatās dekorācijas abstraktā aspektā. P. Blūma foto.

ASV Daugavas Vanagu dienās 3. un 4. SEPTEMBRĪ GAIDA VIESUS NO KANADAS

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRINBERGS

PADOMJU SAVIENĪBAS UN KONTINENTĀLĀS ĶĪNAS ATTIEKSMES

P. DREIMANIS

K. Marksa darbā „Kapitāls" nav skaidri formulēta viņa mācība. Viņš ir centies izsekot saimniecības attīstībai un līdz ar to arī pārmaiņām sabiedriski valstiskajā dzīvē. Nobeidzis kādu domu, viņš parasti aicina strādniekus saņemt varu savās rokās. Šīs neskaidrības dēļ ir radušies vairāki novirzieni Marksa mācības izpratnē. Boļševiki seko Ļeņina interpretācijai. Protams, tā nav obligāta citiem komūnistiem; piem., ķīniešiem, kam var būt savs vai kādas citas tautības Marksa mācības iztulkojums. Ar šo dažādību Marksa mācības izpratnē, vispirms, izskaidrojamas domstarpības boļševiku un Ķīnas komūnistu atziekšmēs.

Tās sevišķi skaidri ir izpaudušās Pekīngas laikrakstos š. g. 25. jūnijā, atzīmējot Korejas kara sākumu pirms 10 gadiem. Minēto laikrakstu apcerējumos boļševikiem pārmesta pārāk liela tuvība imperiālistiem, sevišķi amerikāņiem. Viņi arī pārspīlējot nuklejārā kara briesmas un miera dēļ pārāk liecoties kapitālistu priekšā, ar ko vājinot komūnisma zemju militāro varu. Chruščevam viņi pārmet miermīlīgo koeksistenci, lai gan viņš savās runās ļoti asā tonī vēršas pret Rietumu valstīm.

Šis uzbrukums Padomju Savienības varas viriem ir turpinājums agrākām ķīniešu un krievu attieksmēm; piem., 1932. gadā pasaules atbruņošanās konferencē, kad Ķīnai bija atņemta Mandžūrija, kāds šīs valsts pārstāvis teica — „Mēs to tā neatstāsim". No otras puses krievi jau cara laikos sāka spriest par dzelzenām briesmām — problēmu, kas arvienu vēl palīek neatrisināta.

Tātad vairāku iemeslu dēļ boļševiku un Ķīnas komūnistu attieksmes nav tādas, kādām vajadzētu būt vienas pamatmācības atzinējiem un stūrētājiem uz šīs mācības izplatīšanu visā pasaulē, tā kļūstot par vislielākiem imperiālistiem.

Neraugoties uz Ķīnas lielo attālumu no šejienes un mūsu dzimtenes, tās un Padomju Savienības attieksmes nav ignorējamas. Skiet, ka Ķīnas komūnisti vēlas izraisīt bruņotu konfliktu Padomju Savienības un Rietumu demokratiju starpā. Ar to viņi cer novājināt abus pretiniekus, lai pēc tam bez cīņas ideoloģijai ar Maskavu pārņemtu savās rokās komūnisma izplatīšanas vadību. Reizē ar to Ķīnas neskaitāmie iedzīvotāju miljoni varētu plūst uz Sibiriju un citām zemēm. Šo politiku jau tagad Ķīna reālizē tur, kur mazāka prētestība; piem., Tibetā un Dienvidāzijā. Lai to iesāktu Rietumu virzienā, jānovājina iespējamie pretinieki.

Komūnistiskā ideoloģija jāreģenerē abām pusēm — Padomju Savienībai un Ķīnai. Bet vadoņu godkāre un dzīves reālitāte bieži pārspēj to. Kļūt par vadošu personu vispasaules sociālistiskās revolūcijas reālizēšanā ir svarīgi no vairākiem viedokļiem — pirmkārt, iespējams tai uzspiest savu sociālistiskās valsts izpratni; otrkārt, personiskais prestižs veicina mērķa sasniegšanu un pie tam vēl divos virzienos — komūnistiskā un dzīves telpas paplašināšanā savai tautai. Par to ir vērts cīnīties.

Boļševiku diktātoriem smagi uzdevumi. Mājās viņiem jāapklusina krelsie ekstrēmisti, ko iespējams panākt ar sasniegu miem dzīves standarta celšanā un jaunu zemju pievienošanu komūnisma saimei. Ārējā politikā svarīgi paturēt savās rokās vispasaules sociālistiskās revolūcijas vadītāja zizli un komūnistiskās ideoloģijas noteicēja postenī, kas var novest viņus pie konflikta ar Ķīnu.

Tā saduras divu komūnistu zemju vadītāju centieni. No tā rodas grūti atrisināmas problēmas un savstarpējā neuzticība, ko nespēj segt ārējā pieklājība, jo reālitātes ietekme pārspēj smaidus un glaimus. Bruņoto konfliktu gan grūti pielaist divu komūnistisko valstu starpā, jo to vadītāji ir vienas un tās pašas mācības fanātiķi.

Krievu - ķīniešu problēma ļoti svarīga Rietumu demokratijām. Tās ietekmē abas puses var mēģināt savas pozicijas stiprināt ar pilsonisko valstu palīdzību vai cīņas paasināšanu ar tām, kā to jau dara Padomju Savienības diktātors. Tāpēc brīvās pasaules valstīm jābūt ļoti uzmanīgām, lai netiktu ierautas pilsoniskai sabiedrībai neiederīgā konfliktā, kas varētu vēl vairāk paasināt to attieksmes ar kādu komūnisma valsti, nepakalpojot ar to ne savām tautām, nedz kristīgai cilvēcībai.

Ainu Peniķi un Vili Mazuru saulaīja māc. A. Lūsis š. g. 13. augustā Trīsvienības baznīcā, Toronto. Foto A. Jānītis.

SENĀTORAM JĀNIM BEĶERIM 80 gadu

Cilvēka dzīve ir darba un pienākumu kalns, kuŗu, no vienas puses, steidzam pieveikt, bet otrā pusē tas turpina pieaugt. Dzīves plūsmā ir tikai daži brīži, kad uz mirkli gribas apstāties, vērtēt padarīto un apsvērt, kā veikt tālāko darba posmu.

Senātoram Jānim Beķerim šāds brīdis ir š. g. 25. augustā, kad viņš atskatās uz saviem 80 nostaigātajiem gadiem, un to piemin visa latviešu juristu saime.

Palūkosimies šīs dzīves posma gājumā. Senātors Jānis Beķeris dzimis 1880. gad a 25. augustā Madonas apr. Mētrienas pagasta Cienastēs, kā šo māju īpašnieka dēls. Pēc vietējās pamatskolas un klasiskās ģimnazijas beigšanas Jānis Beķeris studē tiesības Tērbatas universitātē un to beidz 1907. gadā ar pirmās šķiras diplomu. Tiesu amata kandidāta un pirmos magistrātūras gadus viņš pavada mūsu kaimiņzemē Lietuvā. Sākoties Pirmajam pasaules karam, tiesu iestādes evakuējas, un Jānis Beķeris pārceļas uz Maskavu, kur piekomandēts Kalugas apgabaltiesai, un tur pilda svarīgu lietu izmeklēšanas tiesneša pienākumus, līdz sākas oktobra revolūcija.

Pirmajam pasaules karam beidzoties, Jānis Beķeris steidzas atgriezties brīvajā Latvijā un visu savu darbu veltī Latvijas tiesām. Tā 1921. gada janvārī viņu redzam kā prokurora biedri Rīgas apgabaltiesā, pēc dažiem mēnešiem jau kā apgabaltiesas locekli un 1922. g. februārī Jāni Beķeri apstiprina par tiesnesi Tiesu Palātā.

Jāņa Beķera nosvērtais raksturs, objektivitāte, lielās zināšanas un interese juridiskajos jautājumos ir tās pašas īpašības, ar ko viņš iemantoja cieņu un draudzību kā tiesu, tā advokatūras darbiniekos un ikvienā, kuŗš Beķeri pazina. Brīvās Latvijas valdība un latvju tauta savu atzinību izteica, apbalvojot Jāni Beķeri ar Trīszvaigžņu ordeni.

Minētais vērtējums likts arī pamatā, kad 1941. gadā Jāni Beķeri iecej par senātoru. Tas ir augstākais tiesu amats, kādu tikai retam juristam ir laimējies savā mūžā sasniegt.

1944. g. augusta beigās senātors Beķeris dodas bēgļu gaitās uz Vāciju un, kopā ar citiem latviešiem, pārdzīvo bēgļu nometņu grūtības. 1947. gada oktobrī viņš aizbrauc uz Ēģipti, kur pievienojas savai ģimenei — sievai un dēlam, kuŗi tur vesēlošanās nolūkā atradās jau no 1938. gada. Tomēr uzturēšanās šai zemē neliekas visai pievilcīga, kādēļ senātors Beķeris kopā ar savu ģimeni 1952. g. aprīļa beigās pārceļas uz Zviedriju un dzīvo vēl tagad Stokholmā, kur viņa dēls strādā Zviedrijas ārlietu ministrijas dienestā.

Senātors Beķeris ir studentu korporācijas Fraternitas Vesthardiana filistrs. Ar savu audzinošo piemēru viņš atstājis dziļu iespaidu uz jauno paaudzi, un šis iespaids nav mazinājies arī tagadējos trimdas apstākļos.

Sveicot jubilāru, vēlēsim viņam Dievpalīgu un spēku tālākajā dzīves posmā.

MŪSU GLĀBIŅŠ – MODRĪBA UN DVĒSEĻU MOBILIZĀCIJA

TREŠAIS DV SALIDOJUMS RIETUMVĀCIJĀ

Daugavas Vanagu Vācijā 3. salidojums augusta sākumā Kaiserslauternā bija modinājis dzīvu interesi ne tikai pašas organizācijas locekļos, bet arī vācu presē. Avīznieki un ziņu aģentūru pārstāvji bija klāt abu dienu sarīkojumos. Rezultātā, laikraksti un radio sniedza plašu informāciju par DV darbu un citiem latviešu jautājumiem. Tajā piedalījās arī viesi no Anglijas, Francijas, Beļģijas un ASV armijas daļās Vācijā kalpojošie latviešu karavīri.

Salidojumu ievadija ar māc. J. Romana svētbrīdi, kam sekoja DV priekšnieka V. Januma atklāšanas runa ar Daugavas Vanagu dziesmu. „Aizmirsīsim uz divi dienām ikdienu un padomāsim ko varam darīt un kādas ir iespējas Latvijas atbrīvošanas labā," teica sirmais karavīrs. „Padomāsim arī par to, kā vislabāk palīdzēt saviem tuvākajiem." Salidojuma goda prezidijā ievēlēja K. Gulbi no Beļģijas, A. Burmeistaru un J. Sudrabiņu no Vācijas. Norādot uz apstākli, ka šis salidojums notiek organizācijas 15 gadu jubilejas zīmē, K. Gulbis, pārņemot salidojuma vadību, izteica vēlēšanos, lai DV kļūtu vēl stiprāka un ciešāki saliedēta saime.

Apsveicēju virkni ievadīja amerikāņu pltn. Merfijs, 45. amerikāņu pionieru bataljona komandieris, kuŗam pakļautas trīs Kaiserslauternas latviešu LS rotas. „Jūsu brīvprātīgā apņēmība palīdzēt tautiešiem ir ļoti slavējama un atbilst atziņai, kādu esmu guvis par jums, pavadīdams pēdējos divi gadus kopā ar latviešiem," uzsvēra amerikāņu virsnieks. Falcas protestantu baznīcas vārdā salidojumu sveica dekāns Krīgers. „Jūs varat būt lepni, ka esat atraduši pareizo ceļu, kā arī svešā zemē turēties kopā, sargāt tautas garu un saglabāt kultūras vērtības," teica augstais garīdznieks. Baltvācu apvienības vārdā apsveica G. Zīgmunds, no Anglijas latviešiem — J. Andrups, trim vietējām latviešu LS rotām — J. Tjarve, bet no tehnisko darbu veicējiem un abām Kaiserslauternas DV nodaļām — A. Vinčels. Rakstveidā salidojumu bija atcerējušies — Kaiserslauternas pilsētas vecākais Dr. Zommers, Brīvās pasaules latviešu apvienības pr-dis prof. P. Lejiņš, DV saime Austrālijā, Eiropas latviešu jaunatnes apv. V. Tenese, Komitejas Latvijas brīvībai V. Hazners u.c. Prezidija priekšsēdis K. Gulbis savukārt sveica no zemes, kuŗā DV pirmoreiz pacēla spārnus, lai sāktu savu lidojumu — no latviešiem Beļģijā.

Redaktors Jānis Andrups referēja par temu — Mūsu ārējā un iekšējā fronte cīņā par brīvu Latviju. Vērtējot pašreizējo stāvokli, atzina, ka jāsakopo visi spēki iekšējās vienības radīšanai un kopēju mērķu sekmēšanai. „Atrazdamies šādā, brīvprātīgi uzņemtā pienākumā," teica runātājs, „mēs vienlaicīgi stāvam divi frontēs — iekšējā un ārējā. Iekšējā — mums jārēķinās ar spēkiem, kas ik vienu tautu vai tās daļu apdraud viņas dvēselē, bet ārējā — ienaidnieka tiešais apdraudējums pašai tautai. Ja mēs skatāmies tajā spēku laukā, kas veido tagadnes dzīvi, tad tur pamanāmi divi lieli pretstati: ienaidnieks un masa, vai arī indivīds un valsts vara. Tāpēc, ir maldīgs ieskats, ka cilvēks šodien ir brīvāks nekā vistumšākajos viduslaikos. Vēsture rāda, ka katra revolūcija sagrauj iekārtas un rada tukšumu, ko izmanto jauni spēki, kas arvien liek pieaugt valsts varai, mazinot cilvēka individuālo brīvību, kādēļ šo milzīgo masu kustības laikā, mūsu glābiņš ir modrība un dvēseļu mobilizācija. Ja to nedarīsim, mēs svešumā izplēnēsim putekļos un aiziesim bojā."

Salidojuma pēcpusdiena bija veltīta gleznotājam Jurim Soikānam. Vispirms notika viņa referāts — Latviešu tēlotājmākslas likteņi, kuŗā tas sīki pakavējās pie trim posmiem tēlotājmākslas vēsturē — laiku līdz 2. pasaules karam, pašreiz dzimtenē vērojamo un radīto trimdā. „Māksla var attīstīties tikai tad, ja tā ir brīva," teica runātājs. „Kaut ap 100 jauno latviešu gleznotāju mācās mākslas skolās ASV, Austrālijā, Vācijā u.c., un kuŗu redzētie darbi gan interesanti, bet tajos maz latviskuma, kas norāda, ka sagaidāma asimilēšanās arī mākslā. Latviešu fiziskais ķermenis gan salāpīts, bet ne garīgais. Vajadzētu radīt kādu lielāku kultūras centru, kas to mēģinātu novērst." Referents domā, kā to varētu uzņemties DV organizācija, kā lielākā brīvajā pasaulē. Pēc tam, mākslinieka 40 gadu jubilejas izstādi atklāja DV priekšnieks V. Janums. Tajā bija redzami ap 150 gleznotājā līdzšinējos 15 trimdas gados darināto darbu, kuŗi lieciņāja par J. Soikāna rūpīgo pieeju savam darbam. Vakarā plkv. V. Janums sniedza saistošu referātu par Latvijas vēsturi un latviešu karavīru gaitām tās ritējumā ar diapozitīvu demonstrējumiem.

Salidojuma otrā dienā V. Janums stāstīja par Latviešu delegācijas darbību izjukušās Parīzes virsotņu konferences laikā, kam pēcpusdienā sekoja svētku koncerts, piedaloties soprānei Ludmillai Sepei-Ēsei, tenoram Valdemāram Ančārovam-Kadiķim, vijolniekam Nikolajam Gabruševam un pianistei Lidijai Millerei. Mākslinieki uz to bija teicami sagatavojušies, izpelnoties tuvu pie 300 klausītāju nedalītu atsaucību. Salidojumu noslēdza draudzības vakars, kuŗā J. Soikāna dāvāto gleznu Gaujas krastā izlozē laimēja Lapers no Bruchmilbachas.

J. Sudrabiņš.

LATVIJAS JAUNATNES TRAĢĒDIJA

Izsūtītās jaunatnes vietā ieplūst demobilizētie sarkanarmieši

(mo) — Ziņas no Zviedrijas vēstī, ka jaunieču „brīvprātīgā" iesaistīšana jauno apgabalu apgūšanai Kazachstanā un Sibirijā no Baltijas valstīm pieņēmusi vēl nepiedzīvotus apmērus. Laikā no 1954. gada no Latvijas territorijas vien deportēti resp. „brīvprātīgi" pārvietoti apmēram 200.000 latviešu jauniešu.

Ja Staļina laikā Baltijas valstu iedzīvotāji drebēja no apcietināšanas un deportācijas balēm uz Sibirijas apgabaliem politisko apvainojumu un politiskās neuzticamības dēļ, tad tagad jauniešus un jaunāko gada gājumu precētos pārņēmušas bailes par pazinojuma piesūtīšanu iesaistīties jauno lauksaimniecības apgabalu apgūšanā.

Nav līdzējuši vietējo komūnistu iebildumi par nepieciešamību paturēt jauniešus pašu lauksaimniecības un rūpniecības darba spēkam. Kā zināms, Maskavas rīkojuma nepildīšanas un sabotēšanas dēļ nomainīti ne viens vien vietējais komūnists, kuŗš, gribēdams dažādu iemeslu dēļ paturēt savējos savā republikā, pats kritis nežēlastībā. Ar to krievi atklāti apliecinājuši, ka viņi vēl arvien nav pārtraukuši izvietot un izkaisīt viņiem netīkamās tautas, pie kuŗām pieder latvieši, igauņi un lietuvji. Tautas mutē izvietošana darbos jaunapgūstamajos apgabalos ieguvusi palamu „Chruščeva deportācija".

Izsūtīto jauniešu vietā visās Baltijas republikās tiek iepludināti no armijas atvaļinātie padomju sarkanarmieši, kuŗiem ar valdības dekrētu ir dotas lielas priekšrocības jaunās dzīves uzsākšanai. Jau kādreiz minēts, ka demobilizētie karavīri atsakās no braukšanās uz Kazachstanu vai Sibiriju, tai vietā izvēloties visā Padomijā izslavētās „bagātās Baltijas republikas".

Padomju armijas demobilizācija bieži vien rada lielas grūtības komūnālajiem iestādījumiem, jo seviški dzīvokļu sadales birojiem, jo bijušajiem karavīriem ar likumu noteikta lielāka dzīvokļu platība nekā civilistiem. Protams, ka līdz ar atvaļināto uz jauno vietu līdzi dodas arī ģimene un tuvākie radi un vēlāk arī draugi, tā radot ķēdes reakciju.

Kā Tallinas pilsētas galvas biedrs laikrakstā bija sūdzējies, tad šīs attiecības sekās pilsētas valde bijusi spiesta pat samazināt savas biroju telpas, lai iespētu izvietot jauniebraucējus. No pilsētu iestādēm arī sagaidot, ka demobilizētajiem jādod apbūves gabali un pat būvmateriāli.

Baltijas tautu jaunatne tiek izsūtīta, un to vietā visās trijās republikās ieplūst kankarainie krievi. Traģēdija, kuŗas izbeigšanās vēl nav pārredzama.

TECHNIKAS APSKATA

26. numurs iznācis. Tā galvenajā daļā šādi raksti: prof. E. Laube — Personības individuālitāte; inž. el. O. Šalka — Lichtenberga figūras; inž. mech. A. Kroms — Jauni ceļi enerģijas ģenerācijā; N. Bojārs, Ph.D. — Jauni organiski slāpekļa savienojumi un būvinž. E. Ģērmanis — Slodžu sadalījums tiltu brauktuvēs. Chronikas daļā pieminas, atceres un bagātīga techniskā informācija.

Technikas Apskatu izdod Latviešu inženieru apvienība ārzemēs (LIAA), kuŗas prezidents ir prof. V. Burkēvics. Žurnāls iznāk jau 7. gadu un vieno visā pasaulē izkaisīto latviešu inženieru saimi. Tā galvenie redaktori ir būvinž. K. Ieleja, 44 Cypress St., Brookline 46, Mass. USA, un būvinž. A. Spūrmanis, 8106 Arcadian Rd., Montreal 29, Que., Canada. T. Apskats iznāk 4 reizes gadā; tā abonēšanas maksa $3,- gadā. Žurnālu var pasūtināt pie redaktoriem vai kasiera, inž. el. O. Rudzīša, 5155 Randall Ave., Apt. 15, Montreal 29, Que., Canada.

KANADĀ

TORONTO

Svētdien, 4. septembrī, notiks kapu svētki Jorkas kapu latviešu nodalījumā. Kapu svētkos piedalās visu 3 ev. - lut. draudžu mācītāji.

SIDRABENĒ

Pag. sestdien Sidrabenē deju vakarā bija pulcējušies ap 200 deju cienītāju, kas pie skaņu plašu mūzikas dzestrajā vasaras vakarā pavadīja vairākas patīkamas stundas.

Sestdien, 27. augustā, plkst. 8 vak. Sidrabenē notiek šīs sezonas pēdējais deju vakars ar Sidrabenes ballēs karalienes vēlēšanām. Karalienes godam varēs kandidēt visas deju vakara dāmas. Karalienes izraudzīšanas komisijā darbosies katrs desmitais kungu pārstāvis. Ieejas maksa kungiem $1,-, dāmām — 50¢.

Kanadas latviešu vieglatlētikas meistarsacīkšu (27./28. augustā) dalībniekiem deju vakarā ieeja brīva.

SAULAINĒ

Bērnu vasaras nometni Saulainē slēgs svētdien, 28. augustā. Sestdienas vakarā (27. augustā) būs lielais un pēdējais šīs sezonas ugunskurs. K.

HAMILTONĀ

A. Baškers ar ģimeni no Hamiltonas aizceļoja uz ASV. Viņi devās pie saviem radiem Kalamazū, Mich. Sakarā ar A. Baškera aizceļošanu Hamiltona zaudējusi rosīgu sabiedrisku darbinieku. Viņš ilgāku laiku bija Hamiltonas latviešu nama fonda priekšsēdis, kā arī latviešu draudzes padomes loceklis un draudzes koŗa dalībnieks.

Kāds divains notikums atgadījies Mount Hope lidlaukā, kas atrodas apm. 10 jūdžu no Hamiltonas. Pirmdien, 8. augustā, lidlaukā nolaidusies kāda lielā ASV 4 motoru lidmašīna DC 4 ar diviem lidotājiem, kas lidmašīnu noparkojuši un paši aizgājuši. Nu jau pagājušas vairāk nekā 14 dienas, bet nav parādījies ne lidmašīnas pilots, nedz tās īpašnieks. Lidlauka vadība izteikusies, ka par lidmašīnas parkošanu Mount Hope lidlaukos nekā nerēķina, kaut gan citos lidlaukos par to jāmaksā vismaz $50,- un vairāk.

Lidlauka vadība nedomā uzsākt meklēt lidmašīnas īpašnieku un lidotājus, līdz būs pagājušas 3 nedēļas no nolaišanās dienas.

GĒNERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c.
veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU VĒSTULES

VĒL PAR KENNEDIJU UN NIKSONU

Latvijas Amerikā redakcijai:

Katram politiskam virzienam ir savi ieskati un katrs var turēt savus par vienīgi pareiziem. M. Gremzda varēja slavēt Niksonu pēc savas patikas, neuzbrūkot man. Es nebūtu iejaucies, bet tā ka Gremzda vēstule skar mani, jau pieklājība prasa uz to atbildēt.

Gremzda pārmet man, ka es, vienpusīgi cildinādams Kenneditju, esot iegājis strupceļā, bet viņš pats, vienpusīgi cildinādams Niksonu, atrod sevi uz pareiza ceļa.

Ka mēs esam trimdinieki Rūzvelta politikas dēļ, to es rakstīju jau agrāk kā pirms 10 gadiem. Eizenhauera republikāniskā administrācija, kuŗas uzdevums tad nu bija demokratu kļūdas labot, ne tikai nav pārgājusi pret Krieviju aukstā kara ofensīvā, bet ir novedusi stāvokli tik tālu, ka daži jau gaida pasaules galu un citi saka: „Labāk sarkans nekā beigts."

Pieņemot, ka Niksons kodolieroču karu nesāks, jo viņš runā par auksto karu, kas ies vēl gadus piecdesmit, turpmākā cīņa pret komūnismu noritēs ekonomiskajā frontē. Šis aukstais karš, lai tas būtu sekmīgs un vestu pie brīvās pasaules uzvaras, prasīs regulētu saimniecību resp. brīvības ierobežošanu. Amerikāņu pašu komentātori saka, ka liberālais Kennedijs pie tās ķersies daudz ātrāk nekā konservātīvais Niksons.

Jaunas situācijas nevar apskatīt pēc veciem vēsturiskiem piemēriem. Apstākļu kombinācijas nekad nav tās pašas. Rūzvelta zaudējumi nevar iepriekš noteikt Kennedija zaudējumus.

Mans apskats ir dibināts uz to, ka kodolieroču kara nebūs. Ja Gremzda domā, ka Niksons to sāks, tad situācija ir pavisam cita, bet, liekas, ka arī viņš tā nedomā. Ja nu Niksons sola pasaules atbrīvošanu no komūnisma bez kodolieroču kara un bez brīvības ierobežošanas, tad viņš tomēr nesaka — kā viņš to izdaris. Tas varētu būt, un pie zināmiem apstākļiem tam būtu jābūt, tā sakot, Niksona kara noslēpumam, bet ja Gremzdas ticiba uz Niksonu nav akla, tad viņam (Gremzdam) ir jābūt skaidribā, ja ne par visām, tad par dažām iespējamibām, kā to izdarīt. Tad nu šo iespējamību apraksta es laipni atļaujos no Gremzdas lūgt. **K. Kampe**

SKAIDRĪBAS LABAD

Latvijas Amerikā redakcijai:

Jūsu laikrakstā parādījās dažī Ilonas Leimaņes raksti, sakarā ar ko es sirsnīgi noprieçājos, jo tas nozīmē, ka rakstnieces veselības stāvoklis uzlabojies un viņa var atkal rakstīt. Bet pēc neliga laika latviešu preses darbinieku biletenā „Brīvais Vārds" parādījās gluži pretēja informācija. Kam lai nu tic? Preses uzdevums taču ir sniegt pareizu informāciju.

Tanī pašā „Brīva Vārda" n-rā redaktors R. Čaks, recenzējot manu grāmatu Dzintara krastā, starp citu raksta: „Eriks Raisters 160. lappuses foto attēlā „pārkristīts" par A. Franci. Kaut gan no foto attēla uzņemšanas pagājuši jau vairāki gadi, tomēr es vēl tik daudz atminos, ka neviens no minētā attēlā redzamiem preses darbiniekiem nav „pārkristīts".

K. Grāmatnieks.

VAI PĀRPRATUMS?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Latvijas Amerikā 10. augusta numurā rakstiņā „Latvietis iepazīst republikānu konventu" stāstīts, ka torontietis Uldis Pārde savā atvaļinājuma laikā Cikāgā uzturējies Šermaņa (Sherman) boteli, apgalvojot, ka tieši tur noticis arī republikāņu lielais partijas konvents, un viņam nav bijis miera ne nakti, ne dienu.

Var jau būt, ka Papardes kungam nav bijis miera, bet lai nestāsta, ka Šermaņa boteli notiris republikāņu konvents, jo īstenībā tas notik. Amfiteātrī, kas atrodas 6 jūdzes no Šermaņa boteļa. **Cikāgietis.**

Vācijas alus plūst pasaulē

Vācijas alus darītavu apvienības Minchenē pr-ks Pfufs ziņojis, ka Vācijas alus darītavu īpašnieki nevarot žēloties par alus noietu. 1958./1959. gadā uz ārzemēm, Ameriku ieskaitot, no Vācijas eksportēti 60 miljoni litru alus. Pāris mazākas alus darītavas Italijā bijušas spiestas pārtraukt darbu, jo neesot bijis pieprasījumu. ro.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem paraktītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

PĒDĒJĀ STUND

ARNOLDA APSES VĒSTULE LATV

Šī vasara Francijā kļūs leģendāra ar melnām, dārdošām debesīm, no kuŗām krit uguns un ūdens. Joka dēļ sāku vilkt krustiņus kalendārā, un tā esmu kļuvis „meteoroloģijas statistikis": Vogēzu kalnu apgabalā kopš Vasarsvētkiem bijušas sešas dienas, kad nelīst lietus.

Klosterkalnā, Vējuciema laukos salikuši stāv pelēki, noraudājušies rudzu statiņi. Es ticu: ja kādu dienu viņiem uzsmaidīs saule, tie paši saskries šķūņos, tik apnicis viņiem ilgais lietus.

Mans kaimiņš, mežu cirtējs, pievakarēs pārnāk izmircis, virtuvē visu nakti kūp viņa darba drēbes, bet ritos mežavirs tās uzvelk un atkal aiziet lietū. Kad viņi aizgājuši, cauri lietus šalkšanai un palāsu pakšēšanai dzirdu koka tupeļu klaboņu: lietus mētejos un brežentos satuntuļo. Jusās sievas apskraida vistu, trušu un cūku būdas. Ja kāda sieva brīdi apstājas, tā nerunā, bet kliedz, kaucu kaimiņiene turpat, pāris soļu tālāk likņājas ap cūku sili: — Tas ir Dieva sods par raķetēm un sputņikiem. Kad nāks atkal Grēku plūdi, redzēsi, ka cilvēks debesis neuzskries, bet nosliks tepat ar visiem atomiem! — Aiz logiem spurainas bērnu galviņas. Vai jaunā audze brauks pa debesu lielceļiem mūsu taisītajos raķešu ratos, jeb vai ies bojā par to, ka esam šos ratus izgudrojuši?

*

Būdams karavīrs, vislabāk varēju gulēt artilērijas viesuguns laikā. Reiz pirmajā mirklī nesapratu, kādēļ bunkura biedri mani modina. Sapratu, kad ieraudzīju pār sevi karalauka aizkūpošās debesis: granātas eksplozija bija aizpūtusi bunkura jumtu ar visiem balķiem un smilšu segumu, taču nebiju pamodies. Bet lai arī kā biju pārguris, katreiz pamodos, kad frontē iestājās klusums. Tagad Vējuciemā mani pamodina pērkona dārdi. Kad rītā pamostos lieliski atspirdzis, zinu, ka visu nakti pār Klosterkalnu dunējusi debesu viesuguns. Lai slavēts labais pērkons, kas tik ātri atsvaidzina, jo mans darba laiks ir parasti līdz diviem naktī!

Reiz varēju stundām ilgi gulēt uz siena vai āboliņa panta un klausīties, kā ar šķūņa jumtu sarunājas Zemgales lietus. Tagad Lotringijas lietus sarunājas ar Vējuciema jumtiem, dārziem un ielas akmeņiem. Es klausos šo valodu un to saprotu, jo pasaulē esmu mācījies saprast skaņas, kas reiz bija svešas. Bet es esmu sadalīts, un mana otra — laimīgākā — da vai. Dievs trimd pārcilvēcīgu dz Lotringijas lietu ar bērziem, ābel lēkajiem jumti Zemgales lietus prot ne vien aus arī sirds: tā ir n

Dzejniece Indr nesen rakstījā, bas es neizbēgšu negribu bēgt! L talnā vasara, k ilgi pie manis v ba! Viņa man domas, ko esmu rindas, ko esmu grāmatas un vēs mirdzēt dieviški ceļazīmes Pilnīb lasām vientulībā jāklausās vientu le top dzīvības k rūpēs un postā dzīkrūms tuk sāpēm jāizsāp atmiņas par stam skopos vār tiem, un arī tad kas smiesies. Pr to nedrīkst pa priecīgs tu būsi ilgi būsi grēcīni apslēpsi. Tiklīdz cilvēkiem, celsi ar dubļiem un

Mani draugi Nujorkā, Čikāgā ronto, Stokholm kāpiet Klosterk metru virs iel vienu vasaru Vējuciemā, tad sit un dzirdēsit dien. Sapratīsit, lejās, kur dzi jūs panāk un a putināmās smi atvērtajā logā. me ir saullēkt kas vizuļo rasā smaržu, ko dv bas koks. — N tajā Klosterka tāls. — Ja jum tad es jau vai spirdzis, zinu, ka visu nakti pār sapņoju kļūt miljonārs, bet franku nosūtī latviešu grāma citam vīram, ders vēl nav arī latmigs, nedēļu, te šad vadīt kāds no nepieciešamī, ta, nevis put cilvēces lielce liels draugs u ču abats Barst daudz talsni lielākais ienā

T. ZELTIŅ

ROMĀN

Fr. Milta vi

(70. turpinājums)

Aplausi pamazām pieņēmās skaļumā, Lubāni tēmētiem teikumu dūrieniem turpinot dragāt nometni. Un viņš bija neapšaubāms uzvarētājs dzot izvilka no kabatas nezināmā autora ar viņiem parakstītās recenzijas manuskriptu, plivināstu gaisā paceltu un paziņoja, ka katru bridi ir dot šo lapeli ekspertiem, ja tādi būtu un gribētu rot, kas sacerējis neglīto un nepamatoto uzbrukumu rim.

Pēc aicinājuma vēlētājiem, ejot pie urnām šādus augoņus, lai tie vēl vairāk nesagandētu morāles klimatu, Lubāns turpināja: „Otrs garī dabīgais audzējs attīstās citā virzienā. Ar to aj jau zaudējuši jebkādu cieņu pret gara vērtībām zīmi vispār. Tiem pasaules alfa un omega rāda paciņās un konservu kārbās, pacejot šo, gan v lietu slavu tādā augstumā, ka tā kā negalsa pilns zibeņu un pērkonu, karājas pār nometnē bu. Strīdi par gaļas unci papilddevā draud no pasākuma izdošanos vai bojāeju.

Pāri mērķim praktiski iekārtojoties, liekas stāv nekas, kaut gan ikvienas sabiedrības dzī kās ērtības un praktiskās dzīves labvēliga izkā tikai līdzeklis augstāka gara dzīves standarta nai. Šeit trimdā jau daudziem sācis likties, k viska gara dzīve vispār ir bez nozīmes un kā l nes mantojums tā paturama tikai pagaidām, — tā sakot cieņā pret pagātni, jo gadījumā, ja tu ārpus savas zemes, pietiks, ja cilvēks kļūs l mednieks vai traperis.

Varbūt, pavirši raugoties, tas izskatās

gada 24. augustā, 68. n-rs.

GENERĀLKONSULS
r. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
ILIS TOMSONS
RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
VICTORIA AVE., APT. 16.

Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
N MILLS, ONT. - HI 7-4323.
o, uguns, garantiju, publis-
atbildības, dzīvības u. c.
veida apdrošināšanā.

ASITAJU
ēstules
ĒL PAR KENNEDIJU UN
NIKSONU
vijas Amerikā redakcijai:
atram politiskam virzienam
avi ieskati un katrs var turēt
s par vienīgi pareiziem. M.
mzda varēja slavēt Niksonu
savas patikas, neuzbrūkot
n. Es nebūtu iejaucies, bet tā
Gremzda vēstule skar mani,
pieklājība prasa uz to atbil-

remzda pārmet man, ka es,
pusīgi cildinādams Kenne-
, esot iegājis strupceļā, bet
pats, vienpusīgi cildinādams
sonu, atrod sevi uz pareiza

a mēs esam trimdinieki Rūz-
a politikas dēļ, to es rakstī-
au agrāk kā pirms 10 gadiem.
enhauera republikāniskā ad-
istrācija, kuras uzdevums
nu bija demokratu kļūdas
ot, ne tikai nav pārgājusi
Krieviju aukstā kara ofen-
, bet ir novedusi stāvokli tik
, ka daži jau gaida pasaules
u un citi saka: „Labāk sar-
s nekā beigts."
ņemot, ka Niksons kodol-
ču karu nesāks, jo viņš ru-
par auksto karu, kas ies vēl
us piecdesmit, turpmākā ci-
pret komūnismu noritēs eko-
miskajā frontē. Šis aukstais
š, lai tas būtu sekmīgs un ve-
pie brīvās pasaules uzvaras,
sis regulētu saimniecību resp.
vības ierobežošanu. Amerikā-
pašu komentātori saka, ka
rālais Kennedijs pie tās ker-
s daudz ātrāk nekā konservā-
ais Niksons.
aunas situācijas nevar apska-
pēc veciem vēsturiskiem pie-
riem. Apstākļu kombinācijas
kad nav tās pašas. Rūzvelta
ūdējumi nevar iepriekš noteikt
nnedija zaudējumus.
Manis apskats ir dibināts uz
ka kodolieroču kara nebūs. Ja
remzda domā, ka Niksons to
ks, tad situācija ir pavisam ci-
da, bet, liekas, ka arī viņš tā
domā. Ja nu Niksons sola pa-
ules atbrīvošanu no komūnis-
bez kodolieroču kara un bez
ivības ierobežošanas, tad viņš
mēr nesaka — kā viņš to iz-
rīs. Tas varētu būt, un pie zi-
tmiem apstākļiem tam būtu
būt, tā sakot, Niksona kara
oslēpumam, bet ja Gremzdas
ība uz Niksonu nav akla, tad
nam (Gremzdam) ir jābūt
taidrībā, ja ne par visām, tad
r dažām iespējamībām, kā to
darīt. Tad nu šo iespējamību
prakstu es laipni atļaujos no
remzdas lūgt. K. Kampe

SKAIDRĪBAS LABAD
atvijas Amerikā redakcijai:
Jūsu laikrakstā parādījās daži
onas Leimanes raksti, sakarā
r ko es sirsnīgi nopriecājos, jo
s nozīmē, ka rakstnieces vese-
bas stāvoklis uzlabojies un vi-
a var atkal rakstīt. Bet pēc ne-
ga laika latviešu preses darbi-
ieku biļetenā „Brīvais Vārds"
arādījās gluži pretēja informā-
ija. Kam lai nu tic? Preses uz-
evums taču ir sniegt pareizu
informāciju.
Tanī pašā „Brīvā Vārda" n-rā
edaktors R. Čaks, recenzējot
manu grāmatu Dzintara krastā,
tarp citu raksta: „Eriks Rais-
ers 160. lappuses foto attēlā
pārkristīts' par A. Franci.
Kaut gan no foto attēla uzņem-
šanas pagājuši jau vairāki gadi,
omēr es vēl tik daudz atminos,
ka neviens no minētā attēlā re-
dzamiem preses darbiniekiem
av „pārkristīts".
K. Grāmatnieks.

VAI PĀRPRATUMS?
Latvijas Amerikā redakcijai:
Latvijas Amerikā 10. augusta
numurā rakstiņā „Latvietis ie-
pazīst republikāņu konventu"
stāstīts, ka torontietis Uldis Pa-
pārde savā atvaļinājuma laikā
Čikāgā uzturējies Šermaņa
(Sherman) hotelī, apgalvojot,
ka tieši tur notiekot arī republikā-
ņu lielais partijas konvents, un
viņam nav bijis miera ne naktī,
ne dienu.
Var jau būt, ka Papardes kun-
gam nav bijis miera, bet lai ne-
stāsta, ka Šermaņa hoteli noti-
cis republikāņu konvents, jo īs-
tenībā tas notiek Amfiteātrī,
kas atrodas 6 jūdzes no Šermaņa
hoteļa. Čikāgietis.

manuskriptus saīsinā.
uzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
marka.
em paraktītajos rakstos izteiktās
as viedoklim.

PĒDĒJĀ STUNDA BŪS PIRMĀ

ARNOLDA APSES VĒSTULE LATVIJAI AMERIKĀ NO FRANCIJAS.

Šī vasara Francijā kļūs leģendāra ar melnām, dārdošām debesīm, no kurām krīt uguns un ūdens. Joka dēļ sāku vilkt krustiņus kalendārā, un tā esmu kļuvis „meteoroloģijas statistiķis": Vogēzu kalnu apgabalā kopš Vasarsvētkiem bijušas sešas dienas, kad nelīst lietus.

Klosterkalnā, Vējuciema laukos salikuši stāv pelēki, noraudājušies rudzu statiņi. Es ticu: ja kādu dienu viņiem uzsmaidīs saule, tie paši saskries šķūņos, tik apnicis viņiem ilgais lietus.

Mans kaimiņš, mežu cirtējs, pievakarēs pārnāk izmircis, virtuvē visu nakti kūp viņa darba drēbes, bet rītos mežavīrs tās uzvelk un atkal aiziet lietū. Kad vīri aizgājuši, cauri lietus šalkšanai un palāsu pakšēšanai dzirdu koka tupeļu klaboņu: lietus mētelos un brezentos satuntuļojušās sievas apskraida vistu, trušu un cūku būdas. Ja kāda sieva brīdi apstājas, tā nerunā, bet kliedz, kauču kaimiņiene turpat, pāris soļu tālāk likņājas ap cūku sili: — Tas ir Dieva sods par raķetēm un sputņikiem. Kad nāks atkal Grēku plūdi, redzēsi, ka cilvēks debesīs neuzskries, bet noslīks tepat ar visiem atomiem! — Aiz logiem spurainas bērnu galviņas. Vai jaunā audze brauks pa debesu lielceļiem mūsu taisītajos raķešu ratos, jeb vai ies bojā, par to, ka esam šos ratus izgudrojuši?

☆

Būdams karavīrs, vislabāk varēju gulēt artilerijas viesuļuguns laikā. Reiz pirmajā mirklī nesapratu, kādēļ bunkura biedri mani modina. Sapratu, kad ieraudzīju pār sevi karalauka aizkūpošās debesis: granātas eksplozija bija aizpūtusi bunkura jumtu ar visiem baļķiem un smilšu segumu, taču nebiju pamodies. Bet lai arī kā biju pārguris, katrreiz pamodos, kad frontē iestājās klusums. Tagad Vējuciemā mani pamodina pērkona dārdi. Kad rītā pamostos lieliski atspirdzis, zinu, ka visu nakti pār Klosterkalnu dunējusi debesu viesuļuguns. Lai slavēts labais pērkons,kas tik ātri atsvaidzina, jo mans darba laiks ir parasti līdz diviem naktī!

Reiz varēju stundām ilgi gulēt uz siena vai āboliņa panta un klausīties, kā ar šķūņa jumtu sarunājas Zemgales lietus. Tagad Lotringijas lietus sarunājas ar Vējuciema jumtiem, dārziem un ielas akmeņiem. Es klausos šo valodu un to saprotu, jo pasaulē esmu mācījies saprast skaņas, kas reiz bija svešas. Bet es esmu sadalīts, un mana otra — laimīgākā — daļa ir citur. Jeb vai Dievs trimdiniekus svētī ar pārcilvēcīgu dzirdi? Jo cauri Lotringijas lietum es dzirdu, kā ar bērziem, ābelēm un māju pelēkajiem jumtiem sarunājas Zemgales lietus. Šo valodu saprot ne vien auss un prāts, bet arī sirds: tā ir mātes valoda.

Dzejniece Indra Gubiņa man nesen rakstīja, ka no vientulības es neizbēgšu nekur. Nemaz negribu bēgt! Lai svētīta šī lietainā vasara, kad tik bieži un ilgi pie manis viesojas Vientulība! Viņa man atnes bagātākās domas, ko esmu domājis, labākās rindas, ko esmu uzrakstījis. Ir grāmatas un vēstules, kuras sāk mirdzēt dievišķīgā gaismā, kā ceļazīmes Pilnības kalnā, ja tās lasām vientulībā. Ir mūzika, kas jāklausās vientulībā, tad dvēsele top dzīvības koks, dvēsele, kas rūpēs un postā izdegusi kā dažukrūms tuksnesī, Skaudrām sāpēm jāizsāp vientulībā. Tikai atmiņas par šīm sāpēm drīkstam skopos vārdos atstāstīt citiem, un arī tad vēl būs cilvēki, kas smiesies. Prieks ir saule, un to nedrīkst paturēt sev. Bet priecīgs tu būsi tikai tik ilgi, cik ilgi būsi grēcinieks un šo sauli apslēpsi. Tiklīdz viņu parādīsi cilvēkiem, celsies daudzas rokas ar dubļiem un akmeņiem.

Mani draugi Parīzē, Londonā, Ņujorkā, Čikāgā, Bostonā, Toronto, Stokholmā un citur — uzkāpiet Klosterkalnā, tikai 500 metru virs ielejām, nodzīvojiet vienu vasaru vai vienu ziemu Vējuciemā, tad jūs jutīsit, redzēsit un dzirdēsit citādi nekā šodien. Sapratīsit, ka esat lieki ielejās, kur dzīves tūristu pūlis jūs panāk un aizsteidzas garām, putināmdams smiltis jūsu dvēseles atvērtajā logā. Zināsit: — Laime ir saullēkta stundā dārzā, kas vizuļo rasā; spēsit ieelpot smaržu, ko dvašo pielijis dzīvības koks. — Nesakiet: — Apse tajā Klosterkalnā kļuvis dzīvei tāls. — Ja jums būtu taisnība, tad es jau vairāk kā gadu necenstos kļūt Vējuciema lielākais un labākās farmas īpašnieks. Nesapņoju kļūt Francijas latviešu miljonārs, bet reiz gribētu savu franku nosūtīt kādam krietnam latviešu grāmatu izdevējam vai citam vīram, kuŗš zina, ka vēderos vēl nav viss cilvēks. Būtu arī laimīgs, ja pāris bezrūpīgu nedēļu, te šad un tad varētu pavadīt kāds no tiem, kuŗi mums nepieciešami, lai mēs būtu tas, nevis putekļi un atkritumi cilvēces lielceļa grāvjos. Man ir liels draugs un labvēlis — franču abats Bartelemejs. Viņam ir daudz taisnības, ka dzejnieka lielākais ienaidnieks ir nemiers un ikdienas rūpes, visvairāk rūpes par otru cilvēku. Bet viņš ir abats, es — cilvēks. Tādēļ neklausīju drauga padomu, bet klausīju dzīves un asiņu balsij, jo man ir vajadzīga vētrainā kalnu meitene Agnese, lai neaizmirstu smieties un raudāt, lai kluso stundu vientulība gan būtu man laba domu un darba biedrene, bet ne pavēlniece.

Mūsu Eiropas rakstniece Zenta Mauriņa man uz Ziemsvētkiem atsūtīja savu grāmatu Septiņi viesi. Tā ir vērtīgākā dāvana, ko līdz šim esmu saņēmis, jo tur atrodu savai dzīvei jaunu, sen meklētu evaņģeliju: — Cilvēks, kas nepazīst mīlestību, nekad nenobriest un vienmēr slīd pa visu lietu virspusi — kā mākslā, tā dzīvē . . . Es palieku pie tevis un tikai pie tevis šodien un visu mūžu tādēļ, ka tu esi tu: palieku par spīti tavām kļūdām un vājībām, — ja kādam tas iekrīstu prātā, to ieskatītu par jukušu! Un tomēr: tikai tur ir mīlestība, kur vientuļais cilvēks atnāk un paliek pie vientuļā cilvēka. — Tiešām: dzejnieki, komponisti, izgudrotāji — visi šie cilvēces Pilnības kalna fantasti, nosaltu vientulībā vai sadegtu radīšanas apsēstības svelmē, ja nebūtu rokas, kas noglāstītu viņa rievaino pieri.

☆

Baltajai dienai ir melna dvēseles māsa — nakts. Tādēļ arī Vējuciemā mani sasniedza vēstis, ka vairs nedzīvo Pasternaks, nedzīvo mūsu Ērika Freimane un Valdemārs Dambergs. Pasternaks bija milzis, kas ieslodzīts uzdrīkstējās pateikt patiesību par saviem cietuma sargiem — pigmējiem, kas sagrābuši varu. Pasternaks mirdams ir sarāvis važas un uzvarējis važu kalējus. Pigmējus aizslaucīs jauna laikmeta vētras. Milzis paliks.

Kādēļ Mariss Vētra Dievam pārmet netaisnīgumu? Izredzētie lielās ciešanās iegūst brieduma, un Visuvarenais tos aicina pie sevis tad, kad Viņam tie vajadzīgi. Bet mūsu prāts vēl ir bērniškīgs, un mēs nikojamies, nespēdami saprast likteņa Lēmēja gribu. Ērika Freimane nav mirusi, tikai Dainas kori viņa vairs nevadīs, jo Lielais Virsdiriģents redzēja, ka viņa spēj vēl vairāk.

Valdemāra Damberga gaitniecības ceļi beigušies, bet viņa ceļš mūsu literātūrā neaizaugs nezālēm, kamēr vien būs latviešu tauta un latviešu grāmatas. Nebiju vairs Jelgavas klasiskās ģimnazijas (vecās un slavenās Hercoga Pētera akadēmijas) audzēknis, kad tur par direktoru nāca V. Dambergs. Bet kāds ģimnazists man atstāstīja, ka jaunais

(Nobeigums 6. lpp.)

Marija Andžāne

KALNI UN RAKSTURI

Lielumu dabā un cilvēkā,
Vienumēr meklēt es eju,
Kāpdama kalnā visaugstākā
Pārskatu zemāko leju.

Jūtu — kalngali noraugās
Lejās ar nīcības grīnu;
Izcili raksturi izdalās,
Nesdami pārākā smīnu.

L. SEPI DZIRDĒSIM ŠAI KONTINENTĀ

Operdziedone Ludmilla Sepe, kas palikusi ļoti labā atmiņā no viņas koncertiem pirms 5 gadiem, ieradīsies Ņujorkā ar lidmašīnu 28. augustā. Viņas koncertturneju kārto Krolla Kultūras birojs, bet koncertus uz vietām rīko DV, koncertu apvienības u.c. organizācijas. L. Sepes pirmais koncerts 10. septembrī Elizabetā, 17. septembrī Ņujorkā, 18. sept. Ņūbraunsvikā, 24. sept. Bostonā, 25. sept. Filadelfijā, 1. oktobrī Klivlendā latviešu b-bas 10 gadu pastāvēšanas svētkos, 2. oktobrī Čikāgā, 8. okt. Indiānapolē, 9. okt. Milvokos, 15. okt. Grand Rapidos, 16. okt. Kalamazū, 22. okt. Dimoinā, 23. okt. Minneapolē, 29. okt. Linkolnā, 30. okt. Omahā, 5. nov. Saginavā, 6. nov. Detroitā, 13. nov. Vašingtonā, 19. nocembrī Ročestrā. Bez tam Toronto u. c.

Ziemassvētku dziedone vēlas pavadīt savā ģimenē, pie vīra un dēla.

Sepe dziedājusi operā, bet īpaši raidītājā Hamburgā, izpelnoties publikas un kritikas cildinas atsauksmes. Nav brīnums, ka arī šajā krastā viņu atkal gaida. Dziedone izvēlējusies vairākas reti dzirdētas latviešu skaņražu: V. Lindes, J. Mediņa, T. Ķeniņa, Pavasara, A. Žilinska, un P. Barisona dziesmas. Viņa dziedās arī Vēbera, Dvoržaka, Čaikovska un Pučini operu ārijas.

SKATS PASAULES LITERĀTŪRĀ

KĀDAS TAUTAS APSPIESTĪBAS LIECINIEKS

I. Andriča romāns „Tilts pār Drinu".

Vācu tulkojumā ir iznācis dienvidslavu rakstnieka Ivo Andriča romāns „Tilts pār Drinu" („Die Bruecke ueber die Drina").

Ivo Andričs dzimis Bosnijā, studējis Vīnē, Krakovā un Gracā. Otram pasaules karam sākoties, viņš bija Dienvidslavijas sūtnis Berlīnē. Dienvidslavijas okupācijas laikā viņš dzīvoja klusi un noslēgti Belgradē un rakstīja savus romānus, kuŗi parādījās atklātībā tikai pēc kara. „Tilts pār Drinu" ir viņa galvenais darbs.

Pēc 2. pasaules kara vāciešu dzīvi seko cittautu literātūrai, atklājot jaunus talantus un tulkojot tādu rakstnieku darbus, kas līdz šim bija maz pazīstami. Līdz ar to dažādu tautu rakstnieki ir kļuvuši populāri ārpus savu zemju robežām, kā piemēram grieķu rakstnieks Kazantzakis un citi. Šādā kārtā vāciešiem ir „atklājuši" arī Ivo Andriču.

Vai arī mēs, latvieši, nevarētu ar vācu starpniecību kļūt vairāk pazistami pasaules literātūrā? Mums ir gan dažu latviešu darbu tulkojumi angļu valodā, bet angļu valodā runājošie amerikāņi un britu vairums nelasa neko vairāk par avīzi, vai arī viņiem pietiek ar kriminālromāniem, un līdz ar to mūsu darbu tulkojumiem angļu valodā nevar būt daudz lasītāju.

Savā romānā Ivo Andričs izvairās no franču modernistu pārmērībām un necenšas būt oriģināls par katru cenu, bet romāna fābula, uzbūve tomēr ir īpata, interesanta. Daži franču literātūrvēsturnieki, analizējot Viktora Igō romānu „Parizes Dievmātes katedrāle", aizrāda, ka romāna centrā ir ne tur tēlotie cilvēki, bet ka romāna īstā varone ir Parizes Dievmātes katedrāle, kas gadu simteņiem ilgi ir bijusi Francijas vēstures degpunktā. Vēl vairāk to var teikt par I. Andriča romānu: varoņi nav neviens no daudzajiem romānā minētajiem cilvēkiem, bet gan tilts pār Drinu Bosnijā, ar kuŗu saistās daudzu paaudžu likteņi un lielie vēsturiskie notikumi, kas pārveido Turcijas, Austrijas un Serbijas seju. Ne par velti Andričs saka sava romāna sākumā: „. . . . . neviena celtne nerodas nejauši, bez sakara ar cilvēku sabiedrību, tāpat kā arhitektūrā nav nejaušu līniju un formu. Katra liela, skaista un lietderīga architektūras piemineklja rašanās un izveidošanās, tāpat kā viņa attieksme arī pret vietu, kur tas ir celts, bieži ietver sevī sarežģītas, noslēpumainas drāmas un notikumus."

Romāna sākums ir veltīts tilta celšanai.

Tiltu pār Drinu pie Višegradas pilsētas uzceļ 16. g. simtenī. Tas rodas īpatos apstākļos. Turki ņem no pakļautajām kristīgajām tautām nodevas ne tikai naudā un graudā, bet arī īpata veida „asins nodevu": veselīgākos un spēcīgākos zēnus aizved uz Istanbulu, izaudzina par muhamedāņiem, iekļauj janičaru pulkos un bieži raida vēlāk cīņā pret viņu tautas brāļiem. Nelaimīgās mātes pavada savus dēlus līdz Drinas upei, kur tās paliek krastmalā, ar izmisumu norauga-ties, kā viņu lolojumi tiek pārcelti pāri upei, pār kuŗu toreiz nebija tilta.

Andričs stāsta, ka viens no aizvestajiem serbu zēniem kļūst par ievērojamu kara vadoni turku armijā un par sultāna padomdevēju. Viņa atmiņā ir neskaidri uzglabājusies aina, kā viņu ar varu aizved no dzimtā ciema, un starp viņu un viņa dzimteni paliek platā, nepārvaramā Drinas straume. Ieguvis augstu stāvokli turku valstī, viņš liek uzcelt skaistu akmens tiltu pār Drinu, tik varenu, ka tas liekas īsts brīnums tanī laikā. Tiltu ceļ vairākus gadus — ar sultāna kristīgo pavalstnieku sviedriem un asinīm. Saskaņā ar veciem ticējumiem katrā ievērojamā celtnē ir iemūrēts kāds dzīvs cilvēks, un arī šis tilts prasa savu asins upuri. Viens no necilvēcīgajiem darba uzraugiem pavēl spīdzināt un notiesāt uz moku pilnu nāvi serbu strādnieku Radisavu, uz kuŗu krīt aizdomas par sabotāžu.

Kaut gan autors cenšas aprakstīt visu objektīvi un ar vēsu mieru, tomēr pārāk rūpīgi viņš tēlo visus mežonīgā nāvessoda izpildīšanas sīkumus: līdz ar to kļūst saprotams romānā tēlotais Balkānu kristīgo tautu naids pret turkiem. Vēl ilgi pēc šī nāvessoda serbu mātes nemitīgi atkārto bērniem: „Sargies no nolādētajiem turkiem!"

Uzceltais tilts kļūst it kā par simbolisku vienotāju saitī starp muhamedāniskajiem austrumiem un kristīgajiem rietumiem. Tilts kalpo kā muhamedāņiem, tā kristīgajiem, tas it kā izlīdzina reliģiskās un nacionālās pretēkšības. Tas kļūst par visas dzīves centru Višegradā labās un launās dienās: visi kā ikdieniškie, tā ārkārtīgie notikumi Višegradas pilsoņu dzīvē ir saistīti ar šo tiltu. Uz tā rotaļājas bērni, sēž iemīlējušies jaunieši vasaras vakaros; uz tā spriež par svarīgiem jautājumiem Višegradas cienījamākie pilsoņi; tur kārtojas kāzu un bēru gājieni... bet uz šā tilta izpilda arī nāves sodus.

Ap tiltu vijas teiksmaini notikumi, un autors brīžiem paver priekškaru, rādot, ka tie ir cēlu-šies tautas fantazijā. Tilta celšanas periodā uz nāvi notiesātais serbu zemnieks Radisavs kļūst par mistisku nacionālu varoni, apbalvotu ar pārdabisku spēku; viņu „nevar ievainot ne šaujamais ieročis, ne zobens, viņu nespēj saistīt ne virves, ne ķēdes."

Arī tautas dziesmas ir ieaustas autora stāstā. Par to izcelšanos viņš saka: „Tanī lielajā un īpatajā ciņā, kuŗa norisa Bosnijā gadu simteņiem ilgi starp abām reliģijām, it kā zem reliģijas segas, bet īstenībā zemes, varas, dzīves uztveres un iekārtas dēļ, pretinieki atņēma viens otram ne tikai sievas, zirgus un ieročus, bet arī dziesmas. Daža laba dziesma pārgāja šādā kārtā kā vērtīgs laupījums no viena pretinieka uz otru."

Dzīvi, uzskatāmi, pat krāsaini autors tēlo Višegradas pilsoņu garigo pasauli un dzīves veidu. Arī kristīgie serbi tur ir piesavinājušies savu muhamedānisko kaimiņu orientālo mentālitāti: zināmu fatālismu, pasivitāti, bezrūpīgu nodošanos acumirkļa jutekliskai labsajūtai — bez nepatikamām domām un rūpēm par nākotni.

Romānā atrodam ar labsirdīgu humoru tēlotas ainas, piemēram, epizodu, kā serbu zemnieki ved bērnu kristīt uz baznīcu, apstājas uz Drinas tilta, lai iebauditu kādu stiprāku malku, bet tā aizraujas ar šo „stiprināšanos", ka aizmirst ar priesteri norunāto stundu; pēdējais, kļuvis nepacietīgs, iet meklēt pazudušos kristībniekus un atrod tos uz tilta pašā jautrākā brīdī! . . .

Humors dveš pretim arī no autora stāsta par pirmā dzelzceļa atklāšanu, kas savieno Višegradu ar Sarajevu. Bet blakus humoriskiem un groteskiem tēlojumiem atrodam trauslas poēzijas un sentimenta apdvestus mīlestības stāstus, — un nedaudz tālāk ir arī dziļa traģisma un izmisuma caurausti epizodi (piemēram, kad pasaules kara pirmajās dienās austrieši liek pakārt pie tilta vairākus nevainīgus serbu zemniekus, — ģimeņu tēvus, it kā par signālu raidīšanu ienaidniekam. Nevilus nāk prātā līdzīgi bezjēdzīgi, apvainojumi un nāves sodi 1940. g. vasarā, komūnistiem atkāpjoties no Latvijas).

Austra Augenberga
(Nobeigums sekos).

DIVI DAŽĀDI KONCERTI MONTREĀLAS FESTIVĀLĀ

JAUNĀ PIANISTE

Montreālā — Instrumentālai mūzikai patlaban ierādīta izcila vieta Montreālas mākslas festivālā. Patlaban bija iepazīties ar jaunās franču pianistes Odilles Birē spēli, kad māksliniece sniedza savu pirmo solo koncertu Plateau hallē. Viņas izvēlētā programma bija samērā raiba. Vienā vakarā klausītāji dzirdēja Bacha, Bēthovena, Brāmsa, Šūmaņa un Prokofjeva klavierdarbus. Neiztirzājot sīkāk katru dzirdēto kompoziciju, jāsaka, ka pianistes sniegums bija respektējams. Gan tehnikā, gan tonālā plāksnē māksliniece guva teicamus panākumus. Visiespaidīgāk atskaņotie darbi šajā koncertā bija Prokofjeva Sonāta Nr. 7, Op. 87 un J. Brāmsa Variācijas par Paganini temu.

(Nobeigums 4. lpp.)

DRUPU REPUBLIKA

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta vinete.

(70. turpinājums)

Aplausi pamazām pieņēmās skaļumā, Lubānam ar labi tēmētiem teikumu dūrieniem turpinot dragāt pretinieka nometni. Un viņš bija neapšaubāms uzvarētājs, kad beidzot izvilka no kabatas nezināmā autora ar viņa iniciāļiem parakstītās recenzijas manuskriptu, plivināja to augstu gaisā paceltu un paziņoja, ka katru brīdi ir gatavs nodot šo lapeli ekspertiem, ja tādi būtu un gribētu noskaidrot, kas sacerējis neglīto un nepamatoto uzbrukumu korim.

Pēc aicinājuma vēlētājiem, ejot pie urnām, izoperēt šādus augoņus, lai tie vēl vairāk nesagandētu politiskās morāles klimatu, Lubāns turpināja: „Otrs garīgais jaundabīgais audzējs attīstās citā virzienā. Ar to apsēstie sen jau zaudējuši jebkādu cieņu pret gara vērtībām un to nozīmi vispār. Tiem pasaules alfa un omega rādās cigarešu paciņās un konservu kārbās, pacelot šo, gan visai derīgo lietu slavu tādā augstumā, ka tā kā negaisa mākonis, pilns zibeņu un pērkonu, karājas pār nometnes sabiedrību. Stīdi par gaļas unci papilddevā draud noteikt kāda pasākuma izdošanos vai bojāeju.

Pāri mērķim praktiski iekārtojoties, liekas, vairs nestāv nekas, kaut gan ikvienas sabiedrības dzīvē praktiskās ērtības un praktiskās dzīves labvēlīga izkārtošana ir tikai līdzeklis augstāka gara dzīves standarta sasniegšanai. Šeit trimdā jau daudziem sācis likties, ka tāda latviska gara dzīve vispār ir bez nozīmes un kā lieks pagātnes mantojums tā paturama tikai pagaidām, formas pēc — tā sakot cieņā pret pagātni, jo gadījumā, ja mēs paliktu ārpus savas zemes, pietiks, ja cilvēks kļūs labs šoferis, mednieks vai traperis.

Varbūt, paviršu raugoties, tas izskatās skaisti un dzīves posmu — garīgā izsalkuma apmierināšanas posmu, turpmāk vairāk uzklausot pagrabos nodzīto kultūras darbinieku balsis, vai turpināsim veģetēt līdzšinējā veidā. Tas nozīmē — turpināsim pielūgt kā elku dievus konservu bundžas, cigarešu paciņas, sviesta un gaļas unces, godinādami šo mantu izdalītājus un tirgotājus kā vēdera augstākos praviešus."

Spēcīgie aplausi, kas sekoja runas nobeiguma teikumiem, vedināja domāt, ka klausītāji jau vienprātīgi izšķirušies sekot Lubāna aicinājumam — sākt jaunu, vairāk kultūras vērtībām pievērstu dzīves posmu. Bet sapulču runātāju kopā sapulcinātās masās izraisītā sajūsma ir gaužām nenoturīga un svaidīga, tā arī saplacināma, atmodināt katrā individā viņa eksistenciālās dziņas. Spēlmanis to labi zināja, un tādēļ viņam par Lubāna sludināto ideālismu daudz vairāk nepatika Bullīša kundzes runa, kas klausītājus nu skubināja padomāt tomēr vēl arī par labāku pārtikas sadales kārtību. Piemēram, no vāciešiem rekvizētās pārtikas saņēmējiem vajadzētu sūtīt līdz pašu nometnes iemītnieku izvēlētu uzticības personu. Ar to tad tiktu novērstas aizdomas par šādu vai tādu privātu un slepenu darījumu iespējām šai apgādes sektorā. Viņa negribot kādu īpaši apvainot, vienīgi iestāties par demokratiskās kārtības principa ievērošanu, ka sabiedrībai pašai ir kontroles tiesības par viņai piešķirtas mantas piegādi un sadali.

Spēlmanis saķieba nicīgi greizu muti — to viņa gribētu gan, skatīties kā policijas suns uz pirkstiem. Nē, tādu, savus darbiniekus apvainotāju kārtību nekad viņš nepieļaus, par velti cerēts. Tāpēc, kad Bullīša kundzes ierosinājumu atbalstīja atsaucīgi aplausi, viņš saīdzis sakrunkoja pieri, kas atkal izgludinājās, kad draudzes dāmu komitejas priekšniece sāka runāt par gūstā esošajiem leģionāriem.

„Viņi ne tikai ir kauls no mūsu kaula un miesa no mūsu miesas, mēs visi viņiem esam pateicību parādā, ka varam šodien, sarkanās boļševiku ķetnas neaizsniegti un nenožņaugti, būt brīvajā pasaules daļā. Un tādēļ mūsu pienākums darīt visu iespējamo, lai tad, kad karavīrus izlaidīs no gūstekņu nometnēm — pēc pēdējām ziņām radušās cerības, ka tas var tuvākā nākotnē notikt — lai tad tiem būtu atrodama vieta mūsu vidū. Kā zināsit, bijušie latviešu leģionāri pieskaitīti uzvarētāju tautu nedraudzīgajiem elementiem, izsakoties pieklājīgi, un nometnēs netikšot ielaisti. Jāpieņem, ka šādu sabiedroto nostāju radījusi nepareiza informācija, ne mazākā mērā nemēģinot izprast politisko situāciju, kādā mēs tikām malti kā divos dzirnu akmeņos. Kur mūsu vīri ar gudrām un mācītām galvām, kas varētu pateikt pasaulei, kā un kāpēc tas notika, ka daļai latviešu bija uzvilktas mugurā vācu uniformas? Zem tām, mēs visi zinām, pukstējušas latviešu patriotu sirdis — par savu valsti un tautu. Bet tā kā var paiet zināms laiks, līdz beidzot to izdosies ieskaidrot tiem, kam tas ir jāieskaidro, mums pašiem būs jāuzņemas gādība par gūstekņu nometnēs novārgušajiem viriem, kas meklēs sev pajumti, svabadībā palaisti. Un mēs to darīsim, tas mums ir jādara — vienalga, vairāk vai mazāk slepeni, ja neizdosies šai jautājumā grozīt mūsu apgādātāju gribu."

Spēlmanis atplauka, ar redzamu prieku klausīdamies, kā Bullīša kundze skubina pārkāpt pastāvošos noteikumus. Viņa atklāti sludināja, ka, kaut vai pagaidām, nometnē jāatrod un jādod pajumte tiem no gūsta atlaistajiem leģionāriem, kam citur nebūtu kur piemesties. Tā bija riskanta lieta. Un tā kā bēgļu vidū netrūka bailīgo, kas baidījās, ka viņus pašus no nometnes kādudien varētu izsķirnēt, bez sevišķām pūlēm vēl pēdējā brīdī tos visus nu varēs noskaņot pret Bullīša kundzi un listi, uz kuŗas viņa kandidēja. Ievēlēt atbildīgos amatos tādas vieglprātīgas personas bija ļoti bīstami. Viņu pārsteidzīgās rīcības dēļ vēl varēja zaudēt brīvo apgādi un drošo pajumti cilvēki, kuŗi vienmēr piesardzīgi bija turējušies pie maliņas, raudamies projām no visa, kas varēja apdraudēt pašu mantas un kailās dzīvības saglābšanu. Bullīša kundze nemaz tik gudra sapulču ruhātāja nebija, kā viņu laudis kādreiz bija izdaudzinājuši. Tā vienkārši bija neapdomība — atklāti runāt par tādām lietām, bez tam vēl riskējot zaudēt daļu vēlētāju balsu. Un Spēlmanis bija pārliecināts ,ka viņš šo Bullīša kundzes kļūdu pratis pilnībā izmantot. Tāpēc viņš iepriecināts smaidīja uņ, kad sapulce beidzās, aizrāva sev līdzi Puķukāpostieni steidzamām un slepenām pārrunām.

Citi tik steidzīgi nebija — sastājušies pie manēžas durvīm pulciņos, šo to vēl pārrunāja un skaļi sasaucās ar paziņām. Gauso izklīdēju vidū grozījās arī Pelerīns un aizturēja Auriņu: „Vai mani ar savu skaisto pavadoni neiepazīstināsi? Kā liekas, formāli vēl nebūsim sarocināti."

Studente pati pastiepa viņam pretī roku: „Vanda Vanaga."

„Ā — tad jūs tā esat."

„Nezināju, ka mans pilsoniskais vārds kādu tik ļoti varētu pārsteigt, it kā es būtu visu mūžu daudzināta slavenība." Vanda nebija uz mutes kritusi.

„Tomēr, tomēr — zināmā mērā," un Amorijs ar lietpratīgu vērtētāja skatu aptaustīja studenti no galvas līdz kājām. „Tagad es saprotu, ka esat varējusi iespēt citai nevienai neiespējamo."

(Turpinājums sekos).

THE CANADA FAIR EMPLOYMENT PRACTICES ACT

(KANADAS TAISNĪGAS NODARBINĀTĪBAS AKTS)

AIZLIEDZ DISKRIMINĒŠANU DARBĀ

ŠĪ AKTA NOLŪKS ir pasargāt strādniekus no diskriminācijas darba vietās un arodbiedrībās atkarā no RASES, RELIĢIJAS un nacionālās PIEDERĪBAS AKTĀ PAREDZĒTS, ka nodarbinātie darba vietās, tāpat arodbiedrību biedri, ir respektējamas personas. Šinī grupā ietelp kuģniecības darbinieki, navigācijā, dzelzceļos, ūdensceļos, būvēs, telegrafā, lidlaukos un gaisa satiksmē, federālajās sabiedrībās, bankās, radio un televizijas raidījumos nodarbinātie un tie, kas deklarējuši, ka strādā Kanadas izveidošanai, kā arī visi, kas nav paklauti provinces jurisdikcijas likumiem.

AR ŠO AKTU AIZLIEGTS darba devējiem noraidīt personu nodarbināšanu vai diskriminēt darbiniekus atkarā no RASES, RELIĢIJAS, ĀDAS KRĀSAS vai NACIONĀLAS PIEDERĪBAS. DARBA devējiem aizliegts sadarboties ar tādām darba sagādes aģentūrām, kuras praktizē diskriminēšanu; tāpat aizliegts sludināt darba spēka piedāvājuma diskriminēšanu un uzdot diskriminējoša satura jautājumus, iztaujājot darma meklētājus.

TĀPAT AR AKTU AIZLIEGTA diskriminēšana arodbiedrībās to biedru starpā vai sakarā ar darbu, bazējoties uz RASES, TICIBAS, ĀDAS KRĀSAS vai NACIONĀLO IZCELSMI.

KATRA PERSONA IR PASARGĀTA, IESNIEDZOT ATIECIGĀS SŪDZĪBAS šī akta robežās. Tāpat no varbūtējām represijām, kas varēja tikt vērstas pret viņiem, aizsargāti visi tie, kuŗi nodod attiecīgas liecības.

SŪDZĪBAS ŠĪ AKTA IETVAROS IESŪTĀMAS RAKSTVEIDĀ:

DIRECTOR OF INDUSTRIAL RELATIONS
DEPARTMENT OF LABOUR, OTTAWA.

HON. MICHAEL STARR, Ministrs

A. H. BROWN, Viceministrs

GANDRĪZ KĀ SIGULDĀ

Lielākās ASV latviešu draudzes nometne Katskilu kalnos

Jau ceturto vasaru Ņujorkas latviešu bērniem ir iespēja atstāt lielpilsētas putekļaino tveici, lai kopā pavaditu skaistas nedēļas ne tikai veseligi svaigā gaisā, bet arī patikami latviskā gaisotnē. Šo iespēju devusi Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes nometne Katskiļu kalnos, kas tagad ar savu priekšzīmīgo izveidojumu iepriecina katru tās apmeklētāju.

Pirms gadiem četriem, kad P. Irbe ierosināja 73 aktru lielā īpašuma pirkšanu, nenācās viegli pārliecināt daļu mazticīgo par darījuma lietderību, jo toreiz mežainajos kalnos apdzīvojama bijusi tikai viena ēka, un otra — pussagruvis šķūnis. Tagad brīvprātīgo talcinieku rokas, īpaši Longailendas namdaŗiem ziedojot nedēļas nogales darbu, ir paveikušas neticami daudz, pārvēršot nolaistu lauku īpašumu par skaistu atpūtas vietu.

Kad viesa acīm, nometnē iebraucot, starp tumši zaļajām un majestātiski augstajām kalnu sienām atklājas balto, svaigi krāsoto ēku silueti ziedošo ābolīņa plavu vidū, ģribas izsaukties — gandrīz kā Siguldā! Jo — kaut Gaujas vietā aiz bērziem ūdeņus spīdina ezers, no kalnu straumiem pieplūstošos ūdeņus pār aizsprostu gāzdams gravā kā šalcošu ūdenskritumu, ir jādomā par Siguldu.

„Nometnei skaisti skanīgu nosaukumu vēl neesam paspējuši izgudrot, ar citiem, steidzamākiem darbiem kaudamies," atzīstas draudzes īpašuma komitejas priekšsēdis K. Balodis, kas līdzīgi daudziem citiem savas nedēļas nogales visus šos gadus ziedojis nometnes izveidošanai. Un tāpēc viņš zina pastāstīt par viesa acīm neredzamiem darbiem, kas arī prasījuši ne mazums pūļu, piemēram, kanālizācijas cauruļu ierakšana, ūdensvadu ierīkošana un ezera nolaišana, iztīrot tā gultni.

Bet pilnīgi pietiek ar to, kas redzams, lai cildinātu Ņujorkas draudzes locekļu nometnes izbūvei bez atlīdzības ziedotās darba stundas. Piecas, pēc architekta V. Vītola meta celtās kabīnes, trīs lieliem skatu logiem galos un vairākiem maziem sānos, ir apgādātas ar visām modernām labierīcībām, ieskaitot silta un auksta ūdens dušas. Visa vienos logos spīd siena lielajai saimniecības ēkai, kuŗas ēdamzālē ir vietas 150 ēdējiem. Kad lietainajos vakaros tur notiek ugunskuram sagatavotie priekšnesumi un ēkas stikla siena iemirdzas zeltainās ugunīs, kā zaļā ezerā, kam satumsuši kalnu krasti stāvus iesniedzas debesīs, iebraucis balts un teiksmains kuģis, no kuŗa tālu apkārtējā klusumā atbalsojas priecīgas bērnu čalas. Tāpat arī liekas, ka Ņujorka ar lielpilsētas trauksmi un dunoņu palikusi atstāta pavisam citā pasaulē. Tur karstā vasaras sutoņa nupat vēl smacēja nost, te gaiss dzidrs un ziedošā ābolīņa smaržu piesūcies, ka gribas to dzert un dzert kā atspirdzinātāju līmonādi.

Un ne jau gaiss vien šai ņujorkiešu Siguldā jūs patikami atspirdzina, vēl vairāk to dara entuziasma pilnā rosme, atjaunojot ticību kopīgi pašu labā darītā darba svētībai. Viesi, kas nedēļas nogalē atbraukuši atpūsties bērnu vidū, gandrīz vai katrs stāsta, kur pielikta viņa roka, atstājot paliekama darba pēdas. Viens zāģējuši kokus un tīrījuši mežu, citi taisījuši ceļus vai iekopuši zālājus. Talcinieku vidū alaž bijis redzams arī Ņujorkas draudzes priekšnieks K. Biernis, sestdienās nenokausējams, mērodams diezgan tālo ceļu no Ņudžersijas. Ar viņa gādību nometne tikusi pie savas pussmagās transporta mašīnas. Kāds ziedotājs to nometnei nodevis stipri nolietotā stāvoklī. Lai dabūtu tagad vairs reti sastopamā mašīnas modeļa remontam nepieciešamās daļas, Kārlim Biernim ar brāli Laimonu vajadzējis apbraukāt vairākas lūžņu noliktavas, līdz beidzot laimējies atrast meklēto. Un tagad spēkrati ir labā braukšanas kārtībā.

Arī tikko kā atbraukušie viesi nevar nosēdēt ar klēpī saliktām rokām. Piemēram, Ņujorkas organizāciju padomes priekšsēdim atvaļinājums nupat pagājis nemanot — tīrot nometnes ēku logus. Gleznotājs A. Krūkliņš, palīdzēdams īstenot Krūkliņa kungdzes ierosinājumu par nometnes telpu izdaiļošanu ar latviešu mākslinieku darbiem, atvedis Fr. Milta, K. Černoha un savus darbus. Gleznas dāvināt vēl apsolījuši prof. A. Annus, M. Krūmiņš, E. Druja - Forsū, A. Grunde un V. Avens. Un ir cerība, ka minētajiem mākslinieku pievienosies vēl citi.

Liekas, nometnei skaistuma pietiktu, bet K. Balodim galva joprojām pilna plānu par košuma krūmu ieaudzēšanu, jaunu zālāju un sporta laukuma ierīkošanu. Bez tam vēl jāpaplašina virtuve un jāuzceļ jauna viesu ēka, jo visus cieminus nedēļas nogalēs pašreizējā „viesnīcā" vairs nevaram izguldināt."

Tiešām, draudzes nometni Katskiļu kalnos kā skaistu atpūtas vietu ņujorkieši jau tā iemīļojuši, ka laipnajai un izdargajai viesu izmitinātājai Lucāna kundzei nenovēršamas galvassāpes sagādā problēma, kā sestdienas naktīs visus izguldināt, kaut viesu ēkas istabās jau sastumta gulta pie gultas.

Nometnotāju garīgajā aprūpē piedalās visi 3 Ņujorkas draudzes mācītāji: R. Zariņš, A. Ozols, O. Gulbis. Šogad nometnes vadītājs ir O. Gulbis, nomaiņdams A. Ozolu, kas bijis tās vadītājs pirmos 3 gadus. Par stingri latviskas sadzīves kārtības uzturēšanu nometnē rūpējas, līdzsvarojot fiziskās nodarbes ar nopietnām apceres stundām, piedzīvojušo audzinātāju kadrs: doc. O. Rudovska, Z. Lapiņa, K. Karlovics, V. Švūkste, S. Jubertе, T. Mieme, J. Mednis, J. Kļaviņš, A. Rusleja, I. Adamoviča, R. Pētersone, A. Zīlīte, V. Birznieks u. c. Un viņu darba panākumi ir tādi, ka šķiras no nometnes ar asarām acīs pat tie bērni, kuŗus līdz šim vecāki latviešu bērnu pulciņā vairījušies laist, šķiras dziedādami: „Latviets esmu, latviets būšu, latviets mūžam palikšu."

Pāris stundās par Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes vasaras nometni ir iegūts priekšstats, ka viesim atvadoties jāsaka: „Darbs vainago darītāju."

T. Z.

Vārds vārda galā

Brīvības ielas tramvajā brauc it kā ierēbuši trīs paveci vīri. Viens neatlaidīgi skatās pa logu. Otrs viņam vaicā: „Ko tu tur tik loti pēti?"

„Nevaru saprast, pa kuŗu ielu braucam."

„Pa Staļina ielu."

„Kā tu, cilvēks, vari zināt. Reiz to sauca par Aleksandra, tad Brīvības, tad Hitlera, nu Staļina ielu. Nepaies ilgi, un to sauks citā vārdā."

POŠAS DAUGAVAS VANAGU DIENĀM ASV

Visa Klīvlendas latviešu kolonija jau atrodas DV dienu gaidās. Rīcības komitejas priekšsēdis Viktors Zemesarājs ir tik aizņemts, ka nav sastopams ne mājās, ne arī sasniedzams pa telefonu. Rīcības komitejas locekļi pēc darba fabrikā vai citā uzņēmumā, savu brīvo laiku ziedo svētku sarīkošanai.

Dekorātors Bernchards Sniedze, saņemdams savu divu nedēļu atvaļinājumu, no mājas saimnieka atvadījies un teicis, ka aizbraucot uz Floridu. Bet Sniedze nebija aizbraucis, tikai pārcēlies uz DV mītni, kur blakus telpās gatavo svētku izrādei dekorācijas, strādādams ne tikai dienās, bet arī naktīs. Sniedze izteicās, ka šoreiz esot novirzījies no sava parastā klasiski - naturālā stila pa kreisi un iekāpis raibākā krāsu sajukumā.

„Kā veicās ar lugas sagatavošanu?" jautāju režisoram A. Rubenim.

„Iet uz priekšu diezgan sekmīgi. Mēģinājumi notiek gandrīz katru dienu. Bet darbs nav viegls, jo 15 personu lielais lugas ansamblis prasa laiku un piespiešanos, lai katrs aktieris būtu skaidrībā par savu vietu izrādē. Ziverta „Rūda" ir komplicēta un dziļi psiholoģiska drāma, kuŗa prasa no katra spēlētāja iedziļināšanos ne tikai savā lomā, bet visā lugas saturā. Tuču tiek darīts viss iespējamais, lai panākumi būtu labi. Galveno lomu tēlotājiem: Sigurdam Reinekam, kā prof. Kristoferam, un Birutai Riekstiņai — Karīnai uzlikta smaga nasta, bet viņi to panes loti labi."

„Kā veicas ar teātŗa spēlēšanu?" iejautājos kabineta šefa lomas tēlotājam - rakstniekam Emīlam Skujeniekam.

„Ja jau tas teātris jāspēlē, tad jāspēlē. Luga ir loti laba ne tikai izrādei, bet vēstīgs arī kā literārs darbs. Uzrakstīta 6 ainās, tā prasīs apmēram 2½ stundas laika. Ceru, ka tā sagādās skatītājiem lielu prieku," nobeidz savu stāstījumu vairāku lugu autors Skujenieks.

Ar saviem jautājumiem vēl apgrūtinu rīcības kom. loc. archi. tektu R. Āboliņu, kas uzņēmies glzenu izstādes un daļamatniecības stenda sarīkošanu.

„Gleznu izstādei būs lokāls raksturs, jo piedalīsies tikai Klīvlendas gleznotāji, kādu mūsu kolonijā netrūkst. Plašāku gleznu izstādi mums neizdevās sarīkot telpu trūkuma un gleznu sarežģītā transporta dēļ. Tādēļ palikām tikai pie vietējiem gleznotājiem. Vēl manā rīcībā nodota grāmatu skate un tirdziņš, kuŗu sagatavošanu uzņēmušās Kampara un Ezergaiļa grāmatnīcas," paskaidro R. Ābolinš.

J. F.

Montreālas festivālā

(Pārnesums no 3. lpp.)

NECERĒTA VILSANĀS

Arī otrs koncerts, kuŗu dzirdējām Montreālas mākslas festivāla laikā, notika Plateau halle, pulcinot ap 700 klausītāju. Plateau halle ir apmēram vienādā lielumā ar Toronto Ītona auditoriju, bet tā ir nepievilcīgāka. Bez tam, skatuve ir par daudz maza simfoniskā orķestra novietošanai. Šādos apstākļos notika mīnētais koncerts ar pianista Ronalda Turini pidealīsanos. Sajā koncertā, spriežot pēc festivāla oficiālās programmas, vajadzēja piedalīties poļu pianistei Reginai Smendziankai, bet nevienos no rīkotājiem nedomāja, ka koncerta apmeklētājiem vajadzētu paziņot, kādēļ R. Smendzianka nav varējusi ierasties. Arī daļējā programmas maiņa netika pieteikta. Šāda neuzmanība pret klausītāju, šķiet, pastāv tikai Montreālā. Koncerts iesākās ar Bendžomina Britena Variācijām par Franka Bridža tēmu. Diriģents Laslo Gati veltīgi pūlējās ap 50 mūziķu lielo orķestri izvadīt cauri 10 dažādām variācijām, kas rakstītas stipri modernā garā.

Vakara solists R. Turini ir tehniski spējīgs mākslinieks, kaut gan mūzikālā plāksnē vēl daudz darba priekšā. Atmetot labam koncertpianistam nepiedienīgos paņēmienus, Turini ar laiku varētu kļūt par nopietni respektējamu mūziķi. Patlaban jaunais mākslinieks nevājadzīgi forsē, atļaudamies pārāk brīvi interpretēt lielo meistaru darbus. Franču klausītāji tomēr atsaucīgi uzņēma pianista sniegumus, izkaulējot piedevām arī vienu Šopēna kompoziciju. Pēdējais darbs bija Bēthovena 2. simfonija, ko varam ieskaitīt panākumu kontā. Te bija gandrīz viss, ko komponists prasa no izpildītājiem: stils, toņa precizitāte, dinamiskie kāpinājumi un grandiozitāte. Visas šīs īpašības tika veikli demonstrētas, tādēļ negribētos īsti ticēt, ka montreāliešī nav spējīgi parādīt savu mākslu suverenākā skatījumā.

Aleksandrs Kalniņš

SERIĀLĀ MŪZIKA UN MŪSDIENU KOMPONISTS

Stratfordas mūzikas festivālā

Stratfordā (Ont.) — Visa festivāla nedēļa šeit bija veltīta neparastām diskusijām, kas aptvēra visjaunākos novirzienus mūzikas laukā. Īpaši plašas bija debates par t. s. „seriālo" mūziku, operas attīstību un elektroniskās mūzikas ietekmi baletā. Divi ievērojami komponisti — Ernsts Kreneks un Iains Hamiltons nolasija gandrīz vienādus referātus par seriālo un elektronisko mūziku. Pat diskusiju nobeigumā daļai klausītāju nebija īstas skaidrības, kas tā seriālā mūzika ir un kāds tai uzdevums. No komponistu paskaidrojumiem izrietēja, ka seriālās mūzikas pamatā ir īpašs mēchanisms, kas funkcionē ar elektronu palīdzību. Bet arī šī atziņa nav galīga, jo elektroniskā mūzika nav saistoša ar pastāvošajām mūzikas formām un noteikumiem. Tātad — viss ir brīva fantazija, kaut daļēji balstīta uz matēmatiskiem principiem. Savas jaunās strāvas modernā mūzikā delegāti izskaidroja ar to, ka „mēs dzīvojam citā laikmetā, un mums ir citas problēmas". Kāds no delegātiem pat ierosināja veltīt nākotnē mazāku uzmanību kontrapunktam, bez kuŗa šodien nav iedomājams komponists kā tāds. Zināmiski eksperimenti, komplicēta terminoloģija un ierobežota domāšana bija rakstūrīgākās iezīmes, kas atspoguļojās komponistu kongresa laikā. Šis kongress arī liecināja, ka klausītāji grib saprast modernās kompozicijas uzbūvi, bet paši komponisti īsti nespēj definēt, kas notiek modernā darbā: vai tā pamatā ir kāda loģika, vai tikai juceklīgs skaņu savārstījums.

OTRS JAUNDARBU KONCERTS

Ar dzīvu interesi bija gaidīts otrs jaundarbu koncerts pēc visai neparastā pirmdienas koncerta, kad daudzi klausītāji pirmoreiz iepazinās ar elektronisko mūziku. Šoreiz dzirdētie jaundarbi bija daudz saturīgāki un mūzikāli ekspresīvāki. Kā pirmo dzirdējām Mēriju Simmonas un paša autora priekšnesumā. Komponists šo darbu uzrakstījis melodiski, bet daļēji recitātīvā formā ar tumšu nokrāsu. Pēdējo piešķīra solo daļa, kas rakstīta samērā zemā reģistrī. Darbs ir interesants, bet bez īpašas oriģinālitātes. Tajā bieži nojaušama citu komponistu ietekme. Dažbrīd bija itin grūti pateikt, vai kompozicijas autors ir Mālers, Brāmss vai pats Reuters.

Pirmais spilgti izteiktais modernists šajā jaundarbu parādē bija Otto Joachims. Ar savu trisdaļīgo kompoziciju viņš vēl vairāk pasvītroja modernās mūzikas jēgu, ka nav svarīgi, no kuŗa gala tiek atskaņota kāda kompozicija; svarīgi tikai, ka tā vispār tiek atskaņota. Piemēram, otrā daļā diriģentam bija jāsēd pie klavierēm un jāklausās, kā orķestranti savā starpā spēlējas, jo komponists noteicis, ka katram mūziķim ir jāizspēlē 5 variācijas nenoteiktā kārtībā. Šādu izgudrojumu šeit sapulcējušies komponisti sauc par „chance playing".

Tā sakot, punktu ultra - modernajai mūzikai pielika amerikāņu komponists Ernsts Kreneks ar kalaidoskopiski konstruēto klavierkompoziciju „Sechs Vermessene". Vērtējot šī koncerta programmu no klausītāju viedokļa, liekas, ka vislielākos panākumus guva Džordža Rochberga puslīdz modernais darbs „Duo Concertante" un Igora Stravinska Septets, stīgu un pūšamiem instrumentiem.

Aleksandrs Kalniņš

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA

Veicam vīsādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Cook Funeral Home 721 Bloor St., W., Toronto. LE 6-2245

COOK APBEDĪŠANAS BIROJS

721 Bloor St., W. (pie Christie). LE 6-2245

MODERNA KAPLICA AR ĒRGEĻU PAVADĪJUMA IESPĒJĀM. IZVADĪSANAS CEREMONIJAS IZKĀRTO PĒC

F. Cook — vad.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

K. Ieviņš — MEDULĀJS	4.00
A. Niedra — BULVĀRU ČIGĀNI	3.60
R. Bangerskis — MANA MŪŽA ATMIŅAS IV d.	6.00
F. E. Silampē — KALPONE SILJA	3.60
V. Kārkliņš — ZELTA ZVANS	6.50
E. M. Remarks — RIETUMU FRONTĒ BEZ PĀRMAIŅĀM	3.00
Ad. Šilde — VARŽU RĀVEJI	2.80
Ad. fon Chamisso — PĒTERA ŠLEMIĻA BRINUMAINAIS STĀSTS	5.20
E. Ādamsons — RAKSTI I—II kompl.	13.80
J. Vītols — 200 LATV. TAUTAS DZIESMAS	12.00
J. Širmanis — ALBERTA CILPAS PIEDZĪVOJUMI	2.80
Dr. arch. E. R. Laube RAKSTI PAR ARCHITEKTŪRU	6.50
K. Grāmatnieks — DZINTARA KRASTĀ	4.00

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

Provinces likumu serijas raksts, kas ļoti var noderēt jaunkanadiešiem.

LIKUMI ONTARIO

Vai jums ir zināms, kur griezties, lai iepazītos ar attiecīgu administrāciju, kas kārto krimināl- un civillikumu lietas Ontario provincē?

Jums kā kanadietim vajaga zināt to, kādas funkcijas pilda Virsprokurora departaments Ontario provincē. Šī departamenta funkcijas ir pārraudzīt kriminālikumu un civillikumu īstenošanu. Šos likumus izdod Ontario valdība. Var kādreiz gadīties, ka jums rodas vajadzība saskarties ar šiem likumiem. Tāpēc ieteicam izgriest un uzglabāt šo sludinājumu.

Virsprokurora departamentam ir sekojošas 19 nodaļas.

Director of Public Prosecutions — Šī iestāde pārrauga kriminālikumu iedzīvināšanu Ontario provincē, saziņā ar vietējiem prokuroriem.

Legislative Counsel — ir atbildīgs par likumu sagatavošanu un iedzivotāju iepazistināšanu ar tiem.

Inspector of Legal Offices — pārrauga miertiesnešu, prokurātūru un tiesu biroju darbību.

Co-Ordinator of Justice Administration — uzrauga tieslietu izkārtojumu un kārtību dažādās tiesās.

Ontario Provincial Police — policijas dienestā ir 1849 policisti, kas valkā uniformas, un 299 policijas izpaligi, kas komplektējas no civilistiem.

Probation Service — ir nopratināšanas iestāde.

The Ontario Securities Commission — pārzina nodrošinājumu transakcijas šai provincē.

Director of Titles — Šī iestāde pārzina īpašumu apgrūtinājumu stāvokli, ieskaitot piereģistrēšanu Ontario provincē.

Official Guardian — Šī nodaļa ir atbildīga par to, lai vecāku miršanas gadījumā uz mirēju atstātajiem īpašumiem īpašuma tiesības iegūtu bērni.

Public Trustee nodaļa uzrauga to personu īpašumus, kuŗas ievietotas garā vājo slimnīcās.

Fire Marshal nodaļa ir atbildīga par ugunsgrēku apkarošanu, tā uztur arī ugunsdzēsēju sastāvu, kas ir labākais visā britu imperijā.

Attorney General's Crime Laboratory — Šī ir viena no vislabāk iekārtotām laboratorijām visā kontinentā, kas kalpo kriminālizmeklēšanai.

Supreme Court Reporters — tie ir reportieŗi, kas atreferē tiesas gaitu.

Accountant - Supreme Court of Ontario — Šī iestāde pārzina tiesā iemaksātās naudas, kā arī dod attiecīgus rīkojumus par naudas izmaksām.

Auditor, Criminal Justice Accounts — Šī iestāde pārbauda kontu stāvokli galvenokārt vietās, kur nav uz vietas biroju, kā arī vēlēšanu komisiju kontus.

Department of Insurance (Virsprokurora tiešā pārziņā) — kārto apdrošināšanas lietas, izsniedzot licences apdrošināšanas, īpašumu pirkšanas un pārdošanas un naudas iekasētājām iestādēm, kā arī pārrauga obligāciju lietu kārtotājas iestādes. (The Mortgage Brokers Registration Act, 1960. ietvaros).

Hon. A. Kelso Roberts, Q.C. Attorney General

Tuvākus paskaidrojumus varat saņemt no:

THE DEPARTMENT OF ATTORNEY - GENERAL.

Galvenais birojs, 213. istabā, parlamenta ēkā Toronto.

BALSIS PŪĶA KLI

ZĪMĪGI REFERĀTI PAR OKUPĒTO I SITUĀCIJU STUDENTU KON

Saule un vins, jaunība un bezbēdība mijās ar nopietnām pārdomām un apceri, analizi un meklējumiem, atzīšanu un protestu ,visam saplūstot plašā straumē un veidojot Baltiešu studentu dienu šīs vasaras gaitu. Otra straume plūda mums pie kājām, un tā bija Reina, kas savos krastos briedina vīnogu ķekarus, kuŗu sulā mitot patiesība. Starp Drahenfelsa romantiku un skaudrām ikdienas reālitātēm, apm. 100 jaunās paaudzes baltiešu studentu pavadīja skaistas dienas no 4.—8. augustam Kenigsvinterā (Königswinter) pie Bonnas, pulcējoties savam gadskārtējam kongresam. Sanāksmes sasaukšana un vadīšana atradās Latviešu studentu apvienības Vācijā vaditāja, nākamā tausaimnieka Jēkaba Kiploka ziņā. Aicinājumam ieradties bija sekojuši ap 70 latviešu, 20 lietuviešu, 2 igauņu, pāris baltvācu studentu, kā arī rinda viesu un labvēļu. Latviešu grupas pārstāvji nāca gan no Zviedrijas, ASV, Austrālijas, Holandes, Francijas, lielākai daļai tomēr nākot no Vācijā dzīvojošiem latviešu studentiem. Sanāksmes laikā bija arī koncerts, kurā piedalījās dziedātāja L. Sepe-Ēše, vijolnieks N. Gabruševs un igauņu pianiste L. Millere.

Kongresa galvenā tema bija veltīta Baltijas tautu situācijai, pārkrievināšanas procesam un pretestības kustībai. Savā ievada lekcijā **prof. Dr. N. Valters** (Vinē) galvenos vilcienos pieskārās Baltijas tautu pretestības sociloģiskajiem un psiholoģiskajiem pamatiem. Referents norādīja, ka savos atzinumos grib būt optimists un domā, ka pārkrievošanas mēģinājumi ir gan loti intensīvi, bet nebūtu par zemu jānovērtē Baltijas tautu pretestības spējas un centieni.

Dr. N. Valters

Referents uzsvēra, ka emigrācijā priekšstats par pretestību okupantiem ir sastindzis. Turpretim dzimtenē palikušie, kuŗu rokās atrodas mūsu tautu likteņis, ir bijuši spiesti laika plūmā attīstīt jaunus pretestības veidus, piemērojoties ikreizējiem sarkanā imperiālisma plāniem un metodēm. Ir izaugusi pilnīgi jauna paaudze boļševiku režīmā, kuŗa nav tam uzticama, bet kuŗai nav arī šīga priekšstata par brīvības laiku. Tāpēc saprotams, ka šī jaunā paaudze meklē un izstrādā jaunus pretošanās veidus. Šī ģenerācija izaugusi komūnisma ietekmē, pazīst komūnisma ideoloģiju, zina šī režīma vājās puses. Šī paaudze, cīņas taktikas dēļ, ir mainījusi cīņas mērķu secību. Referents domā, ka atbrīvošanās cīņa plānota vairākās fazēs, kas izdarāma ātrākā vai ilgākā laikā, atkarā no iespējām, kādas pavērtos komūnistiskās impērijas attīstībā. Brīžiem šī pretestība var būt aktīvāka (pēc Staļina nāves), reizēm tā kļūst uzmanīgāka (beidzoties t.s. „atkušņa periodam"), vai cieš pat neveiksmi (pagājušā gada tīrīšanas Latvijas komjaunatnes galotnē).

Komūnistiskās sab
valsts struktura pr
ieverojami stiprinā
kas varoa starp saim
politiskas dzīves pa
rauties, bieta mera
ties pretestības eleme
gan politika ir centr
ēja), saimnieciskā
tim ir decentralizēta
atsevišķo republiku
pārvaldē. Lai arī cik
tu būt partijas ko
saimnieciskā plāksn
separatisma tendenc
iespējams arī ģlužī
moments, proti: ig
cības un labklājību
šos taktus uz atsev
ēniski atšķirīgu a
ioāas jauns stravoj
cionālkomunisms, a
varoa pirmo oaju.
ņemam, decentrāliz
demokratizešanos,
kārt veicma revizi
grācijas uztverē pr
tībai jaizpauzas
aktu, kuŗa rezult
valsts. Turpretim,
šie, pretestību oku
ra pakapeniski, cēl
tot visas iespējas
šanā un tautas sa
sis varas sabruku
ceļot brīvu valsti.
tiem piemēriem r
izskaidroja, ka sis
jas.

Kā notiek pārkr
cess Lietuvā, to s
skatija **prof. Dr. Z**
ma). Tezes, kuŗas
stāvēja, bija tik
tikai daļēji bija at
uz pārējiem Baltij
Neviena no Baltij
tolaik garīdzniecība
bijusi tik liela, ka
Sakarā ar šo garī
vitāti, Lietuva
simtus turētes p
vošanas centienie
tija tik specīgs re
nav bijis, tiesi otr
lielkrievu reliģiski
va laika ir bijusi
latviešu kulturai.
rādīja uz krievu p
seniem laikiem u
devības Lietuvā
burtus. Saja sak
atzīmē, ka šis le
mūsas arī sobaldī
sakumā „Newswe
ka krievi par jau
mus latīņu burtu
krievu, jo pedeja
gaiki" acīm.

Dr. D. A. Lēbe
Hamburgas rakst
bioka starpvalstu
siskos aktus un
partiju attiecības
nas apceres jums b
ču klausītājs
mēr būtu veicies
lāraku temas izsk
ja ausis vareja
ka komūnistiskās
respektētas un
lēniskas normas.
norādījuma uz
pos, uz kuŗiem
mā un austrumu
ligumu pamati.

Interesanta un
raba **prof. A. A**
olmaa) norādīja
kas dzives tempu
rumos un rietum
pieumbu protes
ūtem, kas saīsu
parādības šeit
stāra megana
vienas un tas
ekonomiskas
cipi un mērķi
zadi, kai par tie
kas dzives atš
stārpā varētu s
tikas gada gram
ciju skaitļiem
brīva saimnie
tistiba, tur —
terptas nereā
norādīja, ka br
ko baldāties, ka
mūnistiskās ek
tājiem izdosies
vai manāmi tu
saimnieciskās
Arī sasniegumi
un „sputņiks"
veseligiem saim
tiem. Ar pasu
jām (karikatūr
un laikrakstie
skatāmi rakstu
licībā mīpājas
ba.

Baltiešu studenti Kenigsvinterā.

Ā MŪZIKA UN U KOMPONISTS

as mūzikas festivālā

t.) — stits gandrīz klasiskā stilā, kur t bija katra tēma viegli atšķirama no sijām, vispārējās polifonijas. Sevišķi novir- iespaidīga bija lēnā daļa — An- ši pla- dante sostenuto ar savu „can- „seriā- tabile" raksturu. Runājot par šo bu un izcilo darbu, jāpiezīmē, ka tas etekmi komponēts 1947. gadā un veltīts nponis- Vines komponistam un klarine- Iains tistam Fridricham Vildgānsam. iz vie- Darba autors ir dzimis Ungārijā lo un un beidzis Vines universitātes disku- mūzikas fakultāti. usitāju Nākošā kompozicija šajā vaka- kas tā dā bija Hermanna Reutera — ds tai „Drei Zigeunerromanzen", rak- stu pa- stīta solo balsij (soprānam) un ka klavierēm. To dzirdējām Mēri- r īpašs jas Simmonas un paša autora onē ar priekšnesumā. Komponists šo arī šī darbu uzrakstījis melodiski, bet lektro- daļēji recitatīvā formā ar tumšu ša ar nokrāsu. Pēdējo piešķīra solo rmām daļa, kas rakstīta samērā zemā — viss reģistrī. Darbs ir interesants, daļēji bet bez īpašas oriģinālitātes. n prin- Tajā bieži nojaušama citu kom- strāvas ponistu ietekme. Dažbrīd bija ati iz- itin grūti pateikt, vai kompozici- ēs dzi- jas autors ir Mālers, Brāmss vai mums pats Reuters. ād no Pirmais spilgti izteiktais mo- veltīt dernists šajā jaundarbu parādē u kon- bija Otto Joachims. Ar savu šodien trisdaļīgo kompoziciju viņš vēl ists kā vairāk pasvītroja modernās mū- imenti, zikas jēgu, ka nav svarīgi, no un ie- kuŗa gala tiek atskaņota kāda rakstu- kompozicija; svarīgi tikai, ka tā pogulo- vispār tiek atskaņota. Piemē- laikā, ram, otrā daļā diriģentam bija ja, ka jāsēd pie klavierēm un jāklau- odernās sās, kā orķestranti savā starpā et pasi spēlējas, jo komponists noteicis, definēt, ka katram mūziķim ir jāizspēlē bā: vai 5 variācijas nenoteiktā kārtībā , vai ti- Šādu izgudrojumu šeit sapulcē- avārsti- jušies komponisti sauc par „chance playing".

Tā sakot, punktu ultra - mo- dernajai mūzikai pielika ameri- gaidīts kāņu komponists Ernsts Kre- pēc vi- neks ar kalaidoskopiski konstru- as kon- ēto klavierkompoziciju „Sechs tāji pir- Vermessene". Vērtējot šī kon- ktronis- certa programmu no klausītāju dzirdētie v i e d o k ļ a, liekas, ka vis- turīgāki lielākos panākumus guva Džor- ki. Kā dža Roohberga puslīdz moder- (Schis- nais darbs „Duo Concertante" mpozici- un Igora Stravinska Septets, stī- un vio- gu un pūšamiem instrumentiem. rbs rak- **Aleksandrs Kalniņš**

KTIŅŠ

ANSPORTA FIRMA

ransportus ar modernām mašīnām
ļu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
941 Dovercourt Rd., Toronto.

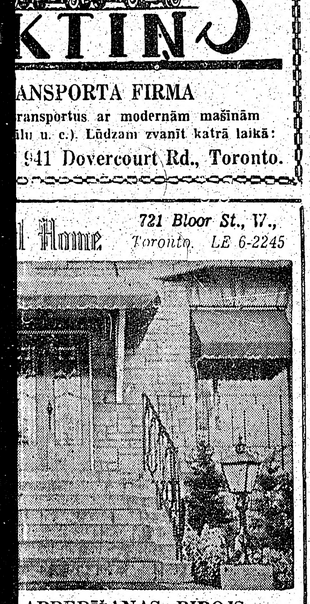

l Home 721 Bloor St., W., Toronto. LE 6-2245

APBEDĪŠANAS BIROJS
W. (pie Christie). LE 6-2245
LĪCA AR ĒRCEĻU PAVADĪJUMA IE-
ANAS CEREMONIJAS IZKĀRTO PĒC
F. Cook — vad.

ĀS GRĀMATAS

LĀJS	4.00
ĀRU ČIGĀNI	3.60
NA MŪŽA ATMIŅAS IV d.	6.00
LPONE SILJA	3.60
TA ZVANS	4.50
IETUMU FRONTĒ BEZ PĀRMAI-	3.00
RAVEJI	2.80
PĒTERA ŠLEMIĻA BRINUMAI-	5.20
KSTI I—II kompl.	13.80
. TAUTAS DZIESMAS	12.00
RTA CILPAS PIEDZĪVOJUMI	2.80
RAKSTI PAR ARCHITEKTŪRU	6.50
DZINTARA KRASTĀ	4.00

GRĀMATNĪCA,
Toronto 2-B, Ontario, Canada.

BALSIS PŪĶA KLINTS PIEKĀJĒ

ZIŅOJI REFERĀTI PAR OKUPĒTO BALTIJASTAUTU PAŠREIZĒJO SITUĀCIJU STUDENTU KONGRESĀ RIETUMVĀCIJĀ.

Saule un vīns, jaunība un bezbēdība mijās ar nopietnām pārdomām un apceri, analizi un meklējumiem, atzīšanu un protestu ,visam saplūstot plašā straumē un veidojot Baltiešu studentu dienu šīs vasaras gaitu. Otra straume plūda mums pie kājām, un tā bija Reina, kas savos krastos briedina vīnogu ķekarus, kuŗu sulā mītot patiesība. Starp Drahenfelsa romantiku un skaudrām ikdienas reālitātēm, apm. 100 jaunās paaudzes baltiešu studentu pavadīja skaistas dienas no 4.—8. augustam Kenigsvinterā (Königswinter) pie Bonnas, pulcējoties savam gadskārtējam kongresam. Sanāksmes sasaukšana un vadīšana atradās Latviešu studentu apvienības Vācijā vadītāja, nākamā tausaimnieka Jēkaba Ķiploka ziņā. Aicinājumam ierasties bija sekojuši ap 70 latviešu, 20 lietuviešu, 2 igauņu, pāris baltvācu studentu, kā arī rinda viesu un labvēļu. Latviešu grupas pārstāvji nāca gan no Zviedrijas, Francijas, lielākai daļai tomēr nākot no Vāciju dzīvojošiem latviešu studentiem. Sanāksmes laikā bija arī koncerts, kuŗā piedalījās dziedātāja L. Sepe-Ese, vijolnieks N. Gabruševs un igauņu pianiste L. Millere.

Kongresa galvenā tema bija veltīta Baltijas tautu situācijai, pārkrievināšanas procesam un pretestības kustībai. Savā ievada lekcijā **prof. Dr. N. Valters** (Vinē) galvenos vilcienos pieskārās Baltijas tautu pretestības socioloģiskajiem un psiholoģiskajiem pamatiem. Referents norādīja, ka savos atzinumos grib būt optimists un domā, ka pārkrievošanas mēģinājumi ir gan ļoti intensīvi, bet nebūtu par zemu jānovērtē Baltijas tautu pretestības spējas un centieni.

Dr. N. Valters

Referents uzsvēra, ka emigrācijā priekšstats par pretestību okupantiem ir sašķindzis. Turpretim dzimtenē palikušie, kuŗu rokās atrodas mūsu tautu likteņis, ir bijuši spiesti laika plūsmā attīstīt jaunus pretestības veidus, piemērojoties ikreizējiem sarkanā imperiālisma plāniem un metodēm. Ir izaugusi pilnīgi jauna paaudze bolševiku režīmā, kuŗa nav tam uzticama, bet kuŗai nav arī lāga priekšstata par brīvības laiku. Tāpēc saprotams, ka šī jaunā paaudze meklē un izstrādā jaunus pretošanās veidus. Šī ģenerācija izaugusi komūnisma ietekmē, pazīst komūnisma ideoloģiju, zina šī režīma vājās puses. Šī paaudze, ciņas taktikas dēļ, ir mainījusi ciņas mērķu secību. Referents domā, ka atbrīvošanās ciņa plānota vairākās fazēs, kas izdarāma ātrākā vai ilgākā laikā, atkarā no iespējām, kādas pavērtos komūnistiskās impērijas attīstībā. Brīžiem šī pretestība var būt aktīvāka (pēc Staļina nāves), reizēm tā kļūst uzmanīgāka (beidzoties t.s. „atkušņa periodam"), vai cieš pat neveiksmi (pagājušā gada tīrīšanas Latvijas komjaunatnes galotnē).

Komūnistiskās sabiedrības un valsts struktūra pretestību var ievērojami stiprināt. Dualisms, kas valda starp saimnieciskās un politiskās dzīves parvaldes aparatiem, liela mēra ļauj attīstīties pretestības elementiem. Kaut gan politika ir centralizēta (partija), saimnieciskā dzīve turpretim ir decentralizēta un atrodas atsevišķo republiku, apgabalu pārvaldē. Lai arī cik stipra varētu būt partijas kotrole, tomēr saimnieciskā plāksnē iespējamas separatisma tendences. Nav neiespējams arī gluži cilvēciskais moments, proti: ilgas pēc pārticības un labklājības. Pārnesot šos faktus uz atsevišķu, it īpaši ekonomiski atšķirīgu apgabalu vidi, rodas jauns stravojums, t.s. nacionālkomūnisms, ar uzsvaru uz varas pirmo daļu. Pēc referenta domām, decentralizācija ved uz demokratizešanos, bet tā savukārt veicina revizionismu. Emigrācijas uztverē pretestības kustībai jaizpaužas pēkšņā varas akta, kuŗa rezultāta top briva valsts. Turpretim, dzimtenē esošie, pretestību okupantitm izdara pakāpeniski, cenšoties izmantot visas iespējas režīma vājināšanā un tautas saglabāšanā un, šīs varas sabrukuma gadījumā, ciešot brīvu valsti. Ar interesantiem piemēriem referents sikaki izskaidroja, kā šis process veidojas.

Kā notiek pārkrievošanas process Lietuvā, to savā lekcijā apskatīja **prof. Dr. Z. Ivinskis** (Roma). Tezes, kuŗas referents aizstāvēja, bija tik specifiskas, ka tikai daļēji bija attiecināmas arī uz pārējiem Baltijas apgabaliem. Nevienā no Baltijas tautām katoļu garīdzniecības ietekme nav bijusi tik liela, kā tieši Lietuvā. Sakarā ar šo garīdzniecības aktivitāti, Lietuva varējusi gadu simtus turēties pretim pārkrievošanas centieniem. Pārējā Baltijā tik spēcīgs reliģisks elements nav bijis, tiesi otrādi — Latvijā lielkrievu reliģiskā ekspansija savā laikā ir bijusi nopietns drauds latviešu kulturai. Referents norādīja uz krievu pūliņiem jau no seniem laikiem un pie katras izdevības Lietuvā pieņemt krievu burtus. Šajā sakarā interesanti atzimēt, ka šis tendences nav rimušas arī šobaltdien. Tā šī gada sakumā „Newsweeks" rakstīja, ka krievi par jaunu cilājot plānus latiņu burtu aizstāšanai ar krievu, jo pēdējie esot „veselīgāki" acīm.

Dr. D. A. Lēbers (Loeber) no Hamburgas raksturoja austrumu bloka starpvalstu noligumus, tiesiskos aktus un komūnistisko partiju attiecības. Kaut gan vienas apcerējums bija skaidrs, taču klausītājs nespeciālists to mēr būtu velējies dzirdēt populārāku temas izskaidrojumu. Laja ausīs varēja palikt iespaids, ka komūnistiskās valstis tiek respektētas un akceptētas visas tiesiskās normas. Trūka lektora norādījuma uz atšķirību principos, uz kuŗiem pamatoti rietumu un austrumu tiesiskie resp. līgumu pamati.

Interesantā un asprātīgā referāta **prof. A. Aizsilnieks** (Stokholma) norādīja uz saimnieciskas dzīves tempu attīstību austrumos un rietumos. Ar lielu nopietnību profesors vērsās pret tiem, kas saimnieciskās dzīves parādības šeit un komūnistiskā stairā meģina apcerēt izejot no vienas un tās pašas metodes. Ekonomiskās dzīves pamatprincipi un mērķi ir pavisam dažādi, lai par tiem un saimnieciskas dzīves attīstību abu bloku starpā varētu spriest pēc statistikas gada grāmatām un produkciju skaitļiem vien. Šeit ir brīva saimnieciskās dzīves attīstība, tur — plānu skaitļos iestērptas nereālitātes. Referents norādīja, ka brīvai pasaulei nav ko baidīties, ka tuvākā laikā komūnistiskās ekonomijas plānotājiem izdosies arī praksē kaut vai manāmi tuvoties rietumu saimnieciskās dzīves līmenim. Arī sasniegumi raķešu technikā un „sputniks" vēl neliecina par veseligiem saimnieciskiem pamatiem. Ar pašu krievu publikācijām (karikatūras no „Krokodil" un laikrakstiem), referents uzskatāmi raksturoja, kādā atpalicībā mīņājas krievu saimniecība.

Referātu ciklu nobeidza **Dr. Išreits** (Ischrey), runājot par pretestības kustības garīgajiem pamatiem. No teiktā izrietēja, ka visās Padomju Sav. republikās manāmas nacionālas tēndences, kas visstiprākos pamatus atradušas tieši jaunatnē. „Izstenība", kas tur atrodas varas ietekmē, kā to uzsvēra referents, nav vairs izstenība."

Tā arī šis pāris kongresa dienas pagāja meklējot patiesību par mūsu tautu nākotni un likteni. **Kā no referātiem, tā arī diskusijām izrietēja, ka nekas dzimtenē netiek tā pārprasts, kā pārgudru un vietējos apstākļus nepārzinātāju padomi, jo pretestības pirmās līnijās bieži prasa dažādu cīņas līdzekļu lietošanu. Brīvībā esošiem šī pretestība dzimtenē jāvēro, jāuztver un jāpalīdz, kur vien iespējams.**

Kongress deva interesantu ieskatu arī citās problēmās. Visā visumā jāsaka, ka vēl arvien nesam iemācījušies diskutēt modernā, rietumnieciskā garā.

(Nobeigums 6. lpp.)

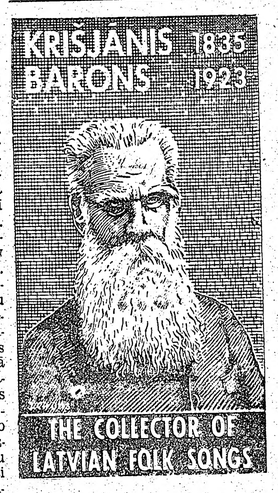

KRIŠJĀŅA BARONA PIEMIŅAS MARKAS

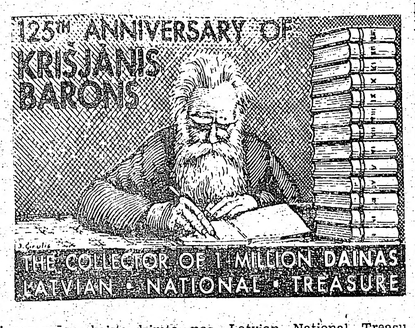

Šogad paiet 125 gadi, kopš dzimis lielais latviešu gara mīlzis **Krišjānis Barons** (1835.—1923.). Ar viņa vārdu varam lepoties, jo Barons atstājis tādu piemineklī, kāda otra nav pasaules literatūrā. Šis piemineklis ir **Latvju Dainas**, kas aptver ap 800.000 tautas dziesmu, ko savā mūžā no iznīcības pasargājis un savācis Krišjānis Barons.

Bet Krišjāni Baronu vēl nepazīst citas tautas, tāpat nepazīst arī Latvju Dainas, kas mums kā mazai kultūras tautai, ir visai sāpīgi.

Kas būtu jādara, lai Krišjānis Barons un reizē Latvju Dainas kļūtu pazīstamas arī citām tautām? Populārizēšanas veidi ir dažādi. Mēģināsim šai gadā izliet visas iespējas, jo šis ir vienreizējs laiks, kad mēs varam būt savas kultūras sūtņi svešumā. Citi šo darbu nekad nedaris latvju tautas labā — tas jādara mums pašiem. Vai Latvju Dainas ar šo gadu kļūs pazīstamākas pasaulei, zināmā mērā atkarāsies no mums, cik liela būs mūsu griba.

Latviešu Preses Biedrība, godinot Krišjāņa Barona piemiņu, ir izdevusi divas Barona piemiņas markas, ko zīmējis Jānis Cīrulis. Marku izplatīšana ir viens, samērā niecīgs, popularizēšanas veids, bet tomēr visiem iespējams, jo neprasa piepūli, ne arī kādas zināšanas. Blakus oficiālai valsts markai, Krišjāņa Barona piemiņas markas var daudziem likt runāt un modināt interesi par mūsu skaisto dzimteni — Latviju un latviešiem.

LPB izdotās piemiņas markas rāda Kr. Barona attēlu divos veidos. Vienā redzams viņa raksturīgā ģimetne ar uzrakstu: „Krišjānis Barons, 1835.—1923., The Collector of Latvian Folk Songs". Otrā markā: Kr. Barons, pārliecies pāri galdam, raksta, pa kreisi no viņa 13 Dainu sējumi. Teksts' 125th Anniversary of Krišjānis Barons, The Collector of I Million Dainas, Latvian National Treasure".

Markas iespiestas foto ofseta technikā, sepia krāsā. Ar gandarījumu jāatzīst, ka mākslinieka spalvas zīmējumi raduši laimīgu atrisinājumu augšminētā technikā — labi redzama Kr. Barona seja un arī paskaidrojumu teksti. Tās var pasūtināt pie LPB kasiera J. Ciruļa, 365 Broadway, Somerville 45, Mass. 100 marku maksā tikai 1 dolaru.

-iņš.

„PĻAUJAS SVĒTKI" ČIKĀGĀ

Kad 12. augusta vakarā, Čikāgas pilsētas galvas aicināti, viņa birojā sapulcējās visu Čikāgas tautību pārstāvji, pilsētas galvas palīgs speciāliem uzdevumiem — Džeks Reilijs ziņoja, ka pilsētas valde ierosina rīkot Pļaujas svētkus.

Jau atklājot sanāksmi, Džeks Reilijs uzsvēra, ka lielākā pilsētas bagātība ir tradīcijas un īpatnības, ko katra etniskā grupa paņēmusi no savas senču zemes līdz uz ASV. Šīs tradīcijas padara Ameriku bagātāku un krāšņāku. Katram jābūt lepnam uz savām senču tradicijām, un ir bēdīgi, ja kāds tās vēlas aizmirst, aizbildinādamies, ka viņš tagad ir amerikānis un dzīvo Amerikā.

„Protams, mēs visi esam amerikāņi, bet nealzmirstiet savu tēvu tēvu tradicijas un kultūru," viņš uzsvēra.

Klausoties šajos vārdos, nāca prātā daži mūsu tautieši, kuŗi cenšas atmest visu, kas liecina par viņu latvisko izcelsmi, un grib kļūt „amerikāņi".

Vai nav savādi, ka tieši amerikāņiem jāmudina mūs saglabāt mūsu etniskos dārgumus un nekļūt par pelēko jaužu masu bez pagātnes? Pļaujas svētki un tautību izstāde paredzēta sestdien un svētdien novembrī. Par datumu vēl jāvienojas, bet liekas, ka visizdevīgākie datumi ir 12. un 13. novembris.

Programma domāta 4 daļās. Pirmajā daļā, kas sauktos „To mēs atceramies", kopī un tautas deju grupas sniegtu dziesmas, dejas un uzvedumus, kuŗos attēlotu Pļaujas svētkus savā dzimtenē.

Nākošā būtu izstādes daļa, kur izstādītu attiecīgo tautu mākslas un daiļamatniecības izstrādājumus.

Trešā daļa sauktos „Pasaules tirgus", kur pārdotu tautiskos izstrādājumus.

Lai stendus padarītu pievilcīgākus, būtu vēlams, ka meistari demonstrētu dažu pārdodamo priekšmetu gatavošanu.

Ceturtā daļā paredzēti ēdienu stendi, kur apmeklētāji varētu mieloties pie dažādu tautību speciālajiem ēdieniem.

Aicinātas piedalīties visu brīvo un apspiesto tautu grupas, kas dzīvo Čikāgā.

Sarīkojumam paredzētas plašās NAVY PIER telpas, un pilsētas valde jau gādājusi, lai par tām nekas nebūtu jāmaksā ne tiem, kas piedalās, nedz arī apmeklētājiem.

Tuvākās dienās katrai etniskai grupai jāpaziņo, vai vēlas piedalīties, lai tūlīt varētu no ieinteresētajām grupām izraudzīt rīcības komiteju un sākt steidzīgi gatavoties.

Cerams, ka Čikāgas latviešu vadība šoreiz atradīs par iespējamu piedalīties šai sarīkojumā, jo nu vairs to nekavēs līdzekļu jautājums.

Līdzīgs sarīkojums jau ilgus gadus notiek Milvokos, no kā arī Čikāga guvusi ierosmi. Sīkāk par viņu latvisko izcelsmi, un

Eucharistijas svētki un kristīgās dzejas studiju dienas

Iespaidīgi latviešu katoļu sarīkojumi Eucharistiskā kongresa ielogos

Augusta pirmajās dienās visas pasaules uzmanība bija vērsta uz Minčheni, kur notika katoļu lielākais kongress visas pasaules mērogā — 37. Eurachistiskais kongress, kas būtībā ir visas pasaules vienota mistiskās Kristus miesas pagodināšana. Visusvētākā Altārsakramentā. Un tieši pašreizējā smagajā pasaules situācijā šis kongress izvērtās par kristīgās cilvēces daļas lūgsnu pēc žēlastības un kārtības pasaulei. Visi kongresa dažādo grupu sarīkojumi nemaz nav pārskatāmi, jo visa Minchene bija lūgšanu, referātu, dažādu darba grupu un vispārējo sanāksmju sarīkojumu pārpilna. No kopīgiem sarīkojumiem brīvais laiks bija paredzēts atsevišķo tautību sanāksmēm, kur tad varēja apskatīt īpašas pašu problēmas.

Eucharistiskā Kongresa latviešu sekciju vadīja misiju direktors Richards Mutulis, kas bija sagādājis latviešu katoļu sanāksmēm īpašu telpu, kur arī notika lielākā daļa sarīkojumu. Paralēli Eucharistiskā kongresa latviešu sekcijas darbam notika arī latviešu katoļu studentu apvienības „Dzintars" Eiropas vienību studiju dienas, kas iepriekšējos gados arvien notika Königšteinā. Kopējo latviešu sarīkojumu atklāšana notika 1. augustā ar svinīgu dievkalpojumu Sv. Antona baznīcā, ko vadīja V. E. biskaps B. Sloskāns. Pēc dievkalpojuma bija sarīkojumu svinīgais atklāšanas akts. Dalībniekus, skaitā ap 150 personu, sveica latviešu misiju direktors R. Mutulis un aicināja vienoties kopējā valsts lūgšanā Dievs, svētī Latviju. Kongresa latviešu sekcijas darbu un „Dzintara" studiju dienas atklājot, V. E. biskaps B. Sloskāns aicināja trimdas latviešus uzticīgi pajauties visvarenā Dieva gribai un pacietīgi nest trimdas grūtības, jo tikai uzticīgais saņem mūžīgo algu.

Monsinors Dr. L. Vārna nolasīja trimdas latviešu bīskapu vēstījumu ticīgajiem, sakarā ar pasaules Eucharistisko kongresu un uzsvēra savā runā, ka mums, trimdas latviešiem, ir laime pārstāvēt šajā kongresā mūsu tautu, jo no dzimtenes nevienam nebija iespējams ierasties. Cienījamais monsinors nodeva pāvesta Jāņa XXIII svētību latviešu tautai un jaunatnei, ko bija saņēmis 6. jūlijā Romā audiencē. Monsinors sveica sanāksmes dalībniekus arī V. E. biskapa J. Rancāna un visu ASV dzīvojošo latviešu katoļu vārdā. Un pēdigi mons. Dr. L. Vārna nesa sveicienus un svētību sanāksmes dalībniekiem no Svētās Zemes un Golgatas kalna, kur viņš bijis š. g. jūlijā svētceļojumā un lūdzies par mūsu dzimtenes brīvību un latvju tautas ciešanām dzimtenē.

Latviešu katoļu sanāksmes dalībniekus personīgi sveica ministrs R. Liepiņš un starp citu uzsvēra, ka pašreiz cilvēces draus- mīgākā slimība ir boļševisms, un pret to vislabāk iedarbojas reliģiskās vērtības un tādējādi ir labākais un iedarbīgākais ierocis cīņā pret to.

Sveicienus sekcijas darbam un studiju dienām vēl nodeva mag. phil. M. Bukšs, Latgaļu Izdevniecības, laikrakstu un Latgolas pētniecības institūta vārdā.

Svinīgo sarīkojumu atklāšanas aktu beidza ar latviešu katoļu himnu Ved mūs pie Dieva, Marija!

Tūlit pēc atklāšanas sekoja Dr. P. Cirša referāts par temu Eucharistija un Pēdējā Tiesa. Referents uzsvēra Eucharistijas būtību, kas ir pasaules lielākais brīnums, jo pēc maizes un vīna konsekrācijas ir klāt patiesā Kristus miesa un asinis.

Misiju direktors R. Mutulis referēja par tematu Eucharistija un latviešu tauta. Referents sniedza interesantu vēsturisku atskatu, kā latviešu tautai atvērta Eucharistijas būtība un tā tuvojas Kristum. Latviešu tauta ir saņēmusi lielas Dieva žēlastības, bet tai vēl ciešāk jāsaistās Eucharistiskā mīlestības kopībā ar Radītāju un Pestītāju.

Referents L. Ornicāns, S. J., runāja par tematu Eucharistija un tuvāka mīlestība, uzsverot šī Eucharistiskā brīnuma akta svētību visas cilvēces labā, kas augstākais iespējamais mīlestības akts vispār. Cilvēkam jāseko Kristus eucharistiskās mīlestības garā, bet reizē arī jāmīl mūsu tuvākais — visa cilvēce.

12. LKSA „Dzintras" tiudiju dienas izvērtās kā dabiska piedeva Eucharistijas svētkiem, jo bija veltītas kristīgās dzejas interpretācijai. Referents A. Spoģis, runājot par tematu „Kas ir kristīgais moments kristīgā dzejā?" plaši interpretēja kristīgās dzejas un kristīgā dzejnieka misiju. Atsevišķi par angļu kristīgo rakstnieku Grēmu Grinu un viņa darbiem referēja filozofijas licenciāts Jāzeps Silvāns un par katolicisma izpausmi Klodela drāmā „Zīda kurpe" referēja cand. phil. Selga Kalna.

Atsevišķās sanāksmēs docents N. Valters referēja par tematu Jaunākie politiskie strāvojumi Padomju Savienībā un Latvijā, un cand. oec. P. Začs īsos vilcienos deva demokratijas izpratnes ievadu, bet turpinājumā nolasīja lic. L. Paklona referātu „Kas latviešiem ir jamācās no Rietumu demokratijām," jo referents pats nevarēja personīgi ierasties. Kā korrespondents pēdējam tematam atkal bija docents N. Valters.

AGLONAS DIEVMĀTES KAROGA IESVĒTE

Atsevišķā svinīgā ceremonijā bīskaps B. Sloskans latviešu katoļiem iesvētīja Aglonas Dievmātes karogu, ko pēc personīga meta un norādījumiem lika izgatavot misiju direktors R. Mutulis, lai pagodinātu Māras Zemes Karalieni. Arī LKSA „Dzintars" pulcējās svinīgā konventā, kur jaunā valodu studente Selga Kalna nodeva svinīgo solījumu un saņēma organizācijas krāsas.

Nemanot aizritēja svinīgā kongresa nedēļa, jo dievkalpojumi un sarīkojumi sekoja bez pārtraukuma. Taču visi dalībnieki apliecināja, ka tas bija svētīgs laiks, kad katrs varēja tuvoties eucharistiskajam brīnumam, pielūgt apslēpto Pestītāju un atsevišķās sanāksmēs parrunāt arī latviešu tautas sāpīgās lietas. Ne tikai pārrunāt to, kas mums sāp, bet to visu upurēt Visuvarenajām Dievam, jo tad mūsu bēdas kļūs niecīgas, un Viņš mūs atkal aizvedīs dzimtenē īstajā laikā, kas būs Viņa izvēlēts.

-gis.

ALEKSANDRS GRAPS
ieguvis B.S. gradu elektrotechnikā Džordža Vašingtona universitātē, ASV galvaspilsētā Vašingtonā. Viņš ir pazīstamās dziedātājas Katrinas Aizpores - Graps dēls un arī uzsācis mūzikas studijas Augustānas kolledžā Dienviddakotā, kā arī kādu laiku ceļojis apkārt, spēlēdams vairākos džezsa orķestros.

Pēc kara dienesta pievērsies inženierzinātņu studijām, ko šopavasar pabeidzis un stājies darbā Flotes ministrijas dienestā Havaju salās. Studiju laikā piepelnījies kā mūzikis, strādādams vakaros, un pēdējā studiju gadā bijis arī inženierzinātņu studentu žurnāla Mecheleciv redakcijas loceklis un sludinājumu pārzinis. Amerikas elektrotechnikas b-bas (AIEE)) 1960. g. studentu darbu sacensībā, Vašingtonas novadā, kur piedalījās 8 universitātes, ar savu rakstu „Signal - Flow Graphs" ieguva pirmo vietu.

BERLĪNĒ . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

Arī Rietumvācijas bundeskanclers Ādenauers savā pēdējā intervijā preses aģentūrai uzsvēra, ka, ievērojot krievu brutālo aktivitāti pēdējos gados un pašreizējos viņu centienus politiski nepiedzīvojušās tautās radīt liela spēka priekšstatu, bailes no Padomju Savienības ir palielinājušās.

Kaut arī amerikāņu politiskās aprindas rietumberliniešus mēģina nomierināt, ka baumas par krievu nodomiem Rietumberlīnē ir tikai apmānīšana tāpat kā gatavošanās sūtīt savu karaspēku uz Kongo, paši rietumberliniešī nopietni jautā, kas notiks, ja šajā gadījumā Hruščeva resp. krievu draudi vairs nebūtu māņošanās, bet patiess fakts. Vai Rietumu sabiedrotie tādā gadījumā stāvēs par Berlini jeb vai izturēsies tāpat kā Ungārijas sacelšanās gadījumā? Tas ir jautājums, uz kuŗu atbildēs tikai laiks. Un daudz ko pārdzīvojušais Berlines iedzīvotājs atceras arī to, ka krieviem daudzkārt iepaticies izraisīt lielākus politiskus notikumus ASV prezidenta vēlēšanu laikā.

Izvērtējot krievu draudus noligt separātu mieru ar Austrumvāciju, politiskie novērotāji tomēr atzinuši, ka tas nav atkarīgs no krieviem vien, jo šajā jautājumā — pareizāk — **pret to** ir kā Polija, tā arī Čechoslovakija, kas abas turas pie atziņas, ka dalītā Vācija ir daudz mazāk bīstama nekā jau atzīta viena „demokratiskā republika". Berlines iesaistīšana austrumu blokā draudus vēl palielinātu. Pakļaujoties Polijas un Čechoslovakijas ietekmei, kas būtībā apstiprina arī paša Hruščeva iekšējo noslieci pret atsevišķā mierlīguma noligšanu ar Austrumvāciju, pagaidām viņš iespēj to novilcināt, tādējādi gan negūstot atsaucibu Vācijas komūnistu vidū. Bet var ļoti notikt, ka partijas kreisais, staļiniskais spārns Kremlī tomēr ņem pārsvaru vai arī politiskā attīstība liek nopietni ievērot Pekingas spiedienu šajā virzienā, un Chruščevs, vai nu ar, vai pret savu gribu būs spiests vēl šajā rudenī uzsākt militāru akciju pret Berlini.

CEĻA VĀRDI

Visas pilnvērtīgās gara dzīves sākums ir drosmīgā ticība patiesībai un tās atklāta apliecināšana.

☆

Viss, kas ir dziļš, ir arī vienkāršs, un kā tāds tas arī izpaužas.

☆

Svarīgi ir ne tas, kas ir atjautīgs, bet — kas ir patiess. Šai gadījumā vienkāršais ir patiesība . . . neērtā patiesībā, ar ko mums jātiek galā.

Alberts Sveicers

Savienotās VALSTIS

ČIKĀGĀ

● Bērnu svētkus arī šogad, kā ik gadus, rīkos Čikāgas latviešu skolas, draudzes un organizāci-

JA SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU, TAD UZTICIET TOS DV GRĀMATNĪCAI, 123 Huron St., Toronto 2 - B, Ontario — Canada.
Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

jas svētdien, 28. augustā, Šillera parkā. Paplašinātajā padomes sēdē pārrunāja svētku eventuālo norisi, sadalīja pienākumus. Nokārtoja stendu un sacensību izdarības. Atlikums par labu bērnu vasaras nometnes vajadzībām. -ro.

● Finālspēlēs volejbolā un basketbolā piedalās Nujorkas, Bostonas, Filadelfijas, Vilimantikas, Čikāgas, Detroitas, Saginavas, Mineapoles un Milvoku sporta kopas.

Sacīkstes notiks 3. un 4. septembrī, East Provisa High School telpās, 1. un Medisona ielu krustojumā, Meivudā. Spēļu sākums abās dienās plkst. 10 pr. p. Svētdien, 4. sept., Lions Building apakšējā zālē, plkst. 3.00 vakarā sportistu balle. Spēlēs vācu deju orķestris. Uzvarētāju apbalvošana un dažādi pārsteigumi.

Finālspēļu laikā notiks arī komandu sacensības tenisā starp vidējām un austrumu valstu komandām. Par vietu un laiku ziņosim vēlāk.

Baltiešu studenti Kenigsvinterā.

27. AUGUSTĀ **SIDRABENĒ** SEZONAS NOSLĒGUMA

DEJU VAKARS

ar tradicionālajām Sidrabenes BALLES KARALIENĒS vēlēšanām.

Sākums plkst. 8-os vakarā. Ieejas maksa $1,- no personas.

Laipni ielūdz SIDRABENES pārvalde.

PŪĶA KLINTS . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

Katrs diskusiju runātājs, jutās aicināts uzstāties ar koreferātu, lielāko tiesu noklīstot no temas un problēmām. Pamatotu, uz referātu attiecošu jautājumu vietā auditorijai bija jāklausās gari terzējumi par blakus lietām. Diskutēt par temu, izlobīt svarīgāko, aprobežoties ar īsiem, kodoliģiem jautājumiem, kritiku, atbildēm, tas, vismaz zīmējoties uz Kenigsvinteras kongresu, nebija diskutētāju stiprā puse.

Otra parādība bija tā, ka starp studējošiem nav vairs tā pauduze, kas vidējo izglītību ieguvuši Latvijā. Lielākā daļa studentu izglītojušies jau ārzemju skolās. Kas attiecas uz latviešu grupu, tad ar gandarījumu jāteic, ka īsā laikā radās īsta latviskās kopības apziņa. Spilgtu atmiņu trūkums par dzimteni tika aizstāts ar ikdienas reālitātēm, kas jauniešu sanāksmju derīgumu un vajadzību liek zem jautājuma zīmes. Jo vairāk pulcēsimies, jo vairāk sadraudzēsimies, jo vairāk apzināsimies latviskās vides un dzīves zīmas skaistumu. Nebija nekādu grūtību latviešu valodas lietošanā, nebija arī centieni lietot citu valodu. Tā Pūķā klints pakājē Kenigsvinterā uz pāris dienām bija sapulcējusies Eiropas latviešu studējošās jaunatnes veselīgākais kodols. Dienas tika veltītas rūpīgam un nopietnam darbam, vakari viņa kausam un priekam. Naktis bija jāstaigā uz pirkstu galiem, jādzied čukstus un kailām kājām jāiet rotaļās uz balkona. Nobeiguma vakars bija paredzēts kopīgai ballei, bet tad jau chorhists šo vietu bija pametis.

P.A.S.

VESELĪBAS PUNKTI

Metjūss B. Daimonds, Ontario veselības ministrs

Vairāk kā divi miljoni Ontario provinces iedzīvotāju saņem palīdzību no veselības punktiem. Katrs šāds pakalpojums izmaksā ap 55 līdz 99 centiem gadā.

Veselības punkti ir komplektēti no medicīniskā personāla, lai pārraudzītu visu iedzīvotāju veselību. Sakarā ar šādu punktu noorganizēšanu ir nepieciešami vadīties pēc noteiktas programmas un kārtības.

Šie punkti var apkalpot vai nu kādu daļu no pašvaldības iedzīvotājiem vai arī visu apgabalu, atkarā no platības un iedzīvotāju skaita. Parasti praksē ir tā, ka šāds punkts apkalpo ap 30 tūkst. iedzīvotāju.

Šo punktu darbinieki komplektējas no medicīniskā personāla: māsām, ārstiem, sanitāriem inspektoriem un biroja darbiniekiem. Bieži vietējie ārsti aizstāj ārstus tajos punktos, kur ārstu nav. Punktu personāls ir labi apmācīts un to uzrauga veselības iestādes. Lielākos centros šādos punktos parasti nodarbina pilna laika darbiniekus, bet ir arī vietas, kur pilnu laiku nevar nodarbināt mazā iedzīvotāju skaita dēļ, tāpēc pastāvīgie punkti izpalīdz ar saviem darbiniekiem.

Lai neradītu sarežģījumus veselības jautājumos punktu personāls parasti nejaucas ģimenes ārstu kompetencēs. Piemēram, ja skolēns saslimst skolā un skola ir veselības punkta uzraudzībā, vecāki bērnu var vest ārstēt pie sava ģimenes ārsta.

Veselības punktiem ir daudz uzdevumu, uzraugot iedzīvotāju veselību saziņā ar klīnikām, zobārstniecības speciālistiem, veselības kopšanas un audzināšanas iestādēm.

Interesentiem ieteicams sazināties ar Ontario veselības departamentu.

LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis ST. KATARĪNĒS

H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.,

kārto abonementu, sniedz un pienem informāciju.

ST. KATARĪNĒS

ANGLIJĀ

lūdzam mūsu abonentus abonešanas maksas kārtot

D.V.F. GRĀMATNICĀ, 72 QUEENSBOROUGH TERRACE, LONDON, W. 2.

Tel. BAYswater 1652.

Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

DĀVANĀM

- JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
- KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
- ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
- KERAMIKA.

DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

PĪSRIVERAS BLOKS

(Canadian Scene) — Naftas un dabiskās gāzes uziešana Pīsriveras blokā radīja jaunu uztraukumu šai tālajā Kanadas apgabalā. Kā izskatās šī vieta tālajā Britu Kolumbijas ziemeļrietumu stūrī?

Pīsriveras bloks ir viļņainu pakalnu un dziļu aizu, ledainu ezeru, strauju upju un nodevīgu purvu zeme, kas ir viena no bagātākajām kviešu audzēšanas zemēm pasaulē. Tās apmetnes ir mazas un tālu viena no otras izklaidētas. Lielākais centrs — Davsonkriks atrodas apm. 500 jūdžu uz rietumiem no Edmontonas un 780 jūdžu uz ziemeļaustrumiem no Vankuveras. Tās iedzīvotāju skaits ir audzis no tikko 500 iedzīvotāju 1941. gadā līdz pāri par 10.000 iedzīvotājiem 1959. gadā, un tas vēl joprojām aug. 50 jūdžu uz ziemeļiem atrodas Fortsandžona, kas ir ievērojami mazāks, bet tās nozīmīgums palielinās.

Kaut gan vasaras sezona ir īsa, tomēr gaišās dienas vasaras mēnešos atsver īso augšanas periodu, un ražas ir lieliskas. Ziemas ir garas un aukstas, bet pavasarim līdzīgi atkušņi ir rietumu vēju radīti. Tādos gadījumos temperatūra dažu stundu laikā var pacelties par 40 grādiem — un tikpat stipri nokrist pēc īsa laiciņa.

Pīsriveras bloks atrodas Britu Kolumbijas austrumu augšdaļā uz Albertas robežām un aptver 3.500.000 akru. Šo zemes gabalu piešķīra Kanadas Pacifik dzelzceļam, kad to taisīja Kanadā, lai paplašinātu platību gar dzelzceļa stigu. Katra province bija ar mieru piešķirt CPR atsevišķus zemes gabalus apmaiņā pret dzelzceļa gabaliem pusēm. Tā kā Britu Kolumbijas apgabals, caur kuru bija izplānots dzelzceļš, bija kalnains un klinšains rajons, pazīstams ar vārdu Pīsriveras bloks, tika nodots dzelzceļam. Vēlāk šo zemi no dzelzceļa atpirka Britu Kolumbijas province.

Jau trešoreiz savā vēsturē šis apgabals kļuva pazīstams kā avantūristu ieplūduma vieta. Klondaikas zelta drudža laikā daži zelta meklētāji ceļoja caur šo apgabalu — uz rietumiem un ziemeļiem, un tūkstošiem jūdžu pa kalniem uz Jukonu. 2. pasaules kara laikā Kanadas ziemeļrietumos taisīja Alaskas autoceļu. Tūkstošiem būvstrādnieku, ASV armijas daļas ar gaisa spēku personālu un Sarkanā Krusta darbiniekiem bariem devās uz Pīsriveras zemi. Gandrīz vienas nakts laikā tās laudis bija steidzīgas drāmas dalībnieki — vēl nepieredzētu apmēru kara darbu aculiecinieki.

Milzīgais projekts, varbūt, visvairāk ietekmēja Davsonkriku. Ziemeļalbertas dzelzceļš (tanī laikā vienīgais dzelzceļš, kas sasniedza šo apgabalu) veica gandrīz bezcerīgu uzdevumu. Tūkstošiem tonnu būvju rīku, saliekamo ēku, mašīnu, pārtikas un tērauda, neminot nemaz daudzās tonnas personiskās bagāžas, tika nokrautas mazā dzelzceļa gala stacijas pilsētiņā, no kurienes to pārvadāja „uz ceļu". Davsonkrika kļuva par nolikta vu, rīku laukumu, baraku, ēdināšanas un tūkstošiem naftas mucu jūklī. Kad sākās činoka vējš, visapkārt bija dubļu mukšlājs — nevis parastie dubļi, bet slidenie, lipīgie „gumbo" dubļi.

Pēc kara Davsonkrika uz dažiem gadiem ieslīdēja samērā klusā laika spridī, kamēr 1950-to gadu sākumā Pīsriveras apgabalā sākās jauna laimes meklētāju invāzija, kad viņi devās meklēt naftu un zemes gāzi. Viņiem tik labi sekmējās, ka 1955. gadā Davsonkrikā uzsāka darbību kāda naftas rafinērija, kas maksāja $1.500.000,- un vēl vienu rafinēriju uzcēla tikai 40 jūdžu attālumā uz ziemeļiem — Teilorfletos. 1958. gadā apvidus uzplaukumu pastiprināja Pacific lielais austrumu dzelzceļš, kad to novadīja cauri Davsonkrikam un Fortsandžonai, savienojot Pīsriveras apgabalu ar Ziemeļvankuveru.

Pīsrivera ir ievērojams vārds kas atgādina neizsmeltu bagātību un dēkas. Varbūt, šī pēdējā nodaļa būs izrādījusies visgaišākā visā tās krāšņajā vēsturē.

PĒDĒJĀ STUNDA . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

direktors pirmajā uzrunā audzēkņiem pateicis: „Es te nebūšu direktors, bet dzejnieks!" — Nezinu, vai V. Dambergs bija slikts direktors, bet viņš katrā ziņā bija liels garīgās dzīves iedvesmotājs un dzinējspēks. Pēteŗa akadēmija kļuva atkal slavena ar rakstnieku vakariem, kā direktora literāta Jāņa Lapiņa laikā, kad tur savus darbus lasīja gan latviešu, gan arī ārzemju rakstnieki un dzejnieki.

—Pēdējā stunda būs pirmā. Veidā, kas varenu dara.

Jaunā veidā tu būsi pārlaicīgs raditājs spēks. Lai šie vārdi, ko esmu rakstīji savā Fantastu manifestā,ir teikti dzīvajiem cilvēces augšupsaucējiem. Pasternaks, Freimane un Dambergs jau ir jaunajā veidā.

☆

Kaimiņš — mežu cirtējs šodien,no darba nākdams, apstājās pie mana loga un berzēja lielās, sasprēgājušās rokas: — Augšā kalnos šodien sniga. — Vējuciems nav „augšā kalnos," te visu dienu rūca pērkons un lija, un es neticu, ka šis lietainās, bet auglīgās vasaras raža varētu apsnigt. Bet Vējuciema vasara ir kā sieviete, kas iedomājas dzimusi karalienes šūpulī un niķojas, pati nezinādama, kā pēc. Tādēļ es nemaz nedomāšu, ka esmu apburts, ja kādu rītu ieraudzīšu, ka manis dārzs piesnidzis un sniegam čauri spīd sarkanīgi āboli. Bet pirms es Klosterkalna pakmenainā ceļā sākšu meklēt ai vājusās vasaras pēdas, sniegs no...sīs, jo Vējuciemā ienāks saulaina atvasara, nesdama rāmu, apskaidrotu nobriedumu.

Arnolds Apse.

LATVIAN MUSIC

EP 45 SKAŅU PLATES

Maksā $1.60 gabalā.

EP
SONATA IN E MINOR
Part I Largo Allegro
SONATA IN E MINOR
Part II Largo Allegro
Atis Teichmanis, violoncello
Fritz Neumeyer, harpsichord

EP 02
JAUTRAIS PĀRIS
ALSUNGAS POLKA
Kokļu ansamblis
RITENĪTIS, SUDMALIŅAS
Stīgu orķestris
MAZĀ SERENĀDE
Jāzeps Mediņš
E. Bertovskis, čello
V. Cīrule, klavieres
MENUETS, Jānis Ivanovs
I. Dālmanis, vijole
H. Birznieks, vijole
B. Tiltiņš, alts
E. Bertovskis, čello

EP 03
CĪRULĪTI, MAZPUTNIŅI
BITĪT' SĒRSTI AICINĀJA
RIKŠIEM BĒRĪTI ES PALAIDU
SEŠI MAZI BUNDZINIEKI
ar orķestri
KUR TU AUGI, DAIĻA MEITA
ar **A. Ludiņu,** soprāns,
Arturs Vanags, tenors

EP 04
ZELTĪTĀS LAPAS
E. Melngailis
SPĀNIEŠU ROMANCE
E. Dārziņš
A. Viļumanis, baritons
MĒNESS STARUS STĪGO
Jāzeps Vītols
2 tautas dziesmas:
LAIVĀ GĀJU ŠŪPOTIES
ES IZGĀJU OSU BIRZI
E. Volšteine, soprāns

EP 05
PĻĀVĒJA DIENDUSA
A. Kalniņš
3 tautas dziesmas:
ĀVU, ĀVU BALTAS KĀJAS
SIDRABIŅA ŪPI BRIDU
TAUTIEŠAM ROKU DEVU
E. Pakule, soprāns
PUIŠI JĀJA PIEGULĀ
RINDĀM AUGA OZOLIŅI
CAUR SIDRABA BIRZI GĀJU
A. Ludiņa, soprāns

EP 06
ŠŪPUĻDZIEMAS P. Jurjāns
BĀRENĪTES SLAVINĀŠANA
E. Melngailis
LOKAITIEŠI, MEŽU GALI
E. Melngailis
LIGO DZIESMA A. Jurjāns
Jaukts koris
Teodors Kalniņš, dir.

EP 07
VISI CIEMA SUŅI RĒJA
Dir. **J. Dūmiņš**
CEKULAINA ZĪLE DZIED
TUMŠA NAKTE, ZAĻA ZĀLE
Dir. **H. Mednis**
MEITENĪTE, MELNACĪTE
RĪGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. **T. Kalniņš**

EP 08
KUMELIŅI, KUMELIŅI
MUGURDANCIS
MAĢAIS DANCIS
Vīru kvartets
SUDMALIŅAS V. Stūresteps
I. Dālmanis, vijole,
V. Cīrule, klaviers
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris

EP 09
SLIŅĶIS GĀJA LŪKOTIES
SEV SIEVAS
JAUTRĀ LIGAVIŅA
JŪRIŅ' PRASA SMALKU TĪKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vācu — HEINRICHS UN LIZE
Meksikāņu — SOLIŅŠ
Vīru kvartets

EP 010
ŠĪKIE PIRKSTIŅI
E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. VANAGS un V. Davidone
Orķestris
ROZĒM KAISU ISTABIŅU
V. Davidone un O. Blümberga
Orķestris
MEITIŅA MĪĻĀ
V. Davidone un A. Vanags
Orķestris

EP 011
TŪDALIŅ — TAGADIŅ
A. Jurjāns
Simfoniskais orķestris
Dir. **A. Jansons**
KAMOLIŅDEJA
GAISMIŅA AUSA
Kokļu ansamblis

EP 012
DĀRGAKMEŅI — GEMS SUITE
J. Vītols
1. Ametists
2. Smaragds
3. Pērle
4. Rubins
5. Briljants
Simfoniskais orķestris
Dir. **L. Vigners**

JAUNĀKĀS PLATES

EP 013
KARALMEITA J. Vītols
Reitera koŗa izpildījumā
Dir. **T. Reiters**
TEODORA REITERA RUNA
viņa 70 gadu jubilejas laikā 1954. gadā.
2 latviešu tautas dziesmas
JŪRIŅ PRASA SMALKU TĪKLU
DZIEDOT DZIMU, DZIEDOT AUGU
Dir. **T. Reiters**

EP 015
E. Dārziņš
SAPŅU TĀLUMĀ
MĒNESS STARUS STĪGO
Jaukta latviešu koŗa izpildījumā
Dir. **J. Dūmiņš**
GAISMAS PILS. J. Vītols
Jauktā koŗa izpildījumā
Dir. **L. Vīgners**
Latviešu tautas dziesma
KUR TU SKRIESI, VANADZIŅI
Dir. **H. Mednis**

EP 017
LATVIJAS LAUKU SERENĀDE
J. Vītols
1. Maršs
2. Dziesma
3. Deja
4. Rotaļa
simfoniskā orķestŗa izpildījumā
Dir. **L. Vīgners**

EP 014
E. Dārziņš
CIĀNAS BĒRNI
MŪŽAM ZIĻI
Reiteŗa koŗa izpildījumā
Dir. **T. Reiters**
CEĻŠ UZ DZIMTENI J. Zālītis
Tautas dziesma
SVESĀI ZEMĒ
Reiteŗa koŗa izpildījumā
Dir. **T. Reiters**

EP 016
3 latviešu tautas dziesmas
NEBRAUC TIK DIKTI
VISU DIENU BITES DZINU
CIEMĀ DAIĻA SERDIENĪTE
Jauktā koŗa izpildījumā
Dir. **T. Kalniņš**
2 latviešu tautas dziesmas
TREJAS TAUTAS SAJĀJUŠAS.
KALNĀ KĀPU ES DZIEDĀTI
Sieviešu seksteta izpildījumā
SASISTĀ KRŪZE
Jāzeps Mediņš
Latviešu sieviešu koŗa izpild.
Dir. **Jēkabs Mediņš**

EP 018
3 latviešu tautas dziesmas
ĀCKUPS
simfoniskā orķestŗa izpildījumā
Dir. **A. Jansons**
KRUSTA KAZĀKS
MUGURDANCIS
Kokļu ansambļa izpildījumā
Tautas dejas
DIŽDANCIS
DEVIŅI BĀLENIŅI, polka
Pūšamo instr. orķestŗa izpild.

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.

IZMANTOJIET PAŠREIZĒJĀS ZEMĀS CENAS UN SŪTIET SAIŅUS PIEDERĪGIEM

PĀRTIKAS STANDARTSAIŅI

C—9 20 mārc. smalkā vai graudu cukura, mannas vai balto kviešu miltu (pēc norādījumiem, cik no katra) — $12.40
C—16 Iepriekšējais dubultoti — $20.50
T—9 20 mārciņas augstākā labuma kausētu cūkas tauku — $21.90
Z—9 20 mārciņas žāvēta cūkas speķa, bekona vai sviesta (pēc norād., cik no katra) — $26.75
S—9 20 mārciņas svaiga sviesta (paciņās) — $29.30
6—A 0,5 kg sviesta, 1 kg cūkas tauku, 1 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr rozīņu, 300 gr. šokolādes un 60 cigaretes — $18.90
6—B 2 kg sviesta, 2 kg īstas dūmdesas, 2 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 400 gr. šokolādes, 454 gr. žāvētu plūmju un 40 cigaretes — $30.75
8—A 1 kg cukura, 1 kg sviesta, 1 kg šķiņķa, 0,5 kg pupiņu kafijas, 100 gr. šokolādes, 100 gr. tējas un 550 karameļu — $16.25
8—B 2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg šķiņķa, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. šokolādes, 200 gr. tējas, 610 gr. kakao un 40 cigaretes — $30.95

PĀRTIKAS SPECIĀLSAINIS

PB — 3 kg sviesta, 1 kg rīsu, 1,5 kg īstas dūmdesas, 0,5 kg pupiņu kafijas, 2 kg cukura, 1 mārc. kakao un 1 mārc. bišu medus — 23,90
Tas pats saiņis dubultots, pievienojot 200 cigarešu (Chesterfield, Camel, Capstan) — $44.80

Šo saiņu cenās ir ieskaitīti visi blakus izdevumi.

KUNGU UZVALKU DRĀNAS

Le — brūna, brūna ar retām svītrām vai pelēka musturota drāna vīriešu ikdienas uzvalkam, $4.60 metrā. Komplekts: 3,25 m drānas un visi drēbnieka piederumi (kopīgais svars 3,5 kg) — $23.75
Fa — tumši zila, tumši brūna vai pelēka vilnas drāna, $5,60 metrā. Komplekts (3,5 kg) — $28.75
Vi — tumša ar smalkām svītriņām vai dažādu nokrāsu smalki rūtaina angļu vai dāņu ķemdzijas drāna, $7.30 m. Komplekts (3,30 kg) — $33.25
La — tumši pelēka (t.s. koksa krāsa) vai baložpelēka, ļoti labas kvalitātes drāna, $8.20 m. Komplekts (3,3 kg) — $36.25
Hf — tumši pelēka, tumši zila, zaļgana vai brūngana angļu ķemdziju drāna, viegli svītrota, $8.60 m. Komplekts (3,3 kg) — $37.75
Hl — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas audums, dažādās nokrāsās, $11.90 m. Komplekts (3,3 kg) — $47.75
Ms — melns angļu ķemdzijas audums (iesvētībām, kāzām, viesību tērpiem u. t. t.), $7.30, $8.60, $11.90 metrā. Kvalitāte kā Vi, Hf vai Hl drānām. Arī komplektiem tādas pašas cenas kā Vi, Hf, vai Hl.

KUNGU MĒTEĻU DRĀNAS

Ks — dažādu nokrāsu pelēks vai brūngans audums, $4.90 metrā. Komplekts: 2,75 m un visi drēbnieka piederumi (kop. svars 3,4 kg.) — $23.50
Kf — izcilas kvalitātes un ļoti izturīgs vilnas audums dažādās krāsās, $6.90 m. Komplekts: $2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,4 kg) — $29.80
Kl — izcilas kvalitātes melns vai citas krāsas angļu mēteļu audums, $9.50 m. Komplekts: $2.75 m ar piederumiem (3,6 kg) — $36.50
FFk — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg) sākot ar — $44.75

DĀMU KOSTĪMIEM

Df — angļu vai dāņu ķemdzijas audums dāmu kostīmiem, izcilas kvalitātes, $8.20 metrā. Komplekts: 2,50 m drānas ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 2,8 kg) — $27.75
Ffd — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas drānas dāmu kostīmiem, sākot ar $11.90 metrā. Komplekts: 2,5 m ar visiem piederumiem (svars 2,8 kg), sākot ar — $36.50

DĀMU MĒTEĻU DRĀNAS

Dm — biezs pelēks, bēša, zaļgans vai ķieģeļu sarkans audums ar retām svītrām. Ļoti izturīgs audums, $4.95 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,2 kg) — $22.25
D2 — angļu drāna dāmu mēteļiem — pelēka; zilgana vai zaļgana, vienkrāsaina, ļoti labas kvalitātes, $7.70 metrā. Komplekts 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,2 kg) — $30.50
Dl — izcilas kvalitātes melna vai citas krāsas angļu mēteļu drāna, $9.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,4 kg) — $36.50
FFd — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu dāmu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m drānas ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg), sākot ar — $45.50

Šo saiņu cenām jāpieskaita klāt licence, porto un apdrošināšana.

5 kg saiņim — $6.50 10 kg saiņim — $8.50
15 kg saiņim — $10.50 20 kg saiņim — $11.50

Augšminētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

Lūdz uzdot pareizu pilnu vārdu un uzvārdu. Pretējā gadījumā adresāts saini var arī nesaņemt.

PASŪTINĀJUMU ADRESĒJIET,

PIEVIENOJOT ČEKU vai MO.

DV SAINĪŠU DIENESTAM,
123 HURON ST., Toronto, Ont., Canada

Trešdien, 1960. gada 24. augustā, 68. n-rs.

DAŽĀDAS KRĀSU ATTĪSTĪŠANAI ĀTRA UN PIRMKLASĪGA

PIEŅEM:

DV. GRĀMATNICA, 1

Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās

Ceļojošais teātr

latviešu biedrību atbalstā

VIESIZRĀDES

ar ANŠLAVA EGLĪ

PCĒ KAUT KĀ CĒL

NEZINĀMA...

Stāsts par mīlestību, luga 2 cēlienos ar prologu.

Tēlotāji: Alma MAČA, Ksenija BRANT KAKTIŅŠ, Jānis ŠĀBERTS.

Režisors: Jānis ŠĀBERTS.

Dekorātors: Jānis GAILIS, sadarbībā ā mākslinieku grupu.

Ar šo turneju Tēvzemes balvas lau Ādolfs KAKTIŅŠ atskatās arī uz 75 mūž

LONDONĀ, ONT.
Trešdien, 21. septembrī, 1960. g, pl. 8-
Poļu baznīcas zālē, 417 Hill St.

HAMILTONĀ
Sestdien, 24. septembrī, plkst. 7-os vaka
Dalewood skolas zālē, Main St. West u
Ave. stūrī. Ieejas maksa: $2.50, Skol
bērniem $1.-. Biļešu iepriekšpārdoša
E. Gulbis j-dzes, 136 Emerson St., tel.

MONTREĀLĀ
Piektdien, 30. septembrī, plkst. 8-os vak
VICTORIA HALL, 4626 Sherbrooke St.
Biļešu cenas: $3.-, $2.50, $2.-. Skolēnie
dentiem puscenas. Biļešu iepriekšpārd
K. Ozols, tel. CL 5-4726 un Em. Mazutis

TORONTO
Sestdien, 1. oktobrī, plkst. 8-os vakarā,
EATON AUDITORIJĀ, EATON'S COL
Biļetes: $3.-, $2.50, 2.- iepriekšpārdošan
puķu veikalā, 802 Bathurst St. Izrā
Eaton auditorijas kasē. Puscenu biļetes
dabūjamas tikai Lotus puķu veik

PAVADIET SAVU ATVAĻINĀJUMU nometnē

LABA vieta ATPŪTAI un MAKŠKE

Rīga atrodas 103. ceļa kreisajā pu ziemeļos no „Six Mile Lake"

Istabu cenas: vieniniekiem $12,- nedēļā, pārie iekšaitot ledusskapju, veļas, trauku un lai

Uz vēlēšanos gatavo arī ē

O. Zvirgzdgraudu, 50 Carlek Ave., Hamilton, Ont

Mēs sūtām

MEDIKAMENTUS AR GA uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām E

Piegāde 3 nedēļu laikā.

Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums

ROTBART'S DRUG STORE 676 Qu To EM

Izmantojiet pašreizējos noteikumus līdz 3 ar 1. oktobri būs vajadzīgas Padomju ārstu pa tes medikamentu saņemšanai no ārzemēm.

LATVIJAS AMERIKĀ

MOD

SPIĻ

TOR

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTĪ

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJA
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARIKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPI
- GRĀMATAS un ŽURNĀLU
- VESTUĻU VEIDLAPAS A u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, ONT., CANADĀ. TEL.

Pasūtinājumus lūdzam nodot la

A N Ā M

JUMI.
STRĀDĀJUMI.
KERAMIKA.
HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

VIAN MUSIC

45 SKAŅU PLATES

Maksā $1.60 gabalā.

INOR legro
INOR Allegro violoncello harpsichord
KA
MAĻINAS
lo
res Ivanovs
le
ole
lo
UTNIŅI
ICINĀJA
ES PALAIDU
DZINIEKI
AIĻA MEITA
prāns, enors
NCE
ritons STIGO
POTIES
BIRZI
rāns
USA
AS KĀJAS
BRIDU
U DEVU
ns
UĻĀ
ZOLIŅI
EIRZI GĀJU
ns
P. Jurjāns
INĀŠANA
ZU GALI
A. Jurjāns
dir.

UNĀKĀS PLATES

J. Vītols
klijumā
A RUNA
ejas laikā
esmas
ALKU
DZIEDOT
STIGO
izpildījumā
J. Vītols
ijumā
ma
SERENĀDE
izpildījumā

EP. 07
VISI CIEMA SUŅI RĒJA
Dir. J. Dūmiņš
CEKULAINA ZILE DZIED
TUMSA NAKTE, ZAĻA ZĀLE
Dir. H. Mednis
MEITENĪTE, MELNACĪTE
RĪGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. T. Kalniņš
EP 08
KUMELIŅI, KUMELIŅI
MUGURDANCIS
MAĢAIS DANCIS
Vīru kvartets
SUDMALIŅAS V. Stūrestepa
I. Dālmanis, vijole,
V. Cīrule, klaviers
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris
EP 09
SLIŅĶIS GĀJA LŪKOTIES
SEV SIEVAS
JAUTRĀ LĪGAVIŅA
JŪRIŅ' PRASA SMALKU TIKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vācu — HEINRICHS UN LĪZE
Meksikāņu — SOLIŅŠ
Vīru kvartets
EP 010
SĪKIE PIRKSTIŅI
E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. VANAGS un V. Davidone
Orķestris
ROZĒM KAISU ISTABIŅU
V. Davidone un O. Blümberga
Orķestris
MEITIŅA MĪĻĀ
V. Davidone un A. Vanags
Orķestris
EP 011
TŪDALIŅ — TAGADIŅ
A. Jurjāns
Simfoniskais orķestris
Dir. A. Jansons
KAMOLIŅDEJA
GAISMIŅA AUSA
Kokļu ansamblis
EP 012
DĀRGAKMEŅI — GEMS SUITE
J. Vītols
1. Ametists
2. Smaragds
3. Pērle
4. Rubīns
5. Briljants
Simfoniskais orķestris
Dir. L. Vigners

EP 014
E. Dārziņš
CIĀNAS BĒRNI
MŪŽAM ZIĻI
Reitera kora izpildījumā
Dir. T. Reiters
CEĻŠ UZ DZIMTENI J. Zālītis
Tautas dziesma
SVEŠĀI ZEMĒ
Reitera kora izpildījumā
Dir. T. Reiters
EP 016
3 latviešu tautas dziesmas
NEBRAUC TIK DIKTI
VISU DIENU BITES DZINU
CIEMĀ DAIĻA SĒRDIENĪTE
Jauktā kora izpildījumā
Dir. T. Kalniņš
2 latviešu tautas dziesmas
TREJAS TAUTAS SAJĀJUSAS
KALNĀ KĀPU ES DZIEDĀTI
Sieviešu seksteta izpildījumā
SASISTĀ KRŪZE
Jāzeps Mediņš
Latviešu sieviešu kora izpild.
Dir. Jēkabs Mediņš
EP 018
3 latviešu tautas dziesmas
AĶUPS
simfoniskā orķestra izpildījumā
Dir. A. Jansons
KRUSTA KAZAKS
MUGURDANCIS
Kokļu ansambļa izpildījumā
Tautas dejas
DIŽDANCIS
DEVIŅI BĀLENIŅI, polka
Pūšamo instr. orķestra izpild.

GRĀMATNĪCA,
n Street, Toronto 2-B, Ont.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS

ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.

PIEŅEM:

DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,

Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

Ceļojošais teātris

latviešu biedrību atbalstā

VIESIZRĀDES
ar ANŠLAVA EGLĪŠA

PCĒ KAUT KĀ CĒLA, NEZINĀMA...

Stāsts par mīlestību, luga 2 cēlienos ar prologu.

Tēlotāji: Alma MAČA, Ksenija BRANTE, Ādolfs KAKTIŅŠ, Jānis ŠĀBERTS.

Režisors: Jānis ŠĀBERTS.

Dekorātors: Jānis GAILIS, sadarbībā ar četru mākslinieku grupu.

Ar šo turneju Tēvzemes balvas laureāts Ādolfs KAKTIŅŠ atskatās arī uz 75 mūža gadiem.

LONDONĀ, ONT.
Trešdien, 21. septembrī, 1960. g, pl. 8-os vakarā, Poļu baznīcas zālē, 417 Hill St.

HAMILTONĀ
Sestdien, 24. septembrī, plkst. 7-os vakarā, Dalewood skolas zālē, Main St. West un Haddon Ave. stūrī. Ieejas maksa: $2.50, Skolēniem un bērniem $1.-. Biļešu iepriekšpārdošana pie E. Gulbis j-dzes, 136 Emerson St., tel. JA 7-2414.

MONTREĀLĀ
Piektdien, 30. septembrī, plkst. 8-os vakarā, VICTORIA HALL, 4626 Sherbrooke St., West. Biļešu cenas: $3.-, $2.50, $2.-. Skolēniem un studentiem puscenas. Biļešu iepriekšpārdošana pie K. Ozols, tel. CL 5-4726 un Em. Mazutis RE 3-5511.

TORONTO
Sestdien, 1. oktobrī, plkst. 8-os vakarā, EATON AUDITORIJĀ, EATON'S COLLEGE St.

Biletes: $3.-, $2.50, 2.- iepriekšpārdošanā LOTUS puķu veikalā, 802 Bathurst St. Izrādes dienā Eaton auditorijas kasē. Puscenu biletes skolēniem dabūjamas tikai Lotus puķu veikalā.

PAVADIET SAVU ATVAĻINĀJUMU nometnē RĪGA'

LABA vieta ATPŪTAI un MAKŠĶERĒŠANAI.

Rīga atrodas 103. ceļa kreisajā pusē, 300 m ziemeļos no „Six Mile Lake" cela.

Istabu cenas: vieniniekiem $12,- nedēļā, pāriem $20,- nedēļā, ieskaitot ledusskapju, veļas, trauku un laivu lietošanu.

Uz vēlēšanos gatavo arī ēdienus.

O. Zvirgzdgrauds, 50 Carick Ave., Hamilton, Ont. Tel. LI 9-8782.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm.
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.

ROTBART'S DRUG STORE
676 Queen St., W., Toronto.
EM 3-2800.

Izmantojiet pašreizējos noteikumus līdz 31. augustam, jo ar 1. oktobri būs vajadzīgas Padomju ārstu parakstītas receptes medikamentu saņemšanai no ārzemēm.

LATVIJAS AMERIKĀ

MODERNĀ
SPIESTUVE
TORONTO

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792,

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., Toronto,
WA 1-3924

Vass & Rendek
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403
(College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111,
WA 2-6112, Toronto.

TIKAI PAR 1 DOLARU
darba algas technikuma audzēknis izlabo radioaparātus. Lietpratīgs darbs. Zvanīt vakaros, HI 4-8536.

Mūsu laikraksta pārstāvis
LATVIJAS AMERIKĀ
VILIS MIĶELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no

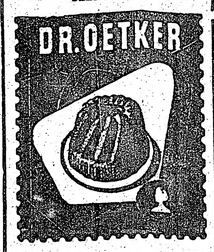

IZDEVĪGI PĀRDODAMA
200 AKRU FARMA
ORANDŽVILLES APKĀRTNĒ, pie 9. ceļa.
Visa apstrādājama un labi iekopta zeme. Jauna dzelzs konstrukcijas kūts un šķūnis, liela ķieģeļu mūra dzīvojamā ēka. Vistu māja. Ļoti moderna iekārta. Cena tikai $24.000,-.
Tuvākai informācijai rakstīt vai zvanīt
R. R. 3. WALDEMAR, ONT.
Mrs LILIAN STRUTT.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

Abonentu ievērībai
Zviedrijā
Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.
LA apgāds

PALM READING & ADVISER
by Madam ZORINA.
Padomi jūsu problēmām un atbildes uz jūsu jautājumiem. Jau pirmais apmeklējums jūs nepievils.
1946 Weston Rd., Toronto
(virs Central Restaurant).
Tel. CH 9-6333
(pēc norunas).

Danforth - Jackman raj.
ar 15. septembri
IZDODAMAS
2 vai 3 istabas un virtuve 1. vai 2. stāvā (arī atsevišķi).
Tel. HO 6-1481, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETEJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un venerīskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā

DV GRĀMATNĪCA PIEDĀVĀ
SKAŅU PLATES

1001 DIŽDANCIS, sieviešu kvartets 45 RPM $2.00
Vecpuišu dancis. Jautrais pāris. Brālīts māsas dancinājā. Eņģelītis. Maģais dancis. Ķekatu dancis.

1002 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Es zinu. J. Norviļa — Vasara; Noriet saule vakarā. J. Ciruļa — Aun, meitiņa, balti kājas. E. Melngaiļa — Rudeni.

1003 DAINA, jaukts koris 33 RPM $5.00
J. Ciruļa — Maldi. J. Vītola — Upe un cilvēka dzīve; Karaļmeita. V. Ozoliņa — Dzērves un ērglis. J. Graubiņa — Aiz krūmiņa, aiz vējiņa. E. Freimanes — Pilna upe baltu ziedu, Sijā auzas. V. Bērzkalna — Tumsa, tumsa, kas par tumsu. E. Melngaiļa — Ciruļa vedības.

1004 B. PIEKALNĪTIS, bass 45 RPM $2.00
J. Vītola — Mana kokle. A. Kalniņa — Imantas dziesma. B. Skultes — Sapņu zeme; Dainu zeme. J. Kalniņa — Esam lielķēniņa dēli.

1006 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
J. Norviļa — Balsis. Jāz. Mediņa — Krāc jūrmalas priedes; Ganiņš biju. M. Hermann — Tuļjaks.

1007 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Mirdzi kā zvaigzne. B. Skultes — Aijā. J. Vītola — Nakts; Mežezers.

1008* DZIESMU VAIROGS, jaukts koris 33 RPM $6.50
T. Ķeniņa kantāte — Kurzemes kareivis. J. Vītola kantāte — No atzīšanas koka. Ad. Ābeles — Dieva gādība. A. Kalniņa — Nakts dziesma. E. Melngaiļa — Mūsu Tēvs debesīs.
Solisti: A. Rušēvics un J. Kļaviņš. Pie ērģelēm prof. Ād. Ābele.

1009* THE LATVIAN TRIO 33 RPM 6.00
E. Dārziņa — Melancholiskais valsis. P. Šuberta — Sūpļa dziesma. V. Ziedoņa — 3 latviešu tautas dziesmas. L. van Beethoven — Trio in B flat major.
Uzraksti angļu - latviešu valodā!

1010* V. SALNA, tenors 33 RPM $5.00
H. Berino — Mana dziesma; Tev, zaļais lauks; Sniega pūķe. J. Ivanova — Arāja ticība. J. Ķepīša — Bēglis; Liepu tēja. A. Melli — Lauztās priedes. J. Kalniņa — Es iešu. V. Ozoliņa — Aicinājums. A. Kalniņa — Tev.

1013* GARĪGĀS MŪZIKAS KONCERTS 33 RPM $5.00
Latviešu baptistu koŗu Dziesmu diena Čikāgā.
Tiešs koncerta ieskaņojums!
A. Purva — Reiz ausīs rīts. V. A. Krūma — Jūŗa un sirds. K. Līdaka — Ceļinieks uz debess mājām. J. S. Bacha — Prelūde D-dur. Ch. Gounod — Debesu miers; Orātorija Nāve un dzīvība (2. un 3. daļa).

1015 TORONTO LATV. TAUŖU ORĶ. 45 RPM $2.00
Marši: Rīga dimd; Pūt vējiņi, Seši mazi bundzenieki. Tautas valsis.

1018 DUETI — V. SALNA un J. KĻAVIŅŠ 45 RPM $2.00
J. Norviļa — Latvietim. A. Žilinska — Karogs.

1019 TAUTAS DZIESMAS — E. REINVALDE, sopr. — 45 RPM $2.00
J. Vītola — Aijā, žūžū; Vilciņš zaķi aicināja; Dzeltens manis kumeliņis. V. Dārziņa — Man' māmiņa tā glabāja; Man deviņi rožu dārzi.

1020* THE LATVIAN TRIO 33 RPM $6.00
E. Freimaņa — Menuets; Valsis. V. Bērzkalna — Rucavietis. K. Lesiņa — Agitato. J. Vītoliņa — Suitu dancis. V. Dārziņa — Raibie cimdi. V. Ziedoņa — Svīta „Sena Teika".

1021* KALVIS, vīru dubultkvartets 33 RPM $6.00
E. Dārziņa — Pie tēvu zemes. J. Vītola — Uguns milnā; Dies īrae; H. Pavasara — Barka ar sienu; Vecie tēvi. J. Ciruļa — Jaunībai; Koklētājs. V. Ozoliņa — Rozes. A. Jurjāna — Lūk, rozes zied. A. Valles — Dzimtene. A. Kalnāja — No dzimtenes manas. A. Kalniņa — Kaŗš.

1022* LĪGO, jaukts koris DAINA 33 RPM $6.00
E. Freimane — 13 līgo dziesmu virkne. E. Melngailis — Jo dziedāju, jo skanēja. V. Dārziņš — Švāgera meitiņa. E. Freimane — Aiz kalniņa dūmi kūpa; J. Graubiņa — Jūriņ' prasa smalku tiklu; Dziedātāja līgaviņa.

TAUTAS DEJAS Skaņu studijas DAINA orķestra izpildījumā 45 RPM ā $2.40
1023 Plaukstiņpolka.
1024 Andziņš
1024 Andziņš Mugurdancis.
1025 Litenietis. Brālītis un māsiņa.
1027 TAUTAS DZIESMAS Nr. 2 — E. KARLSONE - BĒRZIŅA 45 RPM $2.00
J. Vītola — Lokaities', mežu gali; Ozoliti zemzariti; Aijā Ancīt. J. Ķepīša — Div plaviņas; Tek saulīte.
1028 V. SALNA, tenors 45 RPM $2.00
Alfr. Matisona — Dzimtene; Pavasars.
1030 KORĀĻI, vīriešu dubultkv. KALVIS 45 RPM $6.00
Dievs Kungs ir mūsu stipra pils. Teici to Kungu. Tuvāk pie Dieva kļūt. Es savus grēkus sūdzos. Ak, galva asiņaina. Pacel savas rokas svētas. Kādā nu mierā. Ak Jeruzāleme, modies! Svētīgs, kas nestāv. To milestības spēku sveicu. Cik varena ir pasaul's telpa. Dievs, sargi mūsu tēvu zemi. Cēli kā dzimtenes dievnami.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NJUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

28. augustā, pl. 11,30 Betlemes baznīcā dievkalpojums, māc. R. Zariņš; pl. 11.00 Vasaras nometnē dievkalpojums, māc. A. Ozols.

4. septembrī Betlemes baznīcā dievkalpojuma nebūs.

Draudzes kanceleja Bruklinā, draudzes namā vasarā atvērta samazinātu laiku: darbdienās, atskaitot pirmdienas, **no pl. 11-1 dienā;** divreiz nedēļā arī vakaros: **otrdienās un piekdienās** no pl. 6-8. Pirmdienās kanceleja slēgta. Draudzes darīšanas var kārtot arī svētdienās pēc dievkalpojumiem.

Telefoni: draudzes kancelejā SOuth 8-7721, vasaras nometnē 518 — Tannersville 186-R 1.

DETROITA

Mācītājs Valters Liventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

Detroitas ev. - lut. latv. Kristus draudze.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St., svētdien, 28. augustā, pl. 10, dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. A. Rautenšilds. Sākot ar septembri, dievkalpojumi sākseis pl. 11 rītā.

Aurorā (Ill.), 420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā, pl. 3 p.p., dievkalpojums un svētdienas skola. Māc. A. Rautenšilds.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvudā, Ill., tel. FI 2-2420

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi ik svētdienas, pl. 10,30 no rīta Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave, Maywood.

Māc. A. Sudārs, 1630 — 39 Ave. Belwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katrā svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bēruiem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St. tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā pl. 2 p.p bērniem pl. 1.15 p.p.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēnesa 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Minneapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3157 S. 27th Ave.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1.30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Jaunatnes stunda pl. 3.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 40302

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 28. augustā, pl. 11.00 dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

Māc. A. Lasis, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510

Svētdien, 28. augustā, pl. 2 p.p., dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Svētdien, 28. augustā, plkst. 2.30 p.p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 35th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trisvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Snieds visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē dievkalpojums 28. augustā, pl. 1,30 p.p. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Niagarā latviešu ev. - lut. dr. dievkalpojums 4. septembri, pl. 2 p.p. anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

EDMONTONĀ

Māc. Elmārs Caune (10980

Latvijas Amerikā pārstāvis Hamiltonā,
JĀNIS GAILĪTIS,
12 GREEN MEADOW RD., Hamilton, Ont., tel. FU 3-7717

LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis KLIVLENDĀ

pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.
J. Ezergailis, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio, USA.

125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

SADBERĪ

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Timminsā svētdien, 4. septembrī, plkst. 15 lut. baznīcā ievēstes dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu.

VINIPEGA

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa - Ontario. Tel - RE 3-3906

MONTREĀLĀ

Māc. V. Sēters, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

No 5. g. 5. septembra līdz 24. septembrim mācītājam piešķirts atvaļinājums.

Māc. Arturs Voitkus,

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kancelejā un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos, pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņu garums 1350 — Ošavas raidītāja Tel. AM 1-4218.

TAUTIEŠI,

turpmāk naudu ir iespējams nosūtīt uz LATVIJU ar mūsu Sainīšu nodaļas starpniecību.

NAUDU pārsūtām ar gaisa pastu, un to saņem visātrākā laikā.

IZMAKSĀ par vienu dolaru 10 rubļu — pēc tūristu kursa.

DV SAINĪŠU NODAĻA,

123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāce, 161 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

SPORTS

AMERIKĀŅI NĀK!

10. Kanadas LM vieglatlētikā piedalīsies spēcīga ASV vidējo valstu vienība

Kā zibens spēriens no skaidrām debesīm nāca ASV Vidējo valstu vieglatlētu paziņojums: „Piedalīsimies Kanadas 10. latviešu meistarsacīkstēs vieglatlētikā ar savu vienību." Šis „invāzijas pieteikums gandrīz vai radīja apjukumu mūsu vieglatlētos Kanadā; viņi tūlīt izziņoja „totālu mobilizāciju, lai spētu nopietni pretoties tiešām spēcīgajai amerikāņu ekipai.

Paredzams, ka Grand Rapidu Skrundas priekšnieka Aleksandra Pastenieka vadībā Toronto ieradīsies — ātrākā meitene šajā kontinentā Liga Tālberga (60 m — 8,0, 100 m — 13,4, augstl. 1,46 m), Dzintra Pastenīte, Aina un Elga Ezeriņas un vēl citas atlētes. Vīriešu ekipas sastāvā — Elmārs Ezeriņš (100 m — 11,3, lode 15,38), Ivars Veldre (lode 14,55, disks 44,04), krietnie sprinteri un tāllēcēji Gunārs Grūbaums, Atis Grīnbergs, Juris Lasmanis, veseļa metējs Imants Mežaraups, kā arī vēl citi jaunākās paaudzes vieglatlēti.

Šai spēcīgajai amerikāņu izlasei kanadieši centīsies sagādāt iespējamo pretestību, jo laukumā redzēsim Toronto vieglatlētus — Juri Pūci, Juri Priedīti, Kārli Pavasaru, Ansi Bergvaldu, Zigurdu Ildeni, Rūdolfu Miķelsonu, Kārli Virkavu, Veltu Ādmini, Veltu Viškeri. Jaunās paaudzes pārstāves — Roberta Plūmes piemiņas balvas ieguvēju Intu Rostoku, Guntu Upmali, Ausmu Kalvi.

No Montreālas palīgos steigsies Ieva un Juris Tēraudi, no Sadberijas Eduards Purgalis.

Tāpat pie starta būs mūsu pašreizējā „Vaida Vilsone" — Kristīne Gulēna — pagājušā gada meistarsacīkšu sekmīgākā dalībniece, ar māsu Ausmu. Pēc ilgāka laika nagiņu kurpes atkal uzvilks mūsu lodes un diska rekordiste Nina Tomase, kura vēl vienmēr šķiet esam krietnā gatavībā. Kanadiešu vienībā iespējama arī Dzidras Toras un Larisas Āvotiņas līdzdalība.

Rikotāji centīsies vienībā iesaistīt arī visus sekmīgākos jaunatnes meistarsacīkšu dalībniekus — Mārci Ešmitu, Benitu Atteku, Māru Liepu, Zuzi Vari, Laimu Zichmani, Žani Kalniņu, Taidu Ibergu, Renāti Pilskalnieti u. c.

Cerams arī, ka savus pagājušā gada meistartitulus aizstāvēs Anatols Litaunieks (augstlēkšanā) un Andris Neimers (1500 m). Sprinta distancēs, lodē un diskā redzēsim arī Kanadas meistaru svaru celšanā Alfredu Kārkliņu.

Pirmoreiz Kanadas latviešu vieglatlētikas sporta vēsturē sacensību programmā būs soļošana. Torontietis Valdemārs Grandijs jau ilgus gadus guvis labus panākumus dažādās plašās sacensībās Kanadā un ASV. Dzirdēts arī, ka skaistajam pirkstgals - papēdis sportam pievērsušies citi mūsu atlēti.

Visas pazīmes rāda, ka šis jubilejas meistarsacīkstes izvērtīsies par ievērojamu notikumu mūsu vieglatlētikas sportā; tām sporta labvēļi sagādājuši arī plašu un vērtīgu balvu klāstu.

Meistarsacīkstes notiek Torontō Bīča stadionā (Pontry Park), divus blokus austrumos no Woodbine Ave.., starp Queen St., E., un ezeru.

27. augustā sākums plkst. 14.00. 28. augustā — plkst. 9,30 vesera mešana un 5 km soļošana. Pārējās disciplīnas plkst. 10.00.

Sacensībās var piedalīties visi ieinteresētie Kanadas un ASV vieglatlēti. Pieteikšanās pie starta.

TORONTO LATVIEŠU YMCA GATAVOJAS 10 GADU SVĒTKU SACĪKSTĒM

Ir pagājis 10 gadu, kopš Toronto Latviešu YMCA uzsāka darboties. Latviešu YMCA izveidojās par to centru, ap kuru tūlīt sāka pulcēties latvju jaunatne, Latviešu YMCA bija arī tā organizācija, kas lika pamatus organizētai latviešu sporta dzīvei Kanadā. Tās vadībā un paspārnē tika sasaukts pirmais latviešu sporta kongress Kanadā, kurā piedalījās delegāti no visas Kanadas, un jaunā latviešu sporta apvienība Kanadā mitinājās YMCAs telpās un guva arī tās materiālo atbalstu. Jāatzīmē, ka Latviešu sporta apvienība Kanadā vēl joprojām telpu ziņā bauda Latviešu YMCA's viesmīlību.

Dabiski, ka Latviešu YMCAs 10 gadu svētku ieloģā svarīga vieta ir ierādīta sportam - basketbolam un volejbolam. Sporta turnīrā, kas notiks sestdien, 8. oktobrī, piedalīsies arī divas basketbola un viena volejbola vienība no ASV — no Grand Rapidiem un Klīvlendas.

Sevišķi nopietni sacensībām gatavojas basketbolisti, kas regulāri trenējušies visu vasaru un jau paspējuši uzvarēt treniņa spēlēs divas kanadiešu vienības. Ir tādi spēlētāji, kas nav izlaiduši gandrīz nevienu treniņu. Vienībā notikušas arī dažas pārmaiņas, kas nozīmē vienības spēju uzlabošanu. Vienības vadītājs Juris Cirulis dibināti cer, ka viņa vadītā vienība būs šogad latviešu meistaribā citām vienībām cietāks rieksts nekā aizvadītajā gadā. YMCAs vienībā atgriezies atpakaļ tās kādreizējais spēlētājs Juris Petmanis, bez tam vienībai pievienojušies agrākie DV spēlētāji: J. Strautnieks, I. Timbers un A. Miezītis. Laba spēku pārbaude Latviešu YMCAi būs 27. augustā Nujorkā, kur tā viesosies ar savu pirmo un jaunatnes vienību. Sacensībām pret Rakti, vienības vadītājs J. Cirulis iedalījis: M.Grosskaufmani, A. Griķi, M. Ozoliņu, J. Petmani, P. Rasiņu, E. Sosti, J. Strautnieku, A. Uisku, J.Zentiņu un I. Timberu.

Pēdējā Latviešu sporta apvienības sēdē Latviešu YMCA ierosināja noorganizēt latviešu basketbola otro līgu, tā paplašinot spēlētāju bāzi, dodot iespēju aktīvi darboties sportā kā gados vecākiem, tā arī jaunajiem spēlētājiem. Skiet, ka šis ierosinājums radīs atbalsi arī citās latviešu sporta organizācijās. Cerēsim, ka nākošajā basketbola sezonā, latviešu basketbola vienību skaits būs daudz lielāks, un aktīvo sportistu vidū, blakus jaunām sejām, redzēsim arī sen pazīstamus sportistus, kas pirmajā līgā vairs īsti neiederas.

Z. Zentiņš

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

3. septembrī sezonas atklāšanas balle Palace Pier.
18. septembrī — gaidu organizācijas 50 gadu jubilejas atceres sarikojums Lietuviešu zālē.
1. oktobrī Nujorkas latviešu teātra viesizrāde.
8. oktobrī Linas Karlsones koncerts operdziedātāja Jāņa Niedras fonda sarikojumā.
22. oktobrī Krišjāņa Barona 125 gadu dzimšanas atceres sarikojums.
29. oktobrī Vašingtonas latviešu teātra viesizrāde.
5. novembrī Mārtiņu balle — Palace Pier.
6. novembrī — Svētku koncerts sakarā ar baptistu 100 gadu jubileju. Walmer Road bapt. dievnamā.
26. novembrī — TLB drāmatiskā ansambļa pirmizrādē „Āksts".

HAMILTONĀ

3. septembrī — Hamiltonas latviešu nama iesvētīšana.
10. septembrī Hamiltonas DV gada svētki Royal Connaugth hotelī
24. septembrī Ceļojošā teātra viesizrāde.
2. oktobrī Plaujas svētku sarikojums pēc dievkalpojuma baznīcas telpās.
15. oktobrī HMMK balle Reinbow zālē.
22. oktobrī draudzes dāmu kom. sarikojums baznīcas apakšējās telpās.
29. oktobrī Hamiltonas jaunatnes pulciņa „Rota" sarikojums Reinbow zālē.
5. novembrī HLB gada svētki ar Hamiltonas, Kičeneras un Bramptonas apvienoto jaukto koru koncertu, 752 Barton St., Polish Legion Hall.
12. novembrī — Mārtiņu vakars HLB dāmu kom. Latviešu namā.
19. novembrī 18. novembra svinības Royal Connaugth hotelī.
3. decembrī Ziemasvētku tirdziņš baznīcas apakšējās telpās.
4. decembrī — HLB tirdziņš biedrības namā.
31. decembrī Jaunā gada sagaidīšanas balle — HLB un DV sarikojums Hillcrest restorāna telpās.
1961. g. 14. janvārī — teātra izrāde un balle Reinbow zālē. Draudzes dāmu komitejas rīkojums.

ST. KATARĪNES

27. augustā — Atlanta klubā Vanadžu kopas rudens sarīkoj.
10. septembrī Mednieku un Makšķernieku kluba sarīkojums Atlanta kluba telpās.
31. decembrī — Beacon Motor Hotel zālē Vanadžu kopas Jaungada sagaidīšanas balle.

UZVARA, ZAUDĒJUMS, NEIZŠĶIRTS!

DV futbolisti 4. augustā izcīnija skaistāko uzvaru šinī sezonā pret spēcīgo vācu vienību „Kolping" (bij. „Eintracht"). Vienībā bija ciņas spars, kā senās dienās; to izsaka spēles gala rezultāts 5:0 (2:0) DV komandas labā. Spēli uzsākot, pirmās 20 min. vācieši devās brāzmainos uzbrukumos, bet pēc tam latvieši pārņēma spēli un pirmo **puslaiku beidza ar 2:0** savā labā. Labākais vīrs DV komandā šinī spēlē bija Egils Petmanis jaunā postenī — centra pussargs; tā būtu viņa īstā vieta vienmēr. Latviešiem vārtus ieguva A. Rode, H. Mets, K. Gulbis, E. Kalniņš, A. Namgauds. Patika vārtsarga Rāvas noteiktā rīcība, kaut viņš būtu vienmēr tāds.

☆

7. augustā DV futbolisti sacentās ar spēcīgo dāņu komandu „Vikingi", kuŗai zaudēja ar 4:2, kaut gan latvieši bija vadībā. DV vienībai šinī spēlē beigu posmā pietrūka izturības karstā laika dēļ (plkst. 2 p.p.), ko prata izmantot pretinieks. Labākie vīri: E. Petmanis, A. Rode, St. Balneavis (anglis). Latviešiem vārtus ieguva A. Rode, A. Kudrašovs. Stabilais vīrs aizsardzībā A. Alksnis šinī spēlē bija tālu no sava parastā stabilā sniegumā.

☆

14. augustā Toronto DV sacentās ar spēcīgo angļu vienību „Queens Park", kuru līdz šim tā nav uzvarējusi. Arī šoreiz, kā jau daudzreiz, spēle beidzās neizšķirti 2:2 (0:1). Pirmajā puslaikā pirmie pie vārtu guvuma tika pretinieki, mūsu aizsardzības kļūdas dēļ. Otrā puslaikā latviešu labā vārtus ieguva H. Mets, kas tagad spēlēja centra uzbrucēja postenī. „Melnā diena" bija jaunās paaudzes spēlētājam E. Kalniņam, kas no daudzām labām izdevībām kreisajā malā neprata nevienu pārvērst vārtos. Pieredzes vai treniņa trūkuma dēļ? Otros vārtus latvieši zaudēja vārtsarga Rāvas dēļ, kuŗš pārrēķinājās, ka bumba ies garām, bet ielaida vārtos. Toties pēc tam glāba pāris bīstamus šāvienus, ko pat pretinieki apbrīnoja. Izlīdzinošos vārtus latvieši ieguva sakarā ar burzmu pretinieka vārtu priekšā; vārtus guva A. Kudrašovs. Pašreiz latviešu DV vienība III divizionā atrodas 5. vietā ar 4 uzvarām, 5 neizšķirtām un 5 zaudētām spēlēm.

Ļoti nevēlama parādība ir, ka spēlētāji, sevišķi jaunie, neierodas laikus uz sacīkstēm, neatzīstot par vajadzīgu paziņot, ka nebūs, tā radot grūtības vienības vadītājam A. Grīnbergam.

Nākošās spēles DV vienībai:

23. augustā, plkst. 6,30 vakarā Ellescorta laukumā (pie Lansdowne - St. Clair) ar līgas vadošo vienību Emeraldu) ar kuŗu tā I riņķi nospēlēja 3:3 neizšķirti.

26. augustā, plkst. 6,30 vakarā, Dentonia parkā Danforth tramvaja galā (viens bloks uz ziemeļiem) ar spēcīgo Rhei Donau vienību.

Piezīmējams, ka visā Toronto apgabalā šogad nav nevienas vienības, kuŗa līdz šim nebūtu zaudējusi kādu spēli un spēlējusi neizšķirti.

Kurmītis

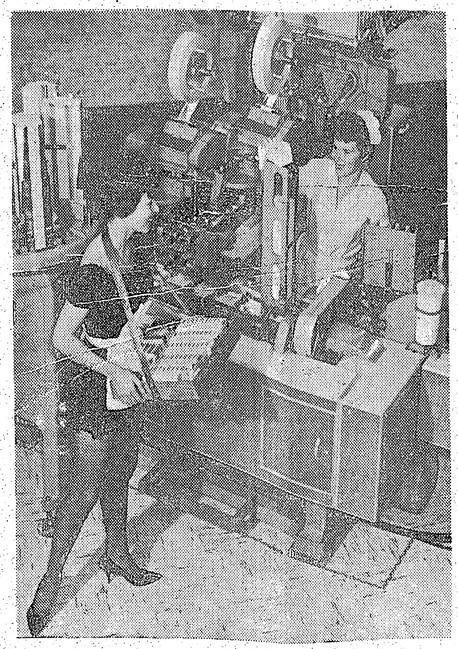

Filtra cigarešu ražošana Nacionālā izstādē.

SKAUTU UN GAIDU DZĪVE

„LATGALE" — ŠĪGADA LIELĀ SKAUTU NOMETNE

Gadskārtējās 3. skautu novada lielās nometnes, kas pulcina skautus no Mičigenas, kā arī Klīvlendas un Čikāgas, izvērtušās par latviešu skautu, viņu piederīgo un labvēļu dienām, kuŗās parasti bez apm. 200 skautiem piedalās vaditāji un arī skautu vecāki, mērojot uz šīm nometnēm no 60 līdz 300 jūdžu. Šogad lielā nometne darbosies 26., 27. un 28. augustā skautu pastāvīgā vasaras nometnes vietā Camp Rotary, kas atrodas 9 jūdzes no Clare pilsētas Mičigenā, US 10 un US 27 ceļu krustojumā. Tuvākā latviešu skautu vienība Saginavā uz to mēros 61 jūdzi. Šī vienība arī pārzinās nometnes saimniecisko pusi un iekārtošanu. Nometnes pr-ks būs — ASV jendas pr-ks, vad. A. Artmanis, komandants — R. Rollis, nom. māc. — A. Piebalgs, ārsts — Dr. A. Birzgalis, saimniecības pārzinis — P. Sēkliņš, kasieris — J. Zvaigzne, nom. architekts — T. Blāķis, celtniecības pārzinis — D. Lūsis, zīmju un karodziņu autors — glezn. J. Zvirbulis, galvenais skautu tiesnesis — vad. J. Zaļums.

Novada nometne, kas šogad darbosies jau astoto gadskārtu, nosaukta „Latgales" vārdā un skautu vienības būs sadalītas pa Latgales apriņķiem vai pilsētām. Cik jau zināms, nometnes vaditāja dzīvos Aglonā. Kā informē rīkotāji, arī skautu vecāki un viesi varēs pieteikties uz uzturu, par kuŗu rūpēsies Saginavas skautu un gaidu vecāku padome. Pārnakšņošana kabīnē par $1,- visam nometnes laikam. Tā kā nometnes territorija atrodas skaistā vietā, apm. 500 akru lielā platībā ar mežiem un ezeru, tad, cerams, ka to izmantos lielāks skaits viesu, pavadot nedēļas nogali zaļumos un līdz ar to vērojot savu bērnu svētīgās nodarbības.

Nometnē iznāks arī savs laikraksts, ko izdos „Sirojuma" redakcija. Skautu sacensību apbalvošanai jau pieteiktas vairākas balvas. Apgāds „Grāmatu Draugs" nodevis vairākas grāmatas.

„Šogad sevišķi izceļas aktīvā gatavošanās uz lielo nometni un lielais pieteikušo skaits," izsakās ASV jendas pr-ks, vad. A. Artmanis.

KANADAS NACIONĀLAJĀ IZSTĀDĒ

šogad būs iespējams redzēt kādu ļoti modernu filtra cigarešu ražošanas uzņēmumu, kuŗa iegulditš ap $225.000,-.

Paraugfabrika un biroji aizņem apmēram tādu pašu platību kā General Exhibit Building telpās, kāda ir vidusmēra fabrikām šai zemē.

Šis novietojums atrodas netālu no Dufferin ielas ieejas.

Šo novietojumu iekārto Imperial Tobacco Company, kas pa izstādes laiku būs kā Matinee cigarešu fabrikas Toronto nodaļa, ar visām Federālās valdības atļaujām.

Laikā no 24. augusta līdz 10. septembrim fabrika tiks darbināta apmēram ar pus jaudu, lai apmeklētājiem būtu vieglāk iepazīties ar cigarešu ražošanas procedūru, kā arī iesaiņošanu.

Kaut gan fabrika strādās ar samazinātu jaudu, tā ražos aptuveni 50.000 pakojumus, no kā savukārt federālā valdība iegūs ap $156.000,- kā federālo nodokli.

Ražojamo cigarešu paraugi būs izlikti apskatei viscaur pa ražošanas novietni. Būs iespēja redzēt miksto un cellulozes materiālu, no kā gatavo Matinee cigarešu filtrus.

T. s. „korķis" sastāv no sīkām strēmelītēm, kas nepārsniedz vienas ūkstošās daļas collas biezumu. Korķis daļēji aizstāj cigarešu iemuti un ir smēķētāju iecienīts, jo cigarešu papīrs nelīp smēķētājam pie lūpām.

1934. gadā Kanadas nacionālajā izstādē bija līdzīga pašas cigarešu ražotāju firmas skate.

Izstādes galvenais vadītājs Hiram McCallum teica, ka viņš ļoti priecīgs par to, ka šāda veida demonstrējums atkārtojas.

Tabaka ir lielākais ienākums Kanadas lauksaimniekiem — 1959. gadā ap $86.000.000,- un arī tā dod lielu ienākumu Kanadas valdībai, kuŗai cigarešu ražotāji maksā nodokļos ap $1.000.000,- dienā.

ŠAUŠANAS SACENSĪBAS BĒRZAINĒ

LMMK 13. augustā Bērzainē rīkoja plašas šaušanas sacīkstes Toronto, Hamiltonas un St. Katarīnes klubiem. Sacensības notika māla baložu šaušanā, kuŗās ļoti aktīvi piedalījās visu klubu biedri. Karstā saule stipri ietekmēja, kādēļ arī šaušanas rezultāti nebija tādi, kādus varēja sagaidīt.

Sacensības sākās ar mazkalibra šautenēm, kur pārliecinošu uzvaru guva hamiltonieši ar 378 punktiem, tā trešo reizi pēc kārtas iegūstot ceļojošo kausu, kas tagad paliek viņu īpašumā. Otrā vietā ierindojās Toronto klubs ar 369 un trešajā — St. Katarīnes klubs ar 367 punktiem.

Individuālajā šaušanā ar mazkalibra šauteni 1. vietu izcīnīja V. Krauklis ar 98 un 2. vietu — J. Brakmanis ar 97 punktiem, abi no Hamiltonas kluba. Trešo vietu ar 96 punktiem no St. Katarīnes kluba izcīnīja I. Grīnberga, tā pierādot, ka sievietes šaušanā var būt līdzvērtīgas vīriešiem.

Individuālajā šaušanā jaunatnei ar mazkalibra šauteni 1. vietu guvā A. Freimanis ar 91, otro J. Gulbis ar 90 punktiem, abi St. Katarīnes kluba. Zīmīgi, ka arī šeit trešo vietu ar 88 punktiem izcīnīja sieviete — L. Krūmiņa no Hamiltonas.

50 māla baložu šaušanas disciplīnā ciņas bija ļoti spraigas un tikai pēc vairākkārtīgas pāršaušanas Rengartam izdevās iegūt 1. vietu ar 46 baložiem, 2. vietā palika Dizenbachs un 3. — Tropiņš, abi ar 46 baložiem. Šajā disciplīnā torontiešiem izdevās iegūt visas trīs pirmās vietas.

Dubulto baložu šaušanā 1. vietu izcīnīja Krauklis ar 21 un 2. — R. Mierkalns ar 19 baložiem, abi no Hamiltonas. Trešais palika M. Duša ar 18 baložiem no St. Katarīnes.

Grupu šaušanā 1. vietu pēc pāršaušanas ieguva Hamiltona ar 37 baložiem, atstājot Toronto 2. vietā ar 35 baložiem. St. Katarīnes palika trešie ar 26 baložiem.

Kluba pr-ža v. J. Atmats, pasniedzot balvas uzvarētājiem, veltīja sirsnīgus vārdus visiem sacīkšu dalībniekiem. Pēc tam labākā saskaņā un draudzībā uzvarētāji un zaudētāji nodevās dejai. Notika arī gaiditā izloze, par ko jau ziņots LA iepriekšējā n-rā.

Šis sarikojums izdevās labi un bija draudzības apliecinājums starp trim latviešu mednieku un makšķernieku klubiem.

A. Klimanis.

Tev, Latvija, pieder mūsu sirdis un domas!

Daugavas Vanagu dienas

ASV KLĪVLENDĀ 1960. gada 3. un 4. septembrī

SESTDIEN, 3. SEPTEMBRĪ

Plkst. 9,30 rītā —

Šaušanas sacensības. Piedalīsies komandas un atsevišķi šāvēji.

Plkst. 12 dienā —

Basketbola un volejbola sacensības Navy Park sporta zālē, 7312 W. Clinton Ave. (pie Ridge un Denison Ave. krustojuma). Piedalīsies Kanadas un ASV DV izlases komandas.

Plkst. 3 p.p. —

Futbola sacensības Brookside sporta laukumā (pie Fulton un Denison Ave. krustojuma). Piedalīsies Kanadas un ASV DV komandas.

Plkst. 4 p.p. —

Gleznu, dailamatniecības un grāmatu izstādes atklāšana Bohemian National Home 3. stāvā, DV mītnē, 4939 Broadway Ave.

Plkst. 6 p.p. —

Teātŗa izrāde Bohemian National Home lielajā zālē, 4939 Broadway Ave. Klīvlendas DV apvienības drāmas kopa uzvedīs M. Ziverta lugu „Rūda" rež. A. Rubeņa iestudējumā. B. Sniedzes dekorācijas. Ieejas maksa: 1,50, 2,-, 2,50 dol. Numurētas vietas.

Pēc teātŗa sekos deja.

SVĒTDIEN, 4. SEPTEMBRĪ

Plkst. 9 rītā —

Daugavas Vanadžu salidojums Bohemian National Home 3. stāvā, DV mītnē, 4939 Broadway Ave.

Plkst. 10 rītā —

Daugavas Vanagu darbinieku sanāksme Bohemian National Home, 3. stāvā, DV mītnē, 4939 Broadway Ave.

Plkst. 1 dienā —

Daugavas Vanagu organizācijas 15 darba gadu atcere un Lielā junda Engineers Building auditorijā, 100 St. Clair Ave. (pilsētas centrā, pie Ontario un St. Clair ielu krustojuma. Ieeja no St. Clair Ave). Lielajai jundai sekos priekšnesumi. Dzesināta zāle. Pie ieejas 1 dol. ziedojumi.

Plkst. 5 p.p. —

Vīru koŗu kopkoncerts Engineers Building auditorijā, 100 St. Clair Ave. (pilsētas centrā, pie Ontario un St. Clair ielu krustojuma. Ieeja no St. Clair Ave.). Piedalīsies koŗi un atsevišķi dziedātāji no Nujorkas, Čikāgas, Kalamazū, Milvokiem, Klīvlendas, Niagaras, Des Moines, St. Katarīnes, Hamiltonas un Toronto. Diriģenti: B. Skulte un J. Cirulis. Ieejas maksa 1,50, 2,-, 2,50 dol. Numurētas vietas. Dzesināta zāle.

Plkst. 7,30 vakarā —

Svētku balle Public Auditorium greznajā zālē, E. 6. ielas un Lakeside Ave. krustojumā. Ieeja no Lakeside Ave. Šinī pašā ēkā arī notiks 3. Latviešu dziesmu svētki 1963. gadā. Ieejas maksa svētku ballē 2,50 dol.

VISPĀRĒJA INFORMĀCIJA

1. Ieejas kartes visiem strikojumiem iepriekšpārdošanā pie kasieŗa J. Jenzis, 1939 E. 85 St., Apt. 19, Cleveland 6, Ohio.
2. Plānā sarikojumu vietas norādītas ar numuriem aplī un bultu. Lielā junda, viru koŗu kopkoncerts un svētku balle notiks pilsētas centrā (sk. mazo „Business District" plānu). Lielās jundas, viru koŗu kopkoncerta un svētku balles laikā automašīnas neatstāt apstādījumu rajonā, bet novietot mašīnu laukumos.
3. Viesnīcas:

   Sheraton Cleveland, Public Square un Superior ielā (pilsētas centrā, pie pilsētas torņa). Tālr.: TO 1-8000. Istabas 6—8 dol. Labākā pilsētas viesnīca.

   Auditorium, 1315 E. 6 St. (pie Public Auditorium ēkas). Tālr.: CH 1-5100. Istabas ap 6 dol.

   YMCA, 2200 Prospect Ave.
   Hollenden, 610 Superior Ave. Tālr.: MA 1-4700.

   Clarendon, 3 St. Clair Ave. Tālr.: SU 1-3424. Istabas ap 2,50 dol.

   Hawley House Hotel, W. 3 St. un St. Clair ielu krustojumā, tālr.: PR 1-4660. Istabas ap 3—4 dol.
4. Auto taksametri:

   Yellow Cab, tālr.: MA 3-1500.
   Zone Cab, tālr.: MA 3-1200.
5. Daugavas Vanagu dienu informācijas birojs, tālr.: DI 1-9061.